

Ministerstvo zemědělství
Státní veterinární správa
č.j.: MZE-72165/2023-13141
v Praze dne 20. 12. 2023

OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY

Ministerstvo zemědělství jako příslušný správní orgán podle § 15 odst. 4 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a § 44 odst. 1 písm. d) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s § 171 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a § 44 odst. 2 veterinárního zákona vydává opatření obecné povahy, kterým se stanoví:

Článek 1

METODIKA KONTROLY ZDRAVÍ ZVÍŘAT A NAŘÍZENÉ VAKCINACE NA ROK 2024

Ministerstvo zemědělství stanoví povinné preventivní a diagnostické úkony k předcházení vzniku a šíření nálezů a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, jakož i k jejich zdočování, které se provádějí v období od 1. 1. do 31. 12. 2024, a určuje, na které z nich a v jakém rozsahu se poskytují příspěvky z prostředků státního rozpočtu.

Ministerstvo zemědělství stanoví v souladu s § 4 odst. 1 písm. i) veterinárního zákona tyto termíny:

a) zdravotní zkoušky musí být provedeny do jednoho roku od předchozího provedení v roce 2023.

b) v případě, že provedení zdravotních zkoušek nebylo v roce 2023 požadováno, je termín pro předložení výsledků zkoušek, vyšetření a úkonů do 31. října 2024.

Část I.

Povinné preventivní a diagnostické úkony hrazené ze státního rozpočtu

A. Vakcinace proti nálezům

Vakcinace vodicích a asistenčních psů

EpO100 VZTEKLINA – Va

Vakcinace v souladu s veterinárním zákonem.

B. Kontrola zdraví

Při odběru vzorků u jednotlivých druhů zvířat je potřeba s chovatelem koordinovat provedení úkonu tak, aby odebraný vzorek mohl být použit pro maximální počet předepsaných vyšetření.

1. Skot (nevztahuje se na zubry, bizony a dále tury, kteří mají schválen zvláštní systém identifikace)

EpA100 BRUCELOZA – VyLa – sérologické vyšetření (RBT + RVK)

Plemenní býci (býčci) během 30 dnů před přemístěním do karanténní stáje střediska pro odběr spermatu.

EpA101 BRUCELOZA – VyLa – sérologické vyšetření (RBT + RVK)

Plemenní býci (býčci) v karanténní stáji střediska pro odběr spermatu.

EpA102 BRUCELOZA – VyLa – sérologické vyšetření (RBT + RVK)

Plemenní býci v inseminačních stanicích 1× ročně.

EpA103 BRUCELOZA – VyLa – sérologické vyšetření (RBT + RVK)

Plemenní býci v přirozené plemenitbě 1× ročně.

EpA104 BRUCELOZA – VyLa – sérologické vyšetření (RBT + RVK)

Plemenní býčci v odchovně nebo u chovatele v období 30 dnů před přemístěním (zařazením) do přirozené plemenitby. Vyšetření se provádí z jednoho vzorku společně s vyšetřením na enzootickou leukózu a IBR.

EpA112 BRUCELOZA – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Při dovozu zvířat (vyjma jatečných) ze třetích zemí se provádí vyšetření samic od stáří 24 měsíců a plemenných býků. Vyšetření musí být provedeno nejpozději do jednoho měsíce po příchodu zvířat na místo určení. Vyšetřují se směsné vzorky 10 sér. KVS SVS podle § 49 odst. 1 písm. b) veterinárního zákona organizují provádění povinných preventivních a diagnostických úkonů k předcházení vzniku a šíření nálezů tím, že určí rozsah vyšetření (dále jen "Rozsah vyšetření stanoví KVS SVS").

EpA113 BRUCELOZA – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Při přemístění zvířat (vyjma jatečných) z členských států nebo jejich oblastí, které nemají status území prostého bruceleózy skotu se provádí vyšetření samic od stáří 24 měsíců a plemenných býků. Vyšetření musí být provedeno nejpozději do jednoho měsíce po příchodu zvířat na místo určení. Vyšetřují se směsné vzorky 10 sér. Rozsah vyšetření stanoví KVS SVS.

EpA121 BRUCELOZA – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Vyšetřuje se 5 % skotu samičího pohlaví **staršího 24 měsíců v jednotlivých krajích**. Na jednom hospodářství se vyšetřují všechna zvířata samičího pohlaví staršího 24 měsíců, maximálně však 50 kusů. Vyšetřují se směsné vzorky 10 sér. Rozsah vyšetření stanoví KVS SVS.

EpA130 BRUCELOZA – VyLa – sérologické vyšetření (RBT + RVK)

Všechny zmetalky (jeden odběr) - odběr a vyšetření se provede bezprostředně po zmetání.

EpA140 BRUCELOZA – VyLa (P + BV)

Vyšetřování zmetků a plodových obalů při podezření z nákazy nebo nakažení, jestliže matka je neznámá. KVS SVS určí rozsah vyšetření.

Zásady provádění tuberkulinace (týká se všech kódů, kdy je prováděna tuberkulinace)

Před tuberkulinací musí být ověřeno datum poslední provedené tuberkulinace, z důvodu dodržení stanovené doby minimálně 42 dní mezi jednotlivými vyšetřeními, s ohledem na senzibilizaci organismu.

EpA201 TUBERKULÓZA – Adg – jednoduchá tuberkulinace (Bovitubal)

Při dovozu zvířat (vyjma jatečných) ze třetích zemí se provádí vyšetření zvířat samičího pohlaví a plemenných býků (býčků) od 6 týdnů stáří. Vyšetření musí být provedeno co nejdříve po příchodu zvířat na místo určení, ale s ohledem na případnou předchozí tuberkulinaci. Rozsah vyšetření stanoví KVS SVS.

EpA202 TUBERKULÓZA – Adg – jednoduchá tuberkulinace (Bovitubal)

Při přemístění zvířat (vyjma jatečných) z členských států nebo jejich oblastí, které nemají status území prostého tuberkulózy skotu, se provádí vyšetření zvířat samičího pohlaví a plemenných býků (býčků) od 6 týdnů stáří. Vyšetření musí být provedeno co nejdříve po příchodu zvířat na místo určení, ale s ohledem na případnou předchozí tuberkulinaci. Rozsah vyšetření stanoví KVS SVS.

EpA203 TUBERKULÓZA – Adg – jednoduchá tuberkulinace (Bovitubal)

Plemenní býci (býčci) během 30 dnů před přemístěním do karanténní stáje střediska pro odběr spermatu.

EpA204 TUBERKULÓZA – Adg – jednoduchá tuberkulinace (Bovitubal)

Plemenní býčci v odchovně nebo u chovatele v období 30 dnů před přemístěním (zařazením) do přirozené plemenitby.

EpA205 TUBERKULÓZA – Adg – jednoduchá tuberkulinace (Bovitubal)

Plemenní býci ve střediscích pro odběr spermatu 1× ročně.

EpA206 TUBERKULÓZA – VyLa – Adg – jednoduchá tuberkulinace (Bovitubal)

Plemenní býci v přirozené plemenitbě 1× ročně.

EpA207 TUBERKULÓZA – Adg – jednoduchá tuberkulinace (Bovitubal)

Vyšetřuje se 5 % skotu samičího pohlaví staršího 24 měsíců v jednotlivých krajích. Na jednom hospodářství se vyšetřují všechna zvířata samičího pohlaví staršího 24 měsíců, maximálně však 50 kusů. KVS SVS určí rozsah vyšetření.

EpA302 INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR/IPV) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Plemenní býci (býčci) v karanténní stáji střediska pro odběr spermatu.

EpA303 INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR/IPV) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Plemenní býci ve střediscích pro odběr spermatu 1× ročně.

EpA306 INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR/IPV) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Plemenní býčci v odchovně nebo u chovatele v období 30 dnů před přemístěním (zařazením) do přirozené plemenitby. Vyšetření se provádí z jednoho vzorku společně s vyšetřením na brucelózu a enzootickou leukózu.

EpA307 INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR/IPV) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Při přemístění zvířat (vyjma jatečných) z členských států nebo jejich oblastí, které nemají status území prostého IBR/IPV se provádí vyšetření všech zvířat. Vyšetření musí být provedeno nejpozději do jednoho měsíce od příslunu. Rozsah vyšetření stanoví KVS SVS.

EpA310 INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR/IPV) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Zmetalky 1 odběr u zvířat, která nebyla vakcinována proti IBR/IPV. Odběr a vyšetření se provede bezprostředně po zmetání.

EpA311 INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR/IPV) – VyLa – sérologické vyšetření (gE ELISA)

Zmetalky 1 odběr u zvířat, která byla vakcinována proti IBR/IPV. Odběr a vyšetření se provede bezprostředně po zmetání.

EpA320 INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR) – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

Vyšetřování zmetků a plodových obalů při podezření z nákazy nebo nakažení, jestliže matka je neznámá. KVS SVS určí rozsah vyšetření.

IBR/IPV – schéma vyšetření v zařízeních prostých IBR/IPV (vyšetření pro udržení statusu)

Ve všech zařízeních se statusem zařízení IBR/IPV prosté, v nichž se nachází zvířata z řad skotu starší 24 měsíců se použije jedno z následujících čtyř schémat vyšetření:

1. Sérologické vyšetření jednotlivých vzorků krve – Lze provádět ve všech v zařízeních, kde jsou chována **vakcinovaná a/nebo nevakcinovaná** zvířata starší 24 měsíců. Odběr vzorků se provádí **1x ročně** od všech kusů skotu starších 24 měsíců.

EpA340 INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR/IPV) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Sérologické vyšetření protilátek proti IBR/IPV od všech **nevakcinovaných** kusů skotu starších 24 měsíců, včetně plemenných býků;

a zároveň/nebo

EpA341 INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR/IPV) – VyLa – sérologické vyšetření (gE ELISA)

Sérologické vyšetření protilátek proti IBR/IPV od všech **vakcinovaných** kusů skotu starších 24 měsíců, včetně plemenných býků.

2. Sérologické vyšetření krve a mléka – Lze provádět ve všech zařízeních **bez vakcinovaných zvířat**. Vyšetření se provádí **1x ročně** z jednotlivých vzorků krve nebo vzorků mléka od všech kusů skotu starších 24 měsíců.

EpA342 INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR/IPV) – VyLa – vyšetření vzorků mléka (ELISA)

Vyšetření se provádí z jednotlivých vzorků mléka od samic skotu produkujících mléko. Vzorky se odebírají od všech v době odběru dojených kusů skotu. U všech zvířat se odebírají jednotlivé vzorky mléka, směšování vzorků mléka proběhne v laboratoři (maximálně 100 ks zvířat / 1 směsný vzorek).

V případě, že se v zařízení v době odběru vzorků nachází méně než 100 ks dojených zvířat, je možné odebrat 1 směsný vzorek v celkovém objemu 500 – 1 000 ml přímo z nádrže, ve které je mléko nadojené od všech dojených zvířat.

V případě, že je vyšetření spojeno s kontrolou užitkovosti, je možné odebrané jednotlivé vzorky mléka (vždy maximálně od 100 ks zvířat) smísit na místě a do laboratoře odeslat jako směsné vzorky v celkovém objemu 500 – 1 000 ml / 1 vzorek (tento postup lze použít i v případě, že se v zařízení nachází více než 100 ks zvířat).

a zároveň

EpA343 INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR/IPV) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Sérologické vyšetření jednotlivých vzorků krve od všech v době odběru nedojených kusů skotu starších 24 měsíců, včetně plemenných býků.

- 3. Sérologické vyšetření mléka a sérologické vyšetření krve od plemenných býků – Lze provádět v zařízeních **bez vakcinovaných** zvířat, ve kterých v době odběru vzorků **produkuje mléko alespoň 30 % zvířat** z řad skotu.**

EpA350 INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR/IPV) – VyLa – vyšetření vzorků mléka (ELISA)

Vyšetření se provádí z jednotlivých vzorků mléka odebíraných alespoň **tříkrát** v daném roce v intervalech ne kratších než 3 měsíce od samic skotu produkujících mléko zastupujících všechny epizootologické jednotky zařízení. Vzorky se odebírají od všech v době odběru dojených zvířat. U všech zvířat se odebírají jednotlivé vzorky mléka, směšování vzorků mléka proběhne v laboratoři (maximálně 100 ks zvířat / 1 směsný vzorek).

V případě, že se v zařízení v době odběru vzorků nachází méně než 100 ks dojených zvířat, je možné odebrat 1 směsný vzorek v celkovém objemu 500 – 1 000 ml přímo z nádrže, ve které je mléko nadojené od všech dojených zvířat.

V případě, že je vyšetření spojeno s kontrolou užitkovosti, je možné odebrané jednotlivé vzorky mléka (vždy maximálně od 100 ks zvířat) smísit na místě a do laboratoře odeslat jako směsné vzorky v celkovém objemu 500 – 1 000 ml / 1 vzorek (tento postup lze použít i v případě, že se v zařízení nachází více než 100 ks zvířat).

a zároveň (pokud jsou v zařízení přítomni plemenní býci starší 24 měsíců)

EpA351 INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR/IPV) – VyLa – sérologické vyšetření vzorků krve (ELISA)

Sérologické vyšetření jednotlivých vzorků krve od všech chovných samců skotu starších 24 měsíců. Odběr vzorků krve se provádí 1× ročně.

- 4. Sérologické vyšetření mléka – Lze provádět v zařízeních **bez vakcinovaných** zvířat, ve kterých je **méně než 5 % chovaných zvířat z řad skotu samců** a alespoň 95 % samic starších 24 měsíců určených nebo používaných k produkci mléka.**

EpA360 INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR/IPV) – VyLa – vyšetření vzorků mléka (ELISA)

Odebírají se jednotlivé vzorky mléka alespoň **šestkrát** ročně v intervalech ne kratších než 2 měsíce od samic skotu produkujících mléko zastupujících všechny epizootologické jednotky zařízení. Vzorky se odebírají od všech v době odběru dojených zvířat. U všech zvířat se odebírají jednotlivé vzorky mléka, směšování vzorků mléka proběhne v laboratoři (maximálně 100 ks zvířat / 1 směsný vzorek).

V případě, že se v zařízení v době odběru vzorků nachází méně než 100 ks dojených zvířat, je možné odebrat 1 směsný vzorek v celkovém objemu 500 – 1 000 ml přímo z nádrže, ve které je mléko nadojené od všech dojených zvířat.

V případě, že je vyšetření spojeno s kontrolou užitkovosti, je možné odebrané jednotlivé vzorky mléka (vždy maximálně od 100 ks zvířat) smísit na místě a do laboratoře odeslat jako směsné vzorky v celkovém objemu 500 – 1 000 ml / 1 vzorek (tento postup lze použít i v případě, že se v zařízení nachází více než 100 ks zvířat).

EpA400 ENZOOTICKÁ LEUKÓZA – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Plemenní býci (býčci) během 30 dnů před přemístěním do karanténní stáje střediska pro odběr spermatu. Vyšetření se provádí z jednoho vzorku společně s vyšetřením na brucelózu a IBR.

EpA401 ENZOOTICKÁ LEUKÓZA – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Plemenní býci ve střediscích pro odběr spermatu 1× ročně. Vyšetření se provádí z jednoho vzorku společně s vyšetřením na brucelózu a IBR.

EpA403 ENZOOTICKÁ LEUKÓZA – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Plemenní býci v přirozené plemenitbě ve stádě 1× ročně. Vyšetření se provádí z jednoho vzorku společně s vyšetřením na brucelózu a IBR.

EpA404 ENZOOTICKÁ LEUKÓZA – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Plemenní býčci v odchovně nebo u chovatele v období 30 dnů před přemístěním (zařazením) do přirozené plemenitby. Vyšetření se provádí z jednoho vzorku společně s vyšetřením na brucelózu a IBR.

EpA411 ENZOOTICKÁ LEUKÓZA – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Při dovozu zvířat (vyjma jatečných) ze třetích zemí se provádí vyšetření samic od stáří 24 měsíců a plemenných býků. Vyšetření musí být provedeno nejpozději do jednoho měsíce po příchodu zvířat na místo určení. Rozsah vyšetření stanoví KVS SVS.

EpA412 ENZOOTICKÁ LEUKÓZA – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Při přemístění zvířat (vyjma jatečných) z členských států nebo jejich oblastí, které nemají status území prostého enzootické leukózy skotu se provádí vyšetření samic od stáří 24 měsíců a plemenných býků. Vyšetření musí být provedeno nejpozději do jednoho měsíce po příchodu zvířat na místo určení. Rozsah vyšetření stanoví KVS SVS.

EpA415 ENZOOTICKÁ LEUKÓZA – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Vyšetřuje se 5 % skotu samičího pohlaví **staršího 24 měsíců v jednotlivých krajích**. Na jednom hospodářství se vyšetřují všechna zvířata samičího pohlaví staršího 24 měsíců, maximálně však 50 kusů. Vyšetřují se směsné vzorky 10 sér. KVS SVS určí rozsah vyšetření.

EpA510 BOVINNÍ SPONGIFORMNÍ ENCEFALOPATIE (BSE) – VyLa (RT)

Vyšetřují se všechna uhynulá a utracená zvířata starší 48 měsíců, v souladu s přílohou III nařízení EP a Rady (ES) č. 999/2001, kterým se stanoví pravidla pro prevenci, tlumení a zdolávání některých transmisivních spongiformních encefalopatií, v platném znění a v souladu s rozhodnutím Komise 719/2009/ES v platném znění.

EpA653 KATARÁLNÍ HOREČKA OVCÍ – BLUETONGUE – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Monitoring v souladu s přílohou V částí II kapitolou 1 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2020/689 ze dne 17. prosince 2019, v platném znění, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/429, pokud jde o pravidla pro dozor, eradikační programy a status území prostého nákazy pro některé nákazy uvedené na seznamu a nově se objevující nákazy, v platném znění. Rozsah vyšetření stanoví ÚVS SVS.

EpA800 HLADINA HEMOGLOBINU U TELAT – VyHb – stanovení hemoglobinu

Vyšetření se provádí v případě podezření z týrání zvířat. Vyšetřuje se plná nesrážlivá krev. Rozsah vyšetření určí KVS SVS.

EpA801 BOVINNÍ VIROVÁ DIARRHOEA (BVD) – VyLa – virologické vyšetření (ELISA)
Plemenní býci (býčci) u chovatele během 30 dnů před přesunem do karanténní stáje střediska pro odběr spermatu.

EpA802 BOVINNÍ VIROVÁ DIARRHOEA (BVD) – VyLa – virologické vyšetření (ELISA)
Plemenní býci (býčci) během pobytu v karanténní stáji střediska pro odběr spermatu.

EpA803 BOVINNÍ VIROVÁ DIARRHOEA (BVD) – VyLa – virologické vyšetření (PCR nebo kultivace)

U všech sérologicky pozitivních býků před prvním odesláním inseminačních dávek. Vyšetří se vzorek odebraného (čerstvého) spermatu.

EpA811 BOVINNÍ VIROVÁ DIARRHOEA (BVD) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)
Plemenní býci (býčci) u chovatele během 30 dnů před přemístěním do karanténní stáje střediska pro odběr spermatu.

EpA812 BOVINNÍ VIROVÁ DIARRHOEA (BVD) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)
Plemenní býci (býčci) během pobytu v karanténní stáji střediska pro odběr spermatu.

EpA813 BOVINNÍ VIROVÁ DIARRHOEA (BVD) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)
Séronegativní býci ve střediscích pro odběr spermatu 1× ročně a všichni býci, kteří byli přemístěni do střediska před 6. měsícem stáří.

2. Prasata

Odběr krve na jatkách provádí KVS SVS, kde jsou zvířata porážena. Rozsah vyšetření je požadován podle indikace v místě původu prasat (dle registračního čísla hospodářství), společně na nákazy – brucelózu, Aujeszkyho chorobu a klasický mor prasat.

EpB100 BRUCELÓZA – VyLa – komplexní sérologické vyšetření (RBT + RVK)
Zmetalky nebo prasnice, které porodily málo životaschopná selata (jeden odběr) odběr a vyšetření se provede bezprostředně po zmetání (odběr je společný pro vyšetření na ACH, AMP a KMP).

EpB110 BRUCELÓZA – VyLa (P + BV)
Při podezření z nákazy nebo nakažení vyšetření zmetků, málo životaschopných selat, případně plodových obalů bezprostředně po zmetání, jestliže matka je neznámá. KVS SVS určí rozsah vyšetření (odběr je společný pro vyšetření na ACH, AMP a KMP).

EpB120 BRUCELÓZA – VyLa – sérologické vyšetření (RBT)
Vyšetření všech poražených prasnic a kanců; nejedná se o zvířata, která jsou v rámci intrakomunitárního obchodu nebo dovozu ze třetích zemí dovezená přímo na jatky. Rozsah vyšetření je shodný jako u Aujeszkyho choroby prasat – kód EpB400.

EpB130 BRUCELÓZA – VyLa – sérologické vyšetření (RBT + RVK)
Plemenní kanci v hospodářství původu před přijetím do karanténní stáje střediska pro odběr spermatu.

EpB131 BRUCELÓZA – VyLa – sérologické vyšetření (RBT + RVK)

Plemenní kanci ve střediscích pro odběr spermatu 1× ročně v souladu s přílohou II částí 2 kapitolou I odst. 2 písm. b) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2020/686, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/429, pokud jde o schvalování zařízení zacházejících se zárodečnými produkty, sledovatelnost a veterinární požadavky při přemísťování zárodečných produktů určitých chovaných suchozemských zvířat v rámci Unie, v platném znění.

EpB132 BRUCELOZA – VyLa – sérologické vyšetření (RBT + RVK)

Plemenní kanci v karanténě stáji před přijetím do střediska pro odběr spermatu, nejdříve 21 dnů po zahájení karantény.

EpB301 KLASICKÝ MOR PRASAT – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Při dovozu chovných prasat ze třetích zemí se provádí vyšetření zvířat od stáří 3 měsíců. Vyšetření musí být provedeno nejpozději do jednoho měsíce po příchodu prasat na místo určení. KVS SVS, případně ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

EpB302 KLASICKÝ MOR PRASAT – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Při přemístění chovných prasat z členských států s výskytem klasického moru prasat u domácích prasat, kdy je umožněno obchodování na základě regionalizace, se provádí vyšetření zvířat od stáří 3 měsíců. Vyšetření musí být provedeno nejpozději do jednoho měsíce po příchodu prasat na místo určení. KVS SVS určí rozsah vyšetření.

EpB310 KLASICKÝ MOR PRASAT – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Zmetalky nebo prasnice, které porodily málo životaschopná selata (jeden odběr) odběr a vyšetření se provede bezprostředně po zmetání (odběr je společný pro vyšetření na brucelózu, AMP a ACH).

EpB311 KLASICKÝ MOR PRASAT – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Při podezření z nákazy nebo nakažení vyšetření zmetků, málo životaschopných selat, případně plodových obalů bezprostředně po zmetání, jestliže matka je neznámá. KVS SVS určí rozsah vyšetření (odběr je společný pro vyšetření na brucelózu, ACH a AMP).

EpB320 KLASICKÝ MOR PRASAT – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

V případě, že nebyl 6 měsíců zjištěn pozitivní sérologický nález u divokých prasat, provádí se vyšetření u cca 3 % poražených prasnic a všech kanců z jednotlivých dodávek každého chovatele na jatky.

EpB400 AUJESZKYHO CHOROBA (ACH) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Vyšetření všech poražených prasnic a kanců: nejedná se o zvířata, která jsou buď v rámci intrakomunitárního obchodu nebo dovozu ze třetích zemí dovezená přímo na jatky. Rozsah vyšetření je shodný jako u brucelózy prasat – kódu EpB120.

EpB401 AUJESZKYHO CHOROBA (ACH) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Při dovozu chovných prasat ze třetích zemí se provádí vyšetření od stáří 3 měsíců. Vyšetření musí být provedeno nejpozději do jednoho měsíce po příchodu prasat na místo určení. KVS SVS, případně ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

EpB402 AUJESZKYHO CHOROBA (ACH) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Při přemístění chovných prasat z členských států nebo jejich oblastí, které nemají status území prostého nákazy virem Aujeszkyho choroby, se provádí vyšetření zvířat od stáří 3 měsíců. Vyšetření musí být provedeno nejpozději do jednoho měsíce po příchodu prasat na místo určení. KVS SVS určí rozsah vyšetření.

EpB403 AUJESZKYHO CHOROBA (ACH) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)
Plemenní kanci v hospodářství původu před přijetím do karanténní stáje střediska pro odběr spermatu.

EpB404 AUJESZKYHO CHOROBA (ACH) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)
Plemenní kanci ve střediscích pro odběr spermatu 1× ročně v souladu s přílohou II částí 2 kapitolou I odst. 2 písm. b) nařízení (EU) 2020/686.

EpB405 AUJESZKYHO CHOROBA (ACH) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)
Plemenní kanci v karanténní stáji před přijetím do střediska pro odběr spermatu nejdříve 21 dnů od zahájení karantény.

EpB410 AUJESZKYHO CHOROBA (ACH) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)
Zmetalky nebo prasnice, které porodily málo životaschopná selata (jeden odběr) odběr a vyšetření se provede bezprostředně po zmetání (odběr je společný pro vyšetření na brucelózu, KMP a AMP).

EpB420 AUJESZKYHO CHOROBA (ACH) – VyLa – virologické vyšetření (PCR)
Při podezření z nákazy nebo nakažení vyšetření zmetků, málo životaschopných selat, případně plodových obalů bezprostředně po zmetání, jestliže matka je neznámá. KVS SVS určí rozsah vyšetření (odběr je společný pro vyšetření na brucelózu, KMP a AMP).

EpB503 REPRODUKČNÍ A RESPIAČNÍ SYNDROM PRASAT (PRRS) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)
Plemenní kanci v hospodářství původu v období 30 dnů před přemístěním do karanténní stáje střediska pro odběr spermatu.

EpB504 REPRODUKČNÍ A RESPIAČNÍ SYNDROM PRASAT (PRRS) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)
Plemenní kanci ve střediscích pro odběr spermatu 1× ročně v souladu s přílohou II částí 2 kapitolou I odst. 2 písm. b) nařízení (EU) 2020/686.

EpB505 REPRODUKČNÍ A RESPIAČNÍ SYNDROM PRASAT (PRRS) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA) + virologické vyšetření (PCR)
Plemenní kanci v karanténní stáji před přijetím do střediska pro odběr spermatu, nejdříve 21 dnů po zahájení karantény.

EpB600 AFRICKÝ MOR PRASAT (AMP) - VyLa – virologické vyšetření (PCR)
Na celém území republiky se vyšetřují uhynulá domácí prasata ve věkové kategorii od odstavu do dospělosti v případě podezření na AMP, hromadných úhynů nebo náhlých úhynů bez zjištěné příčiny. KVS SVS určí rozsah vyšetření.

EpB601 AFRICKÝ MOR PRASAT (AMP) – VyLa – virologické vyšetření (PCR)
Zmetalky nebo prasnice, které porodily málo životaschopná selata (jeden odběr); odběr a vyšetření se provede bezprostředně po zmetání (odběr je společný pro vyšetření na brucelózu, ACH a KMP).

EpB602 AFRICKÝ MOR PRASAT (AMP) – VyLa – virologické vyšetření (PCR)
Při podezření z nákazy nebo nakažení vyšetření zmetků, málo životaschopných selat, případně plodových obalů bezprostředně po zmetání, jestliže matka je neznámá (odběr je společný pro vyšetření na brucelózu, ACH a KMP). KVS SVS určí rozsah vyšetření.

EpB603 AFRICKÝ MOR PRASAT – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

Laboratorní vyšetření na africký mor prasat v chovech domácích prasat nacházejících se v ochranném pásmu určeném mimořádnými veterinárními opatřeními. KVS SVS určí rozsah vyšetření.

EpB604 AFRICKÝ MOR PRASAT – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

Laboratorní vyšetření na africký mor prasat v chovech domácích prasat nacházejících se v pásmu dozoru určeném mimořádnými veterinárními opatřeními. KVS SVS určí rozsah vyšetření.

EpB605 AFRICKÝ MOR PRASAT – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

Laboratorní vyšetření na africký mor prasat v chovech domácích prasat v uzavřeném pásmu I určeném mimořádnými veterinárními opatřeními. KVS SVS, případně ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.“

EpB606 AFRICKÝ MOR PRASAT – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

Laboratorní vyšetření na africký mor prasat v chovech domácích prasat v uzavřeném pásmu II určeném mimořádnými veterinárními opatřeními. KVS SVS, případně ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

EpB607 AFRICKÝ MOR PRASAT – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

Laboratorní vyšetření na africký mor prasat v chovech domácích prasat v uzavřeném pásmu III určeném mimořádnými veterinárními opatřeními. KVS SVS, případně ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

EpB610 AFRICKÝ MOR PRASAT – klinické vyšetření v chovech prasat

Klinické vyšetření v chovech domácích prasat stanovené mimořádnými veterinárními opatřeními k africkému moru prasat.

EpB620 AFRICKÝ MOR PRASAT – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

Laboratorní vyšetření na africký mor prasat v chovech domácích prasat v pásmu infekce určeném mimořádnými veterinárními opatřeními. KVS SVS určí rozsah vyšetření.

3. Ovce

EpC100 BRUCELÓZA OVCÍ A KOZ (B. MELITENSIS) – VyLa – sérologické vyšetření (RBT + RVK)

Plemenní licentování beraní 1× ročně. Seznam plemenných licentovaných beranů poskytne SCHOK a Dorper Asociace cz.

EpC111 BRUCELÓZA OVCÍ A KOZ (B. MELITENSIS) – VyLa – sérologické vyšetření (RBT)

V hospodářstvích (stádech) s tržní produkcí mléka nebo v nichž se provádí kontrola užitkovosti, se vyšetření provádí 1× ročně. Do reprezentativního počtu zvířat se zařazuje 25 % samičích zvířat (všech plemen) starších 12 měsíců nebo jsou v laktaci, a to nejméně 50 samičích zvířat (je-li v hospodářství méně než 50 zvířat, musí být vyšetřena všechna starší 12 měsíců, nebo která jsou v laktaci) a všichni nekastrovaní samci starší 6 měsíců, vyjma jatečných beránků.

EpC120 BRUCELÓZA OVCÍ A KOZ (B. MELITENSIS) – VyLa – sérologické vyšetření (RBT + RVK)

Všechny zmetalky - (jeden odběr) odběr a vyšetření se provede bezprostředně po zmetání.

EpC130 BRUCELÓZA OVCÍ A KOZ (B. MELITENSIS) – VyLa (P + BV)

Při podezření nakažení se vyšetřují zmetci, případně plodové obaly, jestliže matka je neznámá. KVS SVS určí rozsah vyšetření.

EpC310 GENOTYPIZACE – STANOVENÍ GENOTYPU PRIONOVÉHO PROTEINU – VyLa – (Real Time PCR, analýza meltingové křivky)

Zvířata v rámci šlechtitelského programu podle jednotlivých plemen vybraných SCHOK a Dorper Asociace cz. ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

EpC313 GENOTYPIZACE – PARENTITA – VyLa (Fragmentační analýza DNA)

Vzorek se odebírá od plemenných zvířat chovatele (beránci) vybraných SCHOK a Dorper Asociace cz z hospodářství v kontrole užitkovosti. Hospodářství musí být prosté Maedi-Visna na základě vyhodnocení laboratorního vyšetření z předešlých let. V případě, že se jedná o nové hospodářství v kontrole užitkovosti, bude do parentity zařazeno až po negativním sérologickém vyšetření na Maedi - Visna. Kritérium negativního hospodářství na Maedi - Visna se netýká hospodářství s chovem plemene Šumavská ovce. Pozitivní hospodářství na Maedi - Visna může být do parentity zařazeno až po ozdravení a na základě rozhodnutí příslušné KVS SVS. ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

EpC322 TSE – KLUSAVKA – VyLa (RT)

Uhybnulá, utracená a nutně poražená zvířata starší 18 měsíců nevykazující změnu chování nebo příznaky postižení nervového systému, v souladu s přílohou III. nařízení Rady a EP (ES) č. 999/2001.

EpC800 EPIDIDYMITIDA BERANŮ (BRUCELLA OVIS) – VyLa – sérologické vyšetření (RVK nebo ELISA)

Berani v hospodářství původu během 60 dnů před umístěním do karanténní stáje střediska pro odběr spermatu.

EpC801 EPIDIDYMITIDA BERANŮ (BRUCELLA OVIS) – VyLa – sérologické vyšetření (RVK nebo ELISA)

Berani během 30 dnů před začátkem karantény ve středisku pro odběr spermatu.

EpC802 EPIDIDYMITIDA BERANŮ (BRUCELLA OVIS) – VyLa – sérologické vyšetření (RVK nebo ELISA)

Berani v karanténní stáji ve středisku pro odběr spermatu (nejméně 21 dnů po přijetí).

EpC803 EPIDIDYMITIDA BERANŮ (BRUCELLA OVIS) – VyLa – sérologické vyšetření (RVK nebo ELISA)

Berani ve středisku pro odběr spermatu 1× ročně.

EpC804 BRUCELÓZA (BRUCELLA MELITENSIS) – VyLa – sérologické vyšetření (RVK)

Berani během 30 dnů před začátkem karantény ve středisku pro odběr spermatu.

EpC805 BRUCELÓZA (BRUCELLA MELITENSIS) – VyLa – sérologické vyšetření (RVK)

Berani v karanténní stáji ve středisku pro odběr spermatu (nejméně 21 dnů po přijetí).

EpC806 BRUCELÓZA (BRUCELLA MELITENSIS) – VyLa – sérologické vyšetření (RVK)

Berani ve středisku pro odběr spermatu 1× ročně.

4. Kozy

EpD100 TUBERKULÓZA – Adg – jednoduchá tuberkulinace (Bovitubal)

V hospodářstvích (stádech) s tržní produkcí mléka se vyšetřuje jedenkrát ročně 25 % samičích zvířat (všech plemen) starších 12 měsíců, a to nejméně 50 samičích zvířat (je-li v hospodářství méně než 50 zvířat, musí být vyšetřena všechna).

EpD200 BRUCÉLÓZA OVCÍ A KOZ (B. MELITENSIS) – VyLa – KS (RBT + RVK)

Všechny zmetalky – (jeden odběr) odběr a vyšetření se provede bezprostředně po zmetání.

EpD210 BRUCÉLÓZA OVCÍ A KOZ (B. MELITENSIS) – VyLa – KS (RBT + RVK)

Plemenní licentování kozli 1× ročně. Seznam plemenných licentovaných kozlů poskytně SCHOK.

EpD221 BRUCÉLÓZA OVCÍ A KOZ (B. MELITENSIS) – VyLa – sérologické vyšetření (RBT)

V hospodářstvích (stádech) s tržní produkcí mléka nebo v nichž se provádí kontrola užitkovosti, se vyšetření provádí 1× ročně. Do reprezentativního počtu zvířat se zařazuje 25 % samičích zvířat (všech plemen) starších 12 měsíců nebo jsou v laktaci, a to nejméně 50 samičích zvířat (je-li v hospodářství méně než 50 zvířat, musí být vyšetřena všechna starší 12 měsíců, nebo která jsou v laktaci) a všichni nekastrovaní samci starší 6 měsíců, vyjma jatečných kozlíků.

EpD230 BRUCÉLÓZA OVCÍ A KOZ (B. MELITENSIS) – VyLa (P + BV)

Při podezření z nakažení se vyšetřují zmetci, případně plodové obaly, jestliže matka je neznámá. KVS určí rozsah vyšetření.

EpD312 TSE – KLUSAVKA – VyLa (RT)

Všechna uhynulá, utracená a nutně poražená zvířata starší 18 měsíců nevykazující změnu chování nebo příznaky postižení nervového systému, v souladu s nařízením (ES) č. 999/2001.

EpD800 EPIDIDYMITIDA BERANŮ (BRUCELLA OVIS) – VyLa – sérologické vyšetření (RVK nebo ELISA)

Kozli v hospodářství původu během 60 dnů před umístěním do karanténní stáje střediska pro odběr spermatu.

EpD801 EPIDIDYMITIDA BERANŮ (BRUCELLA OVIS) – VyLa – sérologické vyšetření (RVK nebo ELISA)

Kozli během 30 dnů před začátkem karantény ve středisku pro odběr spermatu.

EpD802 EPIDIDYMITIDA BERANŮ (BRUCELLA OVIS) – VyLa – sérologické vyšetření (RVK nebo ELISA)

Kozli v karanténní stáji ve středisku pro odběr spermatu (nejméně 21 dnů po přijetí).

EpD803 EPIDIDYMITIDA BERANŮ (BRUCELLA OVIS) – VyLa – sérologické vyšetření (RVK nebo ELISA)

Kozli ve středisku pro odběr spermatu 1× ročně.

EpD804 BRUCÉLÓZA (BRUCELLA MELITENSIS) – VyLa – sérologické vyšetření (RVK)

Kozli během 30 dnů před začátkem karantény ve středisku pro odběr spermatu.

EpD805 BRUCÉLÓZA (BRUCELLA MELITENSIS) – VyLa – sérologické vyšetření (RVK)

Kozli i v karanténě stáji ve středisku pro odběr spermatu (nejméně 21 dnů po přijetí).

EpD806 BRUCELOZA (BRUCELLA MELITENSIS) – VyLa – sérologické vyšetření (RVK)

Kozli ve středisku pro odběr spermatu 1× ročně.

5. Koňovití

EpE202 NAKAŽLIVÁ METRITIDA KONÍ – VyLa (BV)

Klisny zapuštěné dodatečně zjištěnými pozitivními hřebci 2× v intervalu 14 dnů. Vyšetření se provádí ze vzorku stěru a výtěru odebraných z predilekčních míst sliznice dle přílohy II části 4 kapitoly II nařízení (EU) 2020/686.

EpE210 NAKAŽLIVÁ METRITIDA KONÍ – VyLa (BV)

Klisny po zmetání 2× v intervalu 14 dnů. První odběr se provede bezprostředně po zmetání, nejpozději však do 10 dnů od zmetání. Vyšetření se provádí ze vzorku stěru a výtěru odebraných z predilekčních míst sliznice dle přílohy II části 4 kapitoly II nařízení (EU) 2020/686.

EpE220 NAKAŽLIVÁ METRITIDA KONÍ – VyLa (P + BV)

Při podezření z nákazy nebo nakažení se vyšetřují zmetci, případně plodové obaly, jestliže matka je neznámá. KVS SVS určí rozsah vyšetření.

Pro vyšetření klisen na nakažlivou metrididu koní se odebírají dva samostatné vzorky (stěry). Jeden se odebírá ze sliznice fossa clitorialis a druhý ze sinus clitoralis. Vzorky musí být odebrány dvakrát po sobě v intervalu nejméně sedmi dnů.

Pro vyšetření hřebců se odebírají tři samostatné vzorky – stěry musí být odebrány hřebci ze sliznice předkožky, močové trubice a fossa glandis. Odebírají se tři vzorky – stěry a kultivují se jako tři vzorky. Vzorky musí být odebrány dvakrát po sobě v intervalu nejméně sedmi dnů.

Odběrové tampóny se uchovávají v transportním médiu a do laboratoře musí být dodány nejpozději do 48 hodin po odběru.

EpE500 ZÁPADONILSKÁ HOREČKA – VyLa – sérologické a virologické vyšetření

Koně vykazující změnu chování nebo příznaky postižení nervového systému. KVS SVS určí rozsah vyšetření.

6. Drůbež hrabavá

EpF270 SALMONELA V PROSTŘEDÍ – Vyšetření směsných vzorků trusu nebo stíracích manžet – VyLa (BV)

Vyšetření vzorků trusu na hospodářstvích s více než 50 nosnicemi (*Gallus gallus*) pro produkci konzumních vajec, ze kterých nejsou vejce uvolňována na trh, ale jsou prodávána přímo konečnému spotřebiteli v tržnici nebo na tržišti anebo jsou dodávána do místní maloobchodní prodejny.

Odebírá se směsný vzorek trusu (2 × 150 g trusu nebo 2 páry stíracích manžet) 2 - 3 týdny po přesunu hejna na hospodářství, na kterém bude hejno nosnic v produkčním období. Každý následující rok se vyšetří 1× ročně všechna hejna nosnic v produkčním období na tomto hospodářství. Vyšetření se provádí i u nosnic z hejn, která byla v předešlém snáškovém období sledována programem pro tlumení salmonel.

Vyšetření vzorku se nevykazuje v rámci národního programu na hospodářství a hejna.

EpF300 CAMPYLOBACTER U JATEČNĚ UPRAVENÝCH TĚL BROJLERŮ NA JATKÁCH – vyšetření vzorků kůže z krku jatečně upravených těl – VyLa (BV)

Vyšetření na *Campylobacter* u jatečně upravených těl brojlerů na jatkách podle kritérií hygieny výrobního procesu stanovených v nařízení Komise (EU) 2017/1495 ze dne 23. srpna 2017, kterým se mění nařízení (ES) č. 2073/2005, pokud jde o *Campylobacter* v jatečně upravených tělech brojlerů, v platném znění.

7. Masožravci volně žijící

EpG102 VZTEKLINA – VyLa - laboratorní vyšetření (P + IF)

4 lišky nebo psíci mývalovití na 100 km² ve všech okresech, na celém území ČR. Vyšetřují se přednostně zvířata uhynulá, utracená, případně ulovená s indikací k tomuto vyšetření. KVS SVS zajistí rovnoměrné čtvrtletní plnění kontroly nálezové situace.

EpG122 VZTEKLINA – zástřelné, nálezné

4 lišky nebo psíci mývalovití na 100 km² ve všech okresech, na celém území ČR. Zástřelné, nálezné se vyplácí za dodanou lišku nebo psíka mývalovitého, kteří byli dodáni k vyšetření na vzteklinu do SVÚ.

EpG200 ECHINOKOKÓZA – monitoring (PV)

Vyšetření se provádí u čtyř lišek nebo psíků mývalovitých odlovených nebo uhynulých na 100 km² za rok, které jsou zasílány na vyšetření na vzteklinu. KVS SVS určí rozsah vyšetření.

8. Prasata divoká

EpI150 KLASICKÝ MOR PRASAT – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

Na celém území republiky se vyšetřují všechna nalezená uhynulá prasata divoká. Vzorek se vyšetřuje zároveň i na AMP.

EpI152 KLASICKÝ MOR PRASAT – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

Na celém území republiky se vyšetřují všechna nalezená prasata divoká usmrcená dopravním prostředkem. Vzorek se vyšetřuje zároveň i na AMP.

EpI160 AFRICKÝ MOR PRASAT – prasata divoká – nálezné / vzorkovné

U všech nalezených uhynulých prasat divokých na celém území České republiky s výjimkou oblastí určených mimořádnými veterinárními opatřeními v souvislosti s výskytem afrického moru prasat bez ohledu na nálezovou situaci. Vztahuje se i na prasata divoká usmrcená dopravním prostředkem. Nálezné je podmíněno zajištěním odběru vzorku a jeho předání k laboratornímu vyšetření.

EpI161 AFRICKÝ MOR PRASAT – prasata divoká – nálezné / vzorkovné v pásmu infekce, v uzavřeném pásmu I, v uzavřeném pásmu II nebo uzavřeném pásmu III, které jsou určeny mimořádnými veterinárními opatřeními

V pásmu infekce, uzavřeném pásmu I, uzavřeném pásmu II nebo uzavřeném pásmu III, které jsou určeny mimořádnými veterinárními opatřeními u všech nalezených uhynulých prasat divokých. Vztahuje se i na prasata divoká usmrcená dopravním prostředkem. KVS SVS, případně ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

EpI171 AFRICKÝ MOR PRASAT – prasata divoká – zástřelné / vzorkovné v uzavřeném pásmu II nebo v uzavřeném pásmu III, které jsou určeny mimořádnými veterinárními opatřeními

V uzavřeném pásmu II nebo v uzavřeném pásmu III, které jsou určeny mimořádnými veterinárními opatřeními u všech ulovených prasat divokých. KVS SVS, případně ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

EpI172 AFRICKÝ MOR PRASAT – prasata divoká – zástřelné / vzorkovné v uzavřeném pásmu I určeném mimořádnými veterinárními opatřeními

V uzavřeném pásmu I určeném mimořádnými veterinárními opatřeními u všech ulovených prasat divokých. KVS SVS, případně ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

Epi400 AFRICKÝ MOR PRASAT – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

Na celém území republiky se vyšetřují všechna nalezená uhynulá prasata divoká. Vzorek se vyšetřuje zároveň i na KMP.

Epi402 AFRICKÝ MOR PRASAT – prasata divoká – pásmo infekce – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

V pásmu infekce určeném mimořádnými veterinárními opatřeními u všech prasat divokých nalezených uhynulých na přítomnost viru afrického moru prasat. Vztahuje se i na prasata divoká usmrcená dopravním prostředkem. KVS SVS, případně ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

Epi405 AFRICKÝ MOR PRASAT – prasata divoká – uzavřené pásmo I – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

V uzavřeném pásmu I určeném mimořádnými veterinárními opatřeními u všech prasat divokých nalezených uhynulých na přítomnost viru afrického moru prasat. Vztahuje se i na prasata divoká usmrcená dopravním prostředkem. KVS SVS, případně ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

Epi406 AFRICKÝ MOR PRASAT – prasata divoká – uzavřené pásmo II – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

V uzavřeném pásmu II určeném mimořádnými veterinárními opatřeními u všech prasat divokých nalezených uhynulých na přítomnost viru afrického moru prasat. Vztahuje se i na prasata divoká usmrcená dopravním prostředkem. KVS SVS, případně ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

Epi407 AFRICKÝ MOR PRASAT – prasata divoká – uzavřené pásmo III – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

V uzavřeném pásmu III určeném mimořádnými veterinárními opatřeními u všech prasat divokých nalezených uhynulých na přítomnost viru afrického moru prasat. Vztahuje se i na prasata divoká usmrcená dopravním prostředkem. KVS SVS, případně ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

Epi412 AFRICKÝ MOR PRASAT – prasata divoká – pásmo infekce – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

V pásmu infekce určeném mimořádnými veterinárními opatřeními u všech prasat divokých nalezených uhynulých na přítomnost protilátek proti viru afrického moru prasat. Vztahuje se i na prasata divoká usmrcená dopravním prostředkem. KVS SVS, případně ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

Epi415 AFRICKÝ MOR PRASAT – prasata divoká – uzavřené pásmo I – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

V uzavřeném pásmu I určeném mimořádnými veterinárními opatřeními u všech prasat divokých nalezených uhynulých na přítomnost protilátek proti viru afrického moru prasat. Vztahuje se i na prasata divoká usmrcená dopravním prostředkem. KVS SVS, případně ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

Epi416 AFRICKÝ MOR PRASAT – prasata divoká – uzavřené pásmo II – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

V uzavřeném pásmu II určeném mimořádnými veterinárními opatřeními u všech prasat divokých nalezených uhynulých na přítomnost protilátek proti viru afrického moru prasat. Vztahuje se i na prasata divoká usmrcená dopravním prostředkem. KVS SVS, případně ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

Epi417 AFRICKÝ MOR PRASAT – prasata divoká – uzavřené pásmo III – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

V uzavřeném pásmu III určeném mimořádnými veterinárními opatřeními u všech prasat divokých nalezených uhynulých na přítomnost protilátek proti viru afrického moru prasat. Vztahuje se i na prasata divoká usmrcená dopravním prostředkem. KVS SVS, případně ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

Epi420 AFRICKÝ MOR PRASAT – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

Na celém území republiky se vyšetřují všechna nalezená prasata divoká usmrcená dopravním prostředkem. Vzorek se vyšetřuje zároveň i na KMP.

Epi430 AFRICKÝ MOR PRASAT – prasata divoká – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

Na celém území republiky se vyšetřují všechna ulovená prasata divoká, u kterých bylo vysloveno podezření na AMP.

Epi505 AFRICKÝ MOR PRASAT – prasata divoká – uzavřené pásmo I – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

V oblasti s výskytem afrického moru prasat v uzavřeném pásmu I u všech ulovených divokých prasat na přítomnost viru afrického moru prasat. KVS SVS, případně ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

Epi506 AFRICKÝ MOR PRASAT – prasata divoká – uzavřené pásmo II – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

V oblasti s výskytem afrického moru prasat v uzavřeném pásmu II u všech ulovených divokých prasat na přítomnost viru afrického moru prasat. KVS SVS, případně ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

Epi507 AFRICKÝ MOR PRASAT – prasata divoká – uzavřené pásmo III – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

V oblasti s výskytem afrického moru prasat v uzavřeném pásmu III u všech ulovených divokých prasat na přítomnost viru afrického moru prasat. KVS SVS, případně ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

Epi200 TRICHINELÓZA DIVOKÝCH PRASAT – VyLa – PV

Vyšetření ulovených prasat divokých určených pro osobní spotřebu uživatelem honitby nebo oprávněným účastníkem lovu, a to ve své domácnosti nebo určených k prodeji přímo spotřebiteli pro spotřebu v jeho domácnosti, nebo určených k dodání do místní maloobchodní prodejny, která se nachází na území České republiky a která zásobuje přímo konečného spotřebitele, nebo určených k dodání do maloobchodního zařízení, které bylo KVS SVS registrováno jako zařízení určené pro zacházení se zvěřinou.

Hradí se pouze laboratorní vyšetření provedené ve státním veterinárním ústavu trávící metodou na základě řádně vyplněné objednávky laboratorního vyšetření. Současně s každým odebraným vzorkem se odevzdává markant (pírko), což se zaznamenává v objednávce laboratorního vyšetření.

9. Včely

EpiM120 MOR VČELÍHO PLODU – VyLa (BV) – monitoring

Bakteriologické vyšetření směsných vzorků měli, včel ošetřujících plod nebo medných zásob od všech včelstev ze stanoviště v rizikových oblastech (po 2 letech od zrušení ochranného pásma). Vyšetřování se provádí mimo současná ochranná pásma v oblasti, která byla

před dvěma lety ohniskem nebo ochranným pásmem, a pokud se v následujících letech nevyšetřovalo.

Odebírají se:

1. vzorky měli odebrané z podložek, které jsou umístěny na dně úlů nejméně 14 dnů, z každého včelstva na stanovišti
nebo
2. vzorky včel ošetřujících plod v počtu nejméně 60 kusů včel utracených mrazem z každého včelstva na stanovišti
nebo
3. medné zásoby z plodového plástu o hmotnosti minimálně 15 g medu (objem polévkové lžice) z každého včelstva na stanovišti zabalené v nepropustné vzorkovnici (sklo, plast).

Vzorky měli ze dna úlů a medných zásob se odebírají jako směsný vzorek, který může zahrnovat maximálně 25 včelstev.

Vzorky včel se odebírají a zasílají z jednotlivých včelstev, kdy směsný vzorek z maximálně 25 dílčích vzorků vytvoří laboratoř.

EpM160 MOR VČELÍHO PLODU – VyLa (BV)

Bakteriologické vyšetření směsných vzorků měli nebo včel ošetřujících plod od všech včelstev na všech stanovištích v ochranném pásmu vymezeném v mimořádných veterinárních opatřeních nařízených krajskou veterinární správou. Vzorky se odebírají v termínech a frekvenci určených v mimořádných veterinárních opatřeních nařízených pro dotčené ochranné pásmo.

Odebírají se:

1. směsné vzorky měli všech včelstev odebraných k tomuto účelu ze stanoviště; vzorky měli se odebírají z podložek, které jsou umístěny na dně úlů nejméně 14 dnů
nebo
2. vzorky včel ošetřujících plod v počtu nejméně 60 kusů včel utracených mrazem z každého včelstva na stanovišti
nebo
3. medné zásoby z plodového plástu o hmotnosti minimálně 15 g medu (objem polévkové lžice) z každého včelstva na stanovišti zabalené v nepropustné vzorkovnici (sklo, plast).

Vzorky měli ze dna úlů a medných zásob se odebírají jako směsný vzorek, který může zahrnovat maximálně 10 včelstev.

Vzorky včel se odebírají a zasílají z jednotlivých včelstev, kdy směsný vzorek z maximálně 10 dílčích vzorků vytvoří laboratoř.

EpM300 VARROÁZA – VyLa (PV)

Směsné vzorky veškeré zimní měli od všech včelstev na každém stanovišti. Vzorky zimní měli musí být odebrány po takové lhůtě od provedení podzimního ošetření včelstev, aby nebyl k vyšetření odevzdán léčebný spad. Vzorky měli se odebírají nejdříve za 30 dnů od dne vložení čistých podložek na dna úlů a musí být odevzdány k vyšetření do 15. 2. 2024.

Část II.

Povinné preventivní a diagnostické úkony hrazené chovatelem zvířat

A. Vakcinace proti nákazám

1. Drůbež

ExF110 NEWCASTLESKÁ CHOROBA – Va

Vakcinace v reprodukčních chovech kura domácího (*Gallus gallus*).

ExF111 NEWCASTLESKÁ CHOROBA – Va

Vakcinace v chovech nosnic (*Gallus gallus*) pro produkci konzumních vajec s více než 500 kusy nosnic na hospodářství.

B. Kontrola zdraví

1. Skot

ExA371 INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR/IPV) – VyLa – sérologické vyšetření (gB ELISA, gE ELISA)

Došetření se provede ve všech případech pozitivních výsledků vyšetření jednotlivých vzorků provedených metodou ELISA a to neprodleně. Vyšetření slouží k vyloučení pozitivních výsledků u vakcinovaných zvířat, která byla chybně odeslána k vyšetření ELISA testem na průkaz protilátek proti IBR/IPV.

Kód se použije a vyšetření gB ELISA a gE ELISA hradí chovatel v případě **negativního** výsledku vyšetření metodou gE ELISA.

ExA900 CAMPYLOBACTER FETUS SSP. VENERALIS – VyLa – BV

Vyšetření se provádí z výplašku po dokonalém promnutí předkožkového vaku. Odběr a doručení vzorku domluvit předem s laboratoří tak, aby vyšetření mohlo být zahájeno v den odběru vzorku.

- a) Plemenní býci v období karantény (před přesunem do střediska pro odběr spermatu v souladu s přílohou II částí 1 kapitolou I odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2020/686 následovně:
  1. zvířata mladší 6 měsíců nebo chovaná od věku 6 měsíců ve skupině zvířat stejného pohlaví (bez samic), jedenkrát – vyšetření vzorku výplašku předkožkového vaku;
  2. zvířata ve věku 6 měsíců nebo starší, která mohla být ve styku se samicemi, vyšetření vzorku předkožkového vaku třikrát v 7denních intervalech;
- b) Plemenní býci ve střediscích pro odběr spermatu 1× ročně – v souladu s přílohou II částí 1 kapitolou I odst. 2 nařízení (EU) 2020/686.

ExA910 TRICHOMONAS FOETUS – VyLa – BV

Vyšetření se provádí z výplašku po dokonalém promnutí předkožkového vaku. Odběr a doručení vzorku domluvit předem s laboratoří tak, aby vyšetření mohlo být zahájeno v den odběru vzorku.

- a) Plemenní býci v období karantény (před přesunem do střediska pro odběr spermatu) v souladu s přílohou II částí 1 kapitolou I odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2020/686 následovně:
  1. zvířata mladší 6 měsíců nebo držená od věku 6 měsíců ve skupině zvířat stejného pohlaví (bez samic), jedenkrát – vyšetření vzorku výplašku předkožkového vaku;
  2. zvířata ve věku 6 měsíců nebo starší, která mohla být ve styku se samicemi, vyšetření vzorku předkožkového vaku třikrát v týdenních intervalech;
- b) Plemenní býci ve střediscích pro odběr spermatu 1× ročně – v souladu s přílohou II částí 1 kapitolou I odst. 2 nařízení (EU) 2020/686.

BOVINNÍ VIROVÁ DIARRHOEA (BVD) – schéma vyšetření v hospodářstvích za účelem udělení a udržení statusu zařízení prostého BVD. Přesné podmínky pro vyšetření zvířat na BVD a uplatnění příslušných kódů jsou stanoveny v příloze č. 6, části VI tohoto opatření obecné povahy. Účast hospodářství v programu dozoru popsaném v uvedené příloze je dobrovolná.

Vyšetření pro udělení statusu:

ExA804 BOVINNÍ VIROVÁ DIARRHOEA (BVD) – VyLa – virologické vyšetření (ELISA, PCR)
Průkaz virového antigenu komerčním ELISA testem nebo průkaz genomu viru metodou PCR ze vzorků krve nebo ušního štěpu (v případě telat) u všech zvířat v hospodářství během posledních 12 měsíců. Pro PCR test je možné využít směsný vzorek až 10 jednotlivých vzorků (odebraných jednotlivě v chovu, sloučení vzorků bude provedeno až v laboratoři).

U všech telat narozených v posledních 12 měsících musí být vzorky odebrány po úřední identifikaci nebo současně s ní, ne však později než 20 dní po porodu. Matky telat s negativními výsledky není třeba testovat. Všechna ostatní zvířata, která nejsou výše popsaným způsobem zkontrolována, je nutné vyšetřit.

ExA814 BOVINNÍ VIROVÁ DIARRHOEA (BVD) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)
Sérologické vyšetření protilátek proti BVD na jednotlivých vzorcích krve nebo mléka odebraných v průběhu období ne kratšího než 12 měsíců alespoň třikrát v intervalech ne kratších než 4 měsíce. Vyšetření musí vždy zahrnovat minimálně pět zvířat z daného zařízení nebo všechna zvířata, pokud je počet chovaných zvířat nižší než pět. Vzorky se přednostně odeberou od kategorie mladých zvířat stáří 8 - 24 měsíců. Pokud je skot v zařízení chován v oddělených skupinách bez přímého vzájemného kontaktu, je nutné otestovat příslušný počet zvířat z každé skupiny.

Vyšetření pro udržení statusu:

ExA805 BOVINNÍ VIROVÁ DIARRHOEA (BVD) – VyLa – virologické vyšetření (ELISA, PCR)
Průkaz virového antigenu komerčním ELISA testem nebo průkaz genomu viru metodou PCR ze vzorků ušního štěpu nebo vzorků krve u každého novorozeného telete v zařízení po úřední identifikaci nebo současně s ní, ne však později než 20 dní po porodu. Pro PCR test je možné využít směsný vzorek až 10 jednotlivých vzorků (odebraných jednotlivě v chovu, sloučení vzorků bude provedeno až v laboratoři).

ExA815 BOVINNÍ VIROVÁ DIARRHOEA (BVD) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)
Sérologické vyšetření protilátek proti BVD na jednotlivých vzorcích krve nebo mléka. Vyšetření musí vždy zahrnovat minimálně pět zvířat z daného zařízení nebo všechna zvířata, pokud je počet chovaných zvířat nižší než pět. Vyšetření se provede alespoň 1x ročně. Vzorky se přednostně odeberou od kategorie mladých zvířat stáří 8 - 24 měsíců. Pokud je skot v zařízení chován v oddělených skupinách bez přímého vzájemného kontaktu, je nutné otestovat příslušný počet zvířat z každé skupiny.

2. Ovce

ExC400 MAEDI-VISNA – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)
Hospodářství musí být prosté na základě vyhodnocení laboratorního vyšetření ze strany KVS SVS anebo se jedná o nové hospodářství zařazené do kontroly užitkovosti, respektive již ozdravené hospodářství. Pozitivní hospodářství z předešlých let může být do monitoringu zařazeno až po ozdravení a na základě rozhodnutí příslušné KVS SVS. Seznam hospodářství v kontrole užitkovosti poskytne SCHOK a Dorper Asociace cz.
V hospodářstvích (stádech) v nichž se provádí kontrola užitkovosti, se vyšetření provede 1x za 3 roky. Do reprezentativního počtu zvířat se zařazuje 25 % samičích zvířat (všech plemen) starších 12 měsíců nebo v laktaci, a to nejméně 50 samičích zvířat (je-li v hospodářství méně než 50 zvířat, musí být vyšetřena všechna starší 12 měsíců,

nebo která jsou v laktaci) a všichni nekastrovaní samci starší 6 měsíců, vyjma jatečných beránků.

3. Kozy

ExD400 ARTRITIDA A ENCEFALITIDA KOZ – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)
Hospodářství musí být prosté na základě vyhodnocení laboratorního vyšetření ze strany KVS SVS anebo se jedná o nové hospodářství zařazené do kontroly užitkovosti, respektive již ozdravené hospodářství. Pozitivní hospodářství z předešlých let může být do monitoringu zařazeno až po ozdravení a na základě rozhodnutí příslušné KVS SVS. Seznam hospodářství v kontrole užitkovosti poskytne SCHOK.

V hospodářstvích (stádech) v nichž se provádí kontrola užitkovosti, se vyšetření provede 1x za 3 roky. Do reprezentativního počtu zvířat se zařazuje 25 % samičích zvířat (všech plemen) starších 12 měsíců nebo v laktaci, a to nejméně 50 samičích zvířat (je-li v hospodářství méně než 50 zvířat, musí být vyšetřena všechna starší 12 měsíců, nebo která jsou v laktaci) a všichni nekastrovaní samci starší 6 měsíců, vyjma jatečných kozlíků.

4. Koňovítí

ExE100 INFEKČNÍ ANEMIE KONÍ – VyLa – sérologické vyšetření (IDT)
Dárcovští hřebci ve střediscích pro odběr spermatu v souladu s přílohou II částí 4 kapitolou I odst. 1 nařízení (EU) 2020/686.

ExE200 NAKAŽLIVÁ METRITIDA KONÍ – VyLa (BV)
Dárcovští hřebci ve střediscích pro odběr spermatu v souladu s přílohou II částí 4 kapitolou I odst. 1 nařízení (EU) 2020/686.

ExE201 NAKAŽLIVÁ METRITIDA KONÍ – VyLa (BV)
Klisny 2× v intervalu 14 dnů poprvé zařazené do plemenitby nebo klisny jalové z předchozí sezóny a klisny po roční reprodukční pauze. Vyšetření se provádí ze vzorku stěru a výtěru odebraných z predilekčních míst sliznice dle přílohy II části 4 kapitoly II nařízení (EU) 2020/686.

ExE210 NAKAŽLIVÁ METRITIDA KONÍ – VyLa (BV)

- a) Klisny původně při laboratorním vyšetření negativní, zapuštěné negativním hřebcem, které měly fyziologický průběh gravidity, neměly poporodní komplikace svědčící pro tuto nákazu, musí být klinicky vyšetřeny a v případě negativního výsledku tohoto vyšetření mohou být bez předchozího laboratorního vyšetření zapuštěny, v ostatních případech (změny při klinickém vyšetření) 1× před prvním zapuštěním v sezóně;
- b) Plemenní hřebci v přirozené plemenitbě před zahájením připouštěcí sezóny;
- c) Plemenní hřebci v připouštěcí sezóně před změnou chovatele (hospodářství).

Pro vyšetření klisen na nakažlivou metrididu koní se odebírají dva samostatné vzorky (stěry). Jeden se odebírá ze sliznice fossa clitorialis a druhý ze sinus clitorialis. Vzorky musí být odebrány dvakrát po sobě v intervalu nejméně sedmi dnů.

Pro vyšetření hřebců se odebírají tři samostatné vzorky – stěry musí být odebrány hřebci ze sliznice předkožky, močové trubice a fossa glandis. Odebírají se tři vzorky – stěry a kultivují se jako tři vzorky. Vzorky musí být odebrány dvakrát po sobě v intervalu nejméně sedmi dnů. Odběrové tampóny se uchovávají v transportním médiu a do laboratoře musí být dodány nejpozději do 48 hodin po odběru.

ExE600 INFEKČNÍ ARTERITIDA KONÍ – VyLa – sérologické vyšetření (VNT)

Dárcovští hřebci ve střediscích pro odběr spermatu v souladu s přílohou II částí 4 kapitolou I odst. 1 nařízení (EU) 2020/686.

ExE620 INFEKČNÍ ARTERITIDA KONÍ – VyLa – sérologické vyšetření (VNT)

Plemenní hřebci plemene anglický plnokrevník v přirozené plemenitbě 1× ročně před zahájením připouštěcí sezóny.

5. Včely

ExM110 MOR VČELÍHO PLODU – VyLa (BV)

Bakteriologické vyšetření směsných vzorků měli, včel ošetřujících plod nebo medných zásob od všech včelstev na stanovišti.

Odebírají se:

1. vzorky měli odebrané z podložek, které jsou umístěny na dně úlů nejméně 14 dnů, z každého včelstva na stanovišti
nebo
2. vzorky včel ošetřujících plod v počtu nejméně 60 kusů včel utracených mrazem z každého včelstva na stanovišti
nebo
3. medné zásoby z plodového plástu o hmotnosti minimálně 15 g medu (objem polévkové lžíce) z každého včelstva na stanovišti zabalené v nepropustné vzorkovnici (sklo, plast).

Vzorky měli ze dna úlů a medných zásob se odebírají jako směsný vzorek, který může zahrnovat maximálně 25 včelstev.

Vzorky včel se odebírají a zasílají z jednotlivých včelstev, kdy směsný vzorek z maximálně 25 dílčích vzorků vytvoří laboratoř.

Provádí se:

- a) před přemístěním včel nebo včelstev (včetně kočovných včelstev) na vzdálenost větší než 3 km; vyšetření má platnost v příslušném kalendářním roce;
- b) před přemístěním včelích matek na vzdálenost větší než 3 km; vyšetření má platnost v příslušném kalendářním roce.

Ošetření včelstev proti varroáze se provádí podle pravidel stanovených v „Metodickém pokynu Státní veterinární správy pro chovatele včel k prevenci a tlumení varroázy“.

ExM310 VARROÁZA – předjarní léčebné ošetření

Na základě vyhodnocení intenzity varroázy dle kódu EpM300 se na jednotlivých stanovištích při nálezů vyšším než 3 roztoči v průměru na jedno včelstvo provede ošetření všech včelstev na stanovišti. Použijí se registrované veterinární léčivé přípravky v souladu s příbalovou informací. Předjarní ošetření musí být provedeno s ohledem na klimatické podmínky a jarní rozvoj včel co nejdříve a ukončeno musí být do 15. 4. 2024.

Chovatel je povinen vést záznam o ošetření včelstev (viz. Metodický pokyn výše).

ExM330 VARROÁZA – letní sledování a ošetření včelstev

Chovatel je povinen provádět monitoring varroázy a následné ošetření všech infestovaných včelstev registrovanými veterinárními léčivými přípravky v souladu s příbalovou informací za účelem ochrany dlouhodobé generace včel před poškozením.

6. Ryby

ExU210 VIROVÁ HEMORAGICKÁ SEPTIKÉMIE A INFEKČNÍ NEKRÓZA KRVETVORNÉ TKÁŇE – VyLa – virologické vyšetření (KV)

Ve schválených zařízeních akvakultury pro chov živočichů pocházejících z akvakultury, která chovají odpovídající množství vnímavých druhů ryb a která se účastní programu dozoru pro uvedené nákazy, se odebírají ryby k vyšetření v souladu s přílohou VI částí III kapitolou I nařízení (EU) 2020/689 dle stanovené míry rizika zařízení následovně:

1. zařízení s vysokou mírou rizika – odběr vzorků 1× ročně;
2. zařízení se střední mírou rizika – odběr vzorků 1× za 2 roky;
3. zařízení s nízkou mírou rizika – odběr vzorků 1× za 3 roky.

Odběr vzorků je prováděn v období, kdy je při odběru teplota vody nižší nebo rovna 14 °C, nebo pokud teplota vody nedosahuje stanovené teploty, odeberou se vzorky za nejnižších teplot v průběhu roku.

Vyšetření se provádí u vnímavých ryb vždy z jednoho vzorku, který se skládá z 30 ryb.

V zařízeních s generačními rybami lze odběr ryb nahradit odběrem ovariálních tekutin.

7. Lovná zvěř spárkatá

ExJ200 LOVNÁ ZVĚŘ SPÁRKATÁ – parazitologické vyšetření – VyLa (PV)

Parazitologické vyšetření spárkaté zvěře a případné cílené použití antiparazitárních přípravků se netýká prasat divokých; kdekoli je dále v textu zmíněna spárkatá zvěř, je vždy myšlena **s výjimkou prasat divokých**.

Uživatel honitby, který se rozhodne pro cílené antiparazitární ošetření spárkaté zvěře v daném roce, musí v předcházejícím roce splnit následující:

Podmínky pro cílené antiparazitární ošetření:

- Uživatel honitby musí zajistit parazitologické vyšetření **minimálně u 30 % veškeré ulovené spárkaté zvěře**.
- Vzorky k parazitologickému vyšetření jsou odebírány výhradně z ulovené nebo uhynulé spárkaté zvěře; nelze odebírat vzorky z prostředí.
- Pro průkaz plicních a gastrointestinálních parazitů se odebírá vzorek trusu z konečníku ulovené / uhynulé spárkaté zvěře; označený vzorek s řádně vyplněnou objednávkou laboratorního vyšetření se odesílá výhradně do Státních veterinárních ústavů (SVÚ).
- Pro průkaz motolic se odebírá vzorek trusu z konečníku ulovené / uhynulé spárkaté zvěře případně postižené orgány (játra, plíce); označený vzorek s řádně vyplněnou objednávkou laboratorního vyšetření se odesílá výhradně do SVÚ. Je možný i přímý průkaz motolic v orgánech provedený soukromým veterinárním lékařem.
- Pro průkaz střěčkovitosti stačí nález vývojových stádií střěčků.
- Každá skupina parazitóz (střěčkovitost, motoličnatost, plicní a gastrointestinální parazitózy) musí být hodnocena samostatně.
- **Positivní výsledek** parazitologického vyšetření musí být pro danou skupinu parazitóz **minimálně u 30 % vyšetřených vzorků**.
- Pro účely cíleného antiparazitárního ošetření spárkaté zvěře je pozitivním výsledkem parazitologického vyšetření:
  - v případě plicních a gastrointestinálních parazitů pozitivní koprologické vyšetření hodnocené +++ nebo ++++ (hodnotí a potvrzuje výhradně SVÚ)
  - v případě motolic pozitivní koprologické vyšetření hodnocené +++ nebo ++++ (hodnotí a potvrzuje výhradně SVÚ) nebo přímý průkaz motolic v orgánech (hodnotí a potvrzuje SVÚ nebo soukromý veterinární lékař)

- v případě střečkovitosti nález jakéhokoli vývojového stádia střečků (hodnotí a potvrzuje SVÚ, soukromý veterinární lékař nebo proškolená osoba).

Parazitologické vyšetření vzorků ze spárkaté zvěře provedené v předchozím roce slouží pro cílené antiparazitární ošetření spárkaté zvěře v roce následujícím.

Postup při použití antiparazitárních přípravků u spárkaté zvěře v daném roce:

Uživatel honitby, který se na základě splnění výše uvedených podmínek rozhodne pro cílené antiparazitární ošetření spárkaté zvěře, je povinen

- **Nejpozději do 31. 12. předcházejícího roku** písemně podat na místně příslušnou krajskou veterinární správu žádost o povolení použití antiparazitárních přípravků. Žádost musí obsahovat minimálně tyto údaje:
  1. Identifikační údaje uživatele honitby (jméno, adresa, telefon, případně e-mail).
  2. Identifikační údaje honitby a katastrálního území, v nichž bude antiparazitární ošetření spárkaté zvěře provedeno (název a identifikační číslo honitby, název a identifikační číslo katastrálního území) včetně GPS souřadnic místa předkládání léčivého přípravku.
  3. Údaje dokládající splnění podmínek pro použití antiparazitárních přípravků (počet ulovené spárkaté zvěře v roce 2023, potvrzení o provedených parazitologických vyšetřeních a pozitivních nálezech).
  4. Parazitózu (skupinu parazitóz), proti které bude léčivý přípravek aplikován.
  5. Název léčivého přípravku, který bude pro cílené antiparazitární ošetření použit a jeho ochrannou lhůtu.
  6. Množství léčivého přípravku, který bude pro cílené antiparazitární ošetření použit.
  7. Druh, kategorie, počet a hmotnost zvěře, u které bude léčivý přípravek použit; výpočet potřebné dávky léčivého přípravku, který bude pro cílené antiparazitární ošetření použit.
  8. Doba, ve které bude léčivý přípravek použit
  9. Způsob předkládání léčivého přípravku.
  10. Seznam všech sousedících honiteb; v případě, že honitba sousedí se státní hranicí, je nutné uvést tuto skutečnost včetně uvedení konkrétního sousedícího státu.
  11. Identifikační údaje soukromého veterinárního lékaře (SVL), pod jehož odpovědností bude léčivý přípravek použit (jméno, příjmení, místo podnikání, IČO, registrační číslo SVL přidělené mu Komorou veterinárních lékařů ČR).
- Po obdržení povolení k použití antiparazitárních přípravků od krajské veterinární správy **informovat** všechny uživatele sousedních honiteb včetně přeshraničních a místně příslušný orgán státní správy myslivosti o použití léčivého přípravku **minimálně 14 dní před jeho použitím**.
- Zajistit aplikaci léčivého přípravku tak, aby byla minimalizována možnost jeho konzumace prasaty divokými.

Antiparazitární přípravky lze v roce 2024 použít pouze v termínu **od 29. 1. 2024 do 18. 2. 2024**.

V honitbách, které jsou ve smyslu zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, oborou nebo jejichž uživatelé provozují přezimovací objekty pro volně žijící spárkatou zvěř, lze použít antiparazitární přípravky v průběhu celého roku.

8. Zvířata vnímavá na vzteklinu

ExL200 **VZTEKLINA** – VyPr – klinické vyšetření zvířat, která poranila člověka

- a) Bezprostředně po poranění;
- b) 5. den po poranění.

9. Farmově chovaná zvířata

Prase divoké – v průběhu 30 dnů před přemístěním na jiné hospodářství. Vyšetření se provádí z jednoho vzorku krve.

ExKI20 **BRUCELOZA** – VyLa – sérologické vyšetření (RBT)
Provádí se u zvířat od 3 měsíců stáří. U zvířat mladších se garantuje zdravotní stav stáda.

ExKI30 **AUJESZKYHO CHOROBA** – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA + VNT)
Provádí se u zvířat od 3 měsíců stáří. U zvířat mladších se garantuje zdravotní stav stáda.

ExKI40 **KLASICKÝ MOR PRASAT** – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)
Provádí se u zvířat od 3 měsíců stáří. U zvířat mladších se garantuje zdravotní stav stáda.

ExKI50 **AFRICKÝ MOR PRASAT** – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)
Provádí se u zvířat od 3 měsíců stáří. U zvířat mladších se garantuje zdravotní stav stáda.

Jelenovití – v průběhu 30 dnů před přemístěním na jiné hospodářství.

ExKX20 **BRUCELOZA** – VyLa - sérologické vyšetření (RBT)
Provádí se u zvířat od 3 měsíců stáří. U zvířat mladších se garantuje zdravotní stav stáda.

Mufloni – v průběhu 30 dnů před přemístěním na jiné hospodářství.

ExKW20 **BRUCELOZA** – VyLa - sérologické vyšetření (RBT)
Provádí se u zvířat od 6 měsíců stáří. U zvířat mladších se garantuje zdravotní stav stáda.

10. Bizoni, zubři a tuři, kteří mají schválen zvláštní systém identifikace a skot chovaný v zoologických zahradách

Vyšetření se provádí v průběhu 30 dnů před přemístěním na jiné hospodářství.

ExA121 **BRUCELOZA** – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)
Provádí se u zvířat od 6 měsíců stáří. U zvířat mladších se garantuje zdravotní stav stáda.

ExA207 **TUBERKULÓZA** – Adg – jednoduchá tuberkulinace (Bovitubal)
Provádí se u zvířat od 6 měsíců stáří. U zvířat mladších se garantuje zdravotní stav stáda.

ExA415 **ENZOOTICKÁ LEUKÓZA** – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)
Provádí se u zvířat od 6 měsíců stáří. U zvířat mladších se garantuje zdravotní stav stáda.

ExA340 **INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR/IPV)** – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)
Provádí se u zvířat od 6 měsíců stáří. U zvířat mladších se garantuje zdravotní stav stáda.

11. Zoozvířata – ve schválených zoologických zahradách, cirkusová zvířata – v registrovaných cirkusech a zvířata v záchraných centrech

ExN100 PATOLOGICKO-ANATOMICKÉ VYŠETŘENÍ UHYNULÝCH ZVÍŘAT – (P)

Patologicko-anatomické vyšetření (pitva) uhynulých zvířat na základě rozhodnutí schváleného soukromého veterinárního lékaře a v indikovaných případech odběr vzorků na laboratorní vyšetření.

Část III.

Povinné akce stanovené Národními programy tlumení výskytu salmonel v chovech drůbeže

Reprodukční chovy kura domácího (*Gallus gallus*)

EpFr01 STĚRY Z PŘEPRAVEK – VyLa (BV) - vzorek odebraný chovatelem.

Odebírá se ze zásilky jednodenních kuřat - 10 stěrů ze stěn přepravek.

EpFr02 KADÁVERY KUŘAT (JEDNODENNÍ KUŘATA PO PŘEPRAVĚ) – VyLa (P + BV) – vzorek odebraný chovatelem.

Všechna kuřata uhynulá při transportu, max. 60 kusů.

EpFr03 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET – VyLa (BV) – vzorek odebraný chovatelem.

2 směsné vzorky trusu nebo 5 párů stíracích manžet odebrané 2 týdny před zahájením snášky.

EpFr04 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET – VyLa (BV) – vzorek odebraný chovatelem.

2 směsné vzorky trusu nebo 5 párů stíracích manžet, které se odebírají každé 3 týdny během snášky v případě, že maximální procento reprodukčních hejn v produkčním období pozitivních na *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium* (včetně monofazické *S. Typhimurium* s antigenním vzorcem 1,4,[5],12:i:-) *S. Infantis* *S. Virchow* a *S. Hadar* bylo v předchozích dvou kalendářních letech v ČR nejvýše 1 %. Vyhodnocení prevalence za předchozí období provádí ÚVS SVS, která zveřejní do 15. 1. na internetových stránkách SVS frekvenci odběrů v konkrétním roce.

EpFr05 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET – VyLa (BV) – vzorek odebraný chovatelem

2 směsné vzorky trusu nebo 5 párů stíracích manžet odebrané ve věku 4 týdnů.

EpFr06 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET – VyLa (BV) – úřední vzorek

2 směsné vzorky trusu nebo 5 párů stíracích manžet. Úřední vzorek odebíraný během 4 týdnů po přechodu do snáškové fáze nebo snáškové jednotky

EpFr07 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET – VyLa (BV) – úřední vzorek

2 směsné vzorky trusu nebo 5 párů stíracích manžet. Úřední vzorek odebíraný kdykoli během produkčního cyklu, s dostatečným časovým odstupem od odběru vzorků uvedených pod kódy EpFr06 a EpFr08

EpFr08 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET –
VyLa (BV) – úřední vzorek

2 směsné vzorky trusu nebo 5 párů stíracích manžet. Úřední vzorek odebíraný ke konci snáškové fáze, nejdříve 8 týdnů před koncem produkčního cyklu

EpFr09 VYŠETŘENÍ KONFIRMAČNÍCH VZORKŮ – VyLa (BV) – úřední vzorek

Konfirmační vyšetření k vyloučení možného falešně pozitivního výsledku vyšetření vzorku odebraného chovatelem při zjištění *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*. Odebírají se 2 směsné vzorky trusu nebo 5 párů stíracích manžet.

Směsné vzorky trusu se vyšetřují jako dva samostatné vzorky. 5 párů stíracích manžet se pro účely vyšetření sloučí tak, aby vznikly dva samostatně vyšetřované vzorky.

Vzorky ke konfirmačnímu vyšetření se zasílají pouze do SVÚ Praha - NRL. Konfirmace se provádí na základě rozhodnutí KVS SVS.

EpFr11 VYŠETŘENÍ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET – VyLa (BV) – úřední vzorek

2 směsné vzorky trusu nebo 5 párů stíracích manžet odebrané od ostatních hejn na základě zjištění výskytu *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*, *S. Infantis*, *S. Virchow*, *S. Hadar* v některém hejnu nosnic na stejném hospodářství.

EpFr12 VYŠETŘENÍ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET – VyLa (BV) – úřední vzorek

2 směsné vzorky trusu nebo 5 párů stíracích manžet odebrané na základě rozhodnutí KVS SVS.

EpFr14 VYŠETŘENÍ VZORKŮ KRMIVA – VyLa (BV) – úřední vzorek

Vzorek krmiva odebraný na základě rozhodnutí KVS SVS.

EpFr16 VYŠETŘENÍ VZORKŮ VODY – VyLa (BV) – úřední vzorek

Vzorek vody, odebraný na základě rozhodnutí KVS SVS.

EpFr18 VYŠETŘENÍ STĚRŮ KE KONTROLE ÚČINNOSTI DEZINFEKCE – VyLa (BV)
– úřední vzorek

Kontrola účinnosti dezinfekce po vyskladnění pozitivního hejna.

EpFr25 VYŠETŘENÍ NA INHIBIČNÍ LÁTKY – úřední vzorek

5 ks ptáků k vyšetření na přítomnost inhibičních látek, odebírá se vždy při odběru vzorků ke konfirmačnímu vyšetření.

Chovy nosnic (*Gallus gallus*) k produkci konzumních vajec

EpFn30 STĚRY Z PŘEPRAVEK – VyLa (BV) – vzorek odebraný chovatelem

Odebírá se ze zásilky jednodenních kuřat – 10 stěrů ze stěn přepravek.

EpFn40 KADÁVERY KUŘAT (JEDNODENNÍ KUŘATA PO PŘEPRAVĚ) – VyLa (P + BV) – vzorek odebraný chovatelem

Vzorek ze zásilky jednodenních kuřat – odebírají se všechna kuřata uhynulá při transportu, max. 60 kusů.

EpFn70 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET –
VyLa (BV) – vzorek odebraný chovatelem

Směsný vzorek trusu nebo stíracích manžet odebraný v hejnu 2 týdny před zahájením snášky.
V chovech určených pro produkci konzumních vajec.

EpFn01 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET –
VyLa (BV) – vzorek odebraný chovatelem
První směsný vzorek trusu nebo stíracích manžet odebraný ve věku 24 týdnů ± 2 týdny.

EpFn02 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET –
VyLa (BV) – vzorek odebraný chovatelem
Směsný vzorek trusu nebo stíracích manžet odebraný 1× za patnáct týdnů.

EpFn74 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET –
VyLa (BV) – vzorek odebraný chovatelem
Směsný vzorek trusu nebo stíracích manžet odebraný jako poslední odběr před vyskladněním doplňující patnáctitýdenní cyklus kódu EpFn02.

EpFn03 VYŠETŘENÍ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET – VyLa (BV) – úřední vzorek
Odebírají se 3 směsné vzorky trusu nebo 3 páry stíracích manžet, minimálně u jednoho hejna jednou ročně v hospodářství s alespoň 1 000 nosnicemi. Jedná se o odběr vzorku, který nahrazuje vzorek odebíraný chovatelem (EpFn02 nebo EpFn74). Směsné vzorky trusu nebo stíracích manžet se vyšetřují jako dva vzorky.

EpFn04 VYŠETŘENÍ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET – VyLa (BV) – úřední vzorek
3 směsné vzorky trusu nebo 3 páry stíracích manžet odebrané ve věku 24 týdnů ± 2 týdny v halách, ve kterých byla u předchozího hejna zjištěna přítomnost salmonel. Směsné vzorky trusu nebo stíracích manžet se vyšetřují jako dva vzorky.

EpFn05 VYŠETŘENÍ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET – VyLa (BV) – úřední vzorek
5 směsných vzorků trusu případně 5 párů stíracích manžet a 2 vzorků prachu. Vzorek se odebírá na základě epidemiologického došetřování salmonelózy z potravin. Vzorky se zasílají pouze do SVÚ Praha - NRL. Vzorky se vyšetřují samostatně, tzn., jedná se celkem o 7 vzorků.

EpFn06 VYŠETŘENÍ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET – VyLa (BV) – úřední vzorek
3 směsné vzorky trusu nebo 3 páry stíracích manžet odebrané od ostatních hejn nosnic na hospodářství na základě zjištění výskytu *S. Enteritidis* nebo *S. Typhimurium* v některém hejnu nosnic. Směsné vzorky trusu nebo páry stíracích manžet se vyšetřují jako dva vzorky.

EpFn07 VYŠETŘENÍ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET – VyLa (BV) – úřední vzorek
3 směsné vzorky trusu nebo 3 páry stíracích manžet odebrané na základě rozhodnutí KVS SVS. Směsné vzorky trusu nebo stíracích manžet se vyšetřují jako dva vzorky.

EpFn08 VYŠETŘENÍ KONFIRMAČNÍCH VZORKŮ – VyLa (BV) – úřední vzorek
Konfirmační metoda slouží k vyloučení možného falešně pozitivního výsledku vyšetření vzorku odebraného chovatelem při zjištění *S. Enteritidis* nebo *S. Typhimurium*. Odebírá se 5 směsných vzorků trusu, případně 5 párů stíracích manžet, a 2 vzorky prachu.

Vzorky ke konfirmačnímu vyšetření se zasílají pouze do SVÚ Praha - NRL. Vzorky se vyšetřují samostatně, tzn., jedná se celkem o 7 vzorků. Konfirmace se provádí na základě rozhodnutí KVS SVS.

EpFn11 VYŠETŘENÍ VZORKŮ KRMIVA – VyLa (BV) – úřední vzorek

Vzorek krmiva odebraný na základě rozhodnutí KVS SVS.

EpFn13 VYŠETŘENÍ VZORKŮ VODY NA SALMONELU – VyLa (BV) – úřední vzorek

Vzorek vody odebraný na základě rozhodnutí KVS SVS.

EpFn15 VYŠETŘENÍ STĚRŮ KE KONTROLE ÚČINNOSTI DEZINFEKCE – VyLa (BV) – úřední vzorek

Kontrola účinnosti dezinfekce po vyskladnění pozitivního hejna.

EpFn50 VYŠETŘENÍ NA INHIBIČNÍ LÁTKY – VyLa (RIL) – úřední vzorek

5 ks ptáků k vyšetření na přítomnost inhibičních látek, odebírá se vždy při odběru vzorků ke konfirmačnímu vyšetření.

Chovy kuřat chovaných na maso

EpFb01 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU – VyLa (BV) – vzorek odebraný chovatelem

Dva páry stíracích manžet odebraných v průběhu 3 týdnů před porážkou.

EpFb02 VYŠETŘENÍ STĚRŮ KE KONTROLE ÚČINNOSTI DEZINFEKCE – VyLa (BV) – vzorek odebraný chovatelem

Kontrola účinnosti dezinfekce po vyskladnění pozitivního hejna.

EpFb03 VYŠETŘENÍ VZORKŮ KRMIVA NA SALMONELU – VyLa (BV) – úřední vzorek

Vzorek krmiva odebíraný při kontrole biologické bezpečnosti, kterou KVS SVS provede na hospodářstvích s opakovanými nálezy sledovaných sérotypů (*S. Enteritidis* nebo *S. Typhimurium*) ve více zástavech a na hospodářstvích, na kterých došlo k záchytu sledovaných sérotypů u všech hejn v zástavu.

EpFb04 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU – VyLa (BV) – úřední vzorek

Odebírají se dva páry stíracích manžet v průběhu 3 týdnů před porážkou. Úřední odběr vzorků se provede 1× ročně u jednoho hejna na 10 % hospodářství chovajících více než 5 000 ptáků. Tento vzorek nahrazuje vzorek odebraný chovatelem (EpFb01).

EpFb05 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU – VyLa (BV) – úřední vzorek

Odebírají se dva páry stíracích manžet na základě rozhodnutí KVS SVS. Tento odběr může nahradit vzorek odebíraný chovatelem EpFb01.

EpFb06 VYŠETŘENÍ NA INHIBIČNÍ LÁTKY – VyLa (RIL) – úřední vzorek

5 ks ptáků k vyšetření na přítomnost inhibičních látek, odebírá se na základě rozhodnutí KVS SVS.

EpFb07 VYŠETŘENÍ STĚRŮ KE KONTROLE ÚČINNOSTI DEZINFEKCE – VyLa (BV) – úřední vzorek

Kontrola účinnosti dezinfekce po vyskladnění pozitivního hejna. Tento odběr nahrazuje vzorek stěrů odebraný chovatelem EpFb02. Odebírá se na základě rozhodnutí KVS SVS.

Chovy krůt na výkrm

EpFkv01 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU – VyLa (BV) – vzorek odebraný chovatelem

Odebírají se dva páry manžet, odebírá se v průběhu 3 týdnů před odvozem ptáků na porážku, tak aby byl výsledek znám před přesunem na jatka.

EpFkv03 VYŠETŘENÍ VZORKŮ KRMIVA – VyLa (BV) – úřední vzorek

Odběr vzorku krmiva při nálezů *S. Enteritidis* / *S. Typhimurium* ve vzorcích trusu, odebírá se na základě rozhodnutí KVS SVS.

EpFkv04 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU – VyLa (BV) – úřední vzorek

Odebírají se dva páry manžet, 1× ročně u jednoho hejna na 10 % hospodářství chovajících více než 500 ptáků.

EpFkv05 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU – VyLa (BV) – úřední vzorek

Odebírají se dva páry manžet, považuje-li to KVS SVS za nutné.

EpFkv06 VYŠETŘENÍ STĚRŮ KE KONTROLE ÚČINNOSTI DEZINFEKCE – VyLa (BV) – úřední vzorek

Kontrola účinnosti dezinfekce po vyskladnění hejna pozitivního na *S. Enteritidis* / *S. Typhimurium*.

EpFkv07 VYŠETŘENÍ NA INHIBIČNÍ LÁTKY – VyLa (RIL) – úřední vzorek

5 ks ptáků k vyšetření na přítomnost inhibičních látek, odebírá se na základě rozhodnutí KVS SVS.

Reprodukční chovy krůt

EpFkr01 STĚRY Z PŘEPRAVEK – VyLa (BV) – vzorek odebraný chovatelem

Odebírá se ze zásilky jednodenních krůtat – 10 stěrů ze stěn přepravek.

EpFkr02 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET – VyLa (BV) – vzorek odebraný chovatelem

2 směsné vzorky trusu nebo 5 párů manžet, odebírá se věku 4 týdnů.

EpFkr03 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET – VyLa (BV) – vzorek odebraný chovatelem

2 směsné vzorky trusu nebo 5 párů manžet, odebírá se 2 týdny před přechodem do produkční fáze snášky.

EpFkr04 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET – VyLa (BV) – vzorek odebraný chovatelem

2 směsné vzorky trusu nebo 5 párů manžet, odebírá se každé 4 týdny během snášky.

EpFkr05 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET – VyLa (BV) – úřední vzorek

2 směsné vzorky trusu nebo 5 párů manžet, odebírá se – jedenkrát ročně u všech hejn o velikosti alespoň 250 dospělých chovných krůt ve stáří mezi 30 a 45 týdnů.

EpFkr07 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET – VyLa (BV) – úřední vzorek

Směsný vzorek trusu nebo 5 párů manžet, odebírá se jednou ročně u všech elitních, praprarodičovských a prarodičovských hejn.

EpFkr08 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET – VyLa (BV) – úřední vzorek

Směsný vzorek trusu nebo 5 párů manžet, odebírá se u všech hejn v hospodářství v případě, že byla zjištěna *S. Enteritidis* / *Typhimurium* ve vzorcích odebraných v líhni nebo v rámci úředních kontrol za účelem zjištění původu nákazy.

EpFkr09 VYŠETŘENÍ VZORKŮ TRUSU A PRACHU – VyLa (BV) – úřední vzorek

Konfirmační metoda slouží k vyloučení falešně pozitivního výsledku vyšetření vzorku odebraného chovatelem. Odebírají se 2 směsné vzorky trusu nebo 5 párů stíracích manžet.

Směsné vzorky trusu se vyšetřují jako dva samostatné vzorky.

5 párů stíracích manžet, které se pro účely vyšetření sloučí tak, aby vznikly dva samostatně vyšetřované vzorky. Konfirmace se provádí na základě rozhodnutí KVS SVS.

Vzorky ke konfirmačnímu vyšetření se zasílají pouze do SVÚ Praha - NRL

EpFkr10 VYŠETŘENÍ STĚRŮ KE KONTROLE ÚČINNOSTI DEZINFEKCE – VyLa (BV) – úřední vzorek

Kontrola účinnosti dezinfekce po vyskladnění pozitivního hejna.

EpFkr12 VYŠETŘENÍ VZORKŮ KRMIVA NA SALMONELU – VyLa (BV) – úřední vzorek

Vzorek krmiva odebraný na základě rozhodnutí KVS SVS.

EpFkr14 VYŠETŘENÍ VZORKŮ VODY NA SALMONELU – VyLa (BV) – úřední vzorek

Vzorek vody odebraný na základě rozhodnutí KVS SVS.

EpFkr18 VYŠETŘENÍ NA INHIBIČNÍ LÁTKY – VyLa (RIL) – úřední vzorek

5 ks ptáků k vyšetření na přítomnost inhibičních látek, odebírá se vždy při odběru vzorků ke konfirmačnímu vyšetření.

Část IV.

Povinné akce stanovené Programem sledování aviární influenzy u drůbeže a volně žijících ptáků.

Monitoring je prováděn v souladu s nařízením (EU) 2020/689.

EpF600 AVIÁRNÍ INFLUENZA – nosnice – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Krevní vzorky na sérologické vyšetření se odebírají ode všech kategorií, a to od deseti ptáků z každého vybraného hospodářství a z různých hejn, pokud je v hospodářství více než jedno

hejno. Odebírají se krevní vzorky od nosnic ve snáškovém cyklu. O výběru hospodářství rozhoduje KVS SVS.

EpF601 AVIÁRNÍ INFLUENZA – nosnice s přístupem do venkovních výběhů – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Z každého hospodářství s chovem drůbeže se odebere pro účely sérologických testů deset krevních vzorků. Odebírají se krevní vzorky od nosnic ve snáškovém cyklu.

EpF602 AVIÁRNÍ INFLUENZA – plemenné krůty – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Z každého hospodářství s chovem drůbeže se pro účely sérologických testů odebere deset krevních vzorků.

EpF603 AVIÁRNÍ INFLUENZA – plemenné kachny – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

Z každého hospodářství s chovem drůbeže se pro účely virologických testů odebere dvacet kloakálních a dvacet tracheálních/orofaryngeálních výtěrů od dvaceti kusů ptáků.

EpF604 AVIÁRNÍ INFLUENZA – plemenné husy – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

Z každého hospodářství s chovem drůbeže se pro účely virologických testů odebere dvacet kloakálních a dvacet tracheálních/orofaryngeálních výtěrů od dvaceti kusů ptáků.

EpF605 AVIÁRNÍ INFLUENZA – pernatá zvěř z farmového chovu (vodní) – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

Z každého hospodářství s chovem drůbeže se pro účely virologických testů odebere dvacet kloakálních a dvacet tracheálních/orofaryngeálních výtěrů od dvaceti kusů ptáků.

EpF606 AVIÁRNÍ INFLUENZA – pernatá zvěř z farmového chovu (hrabavá) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Z každého farmového chovu pernaté hrabavé zvěře (např. bažanti), se zaměřením na dospělé ptáky jako je plemenná drůbež, se odebere deset krevních vzorků.

EpF607 AVIÁRNÍ INFLUENZA – výkrm krůt – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Z každého vybraného hospodářství s chovem drůbeže se pro účely sérologických testů odebere deset krevních vzorků. O výběru hospodářství rozhoduje KVS SVS.

EpF608 AVIÁRNÍ INFLUENZA – výkrm kachen – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

Z každého hospodářství s chovem drůbeže se pro účely virologických testů odebere dvacet kloakálních a dvacet tracheálních/orofaryngeálních výtěrů od dvaceti kusů ptáků.

EpF609 AVIÁRNÍ INFLUENZA – výkrm hus – VyLa – virologické vyšetření (PCR)

Z každého hospodářství s chovem drůbeže se pro účely virologických testů odebere dvacet kloakálních a dvacet tracheálních/orofaryngeálních výtěrů od dvaceti kusů ptáků.

EpF650 AVIÁRNÍ INFLUENZA – volně žijící ptáci – pitva, VyLa – virologické vyšetření (PCR)

Pasivní dozor – virologické vyšetření vzorků odebraných od nalezených nemocných nebo uhynulých ptáků. Odebírá se celý pták nebo kloakální a tracheální/orofaryngeální výtěry (tzn. z 1 kusu 2 výtěry). O vyšetření rozhoduje KVS SVS.

Část V.

Výše příspěvků poskytovaných na povinné preventivní a diagnostické úkony uvedené v části I.

Laboratorní vyšetření uvedená v části I. provedená ve státních veterinárních ústavech a laboratořích, kterým SVS vydala povolení k provádění veterinárně laboratorní diagnostické činnosti (Výzkumný ústav včelařský v Dole), jsou plně hrazena ze státního rozpočtu.

Úkon	Výše příspěvku (Kč)	Předpokládaný počet úkonů v roce 2024
Vakcinace vodících a asistenčních psů	220	50
Zástřelné, nálezné u lišek – ks	380	2 900
Tuberkulinace	30	27 300
Tuberkulinace u koz	30	2 500
Tuberkulin (Bovitubal) – kozy	15	2 500
Tuberkulinace u skotu (dovoz, býci)	30	9 400
Tuberkulin (Bovitubal) – skot	15	36 700
Nálezné u prasat divokých – celá ČR a oblasti určené v souvislosti s africkým morem prasat mimořádnými veterinárními opatřeními	2 000	2 550
Zástřelné u prasat divokých v uzavřeném pásmu I určeném mimořádnými veterinárními opatřeními vydanými v souvislosti s výskytem afrického moru prasat - ks	1 000	2 500
Zástřelné u prasat divokých v uzavřeném pásmu III a II, které jsou určeny mimořádnými veterinárními opatřeními vydanými v souvislosti s výskytem afrického moru prasat - ks	2 000	1 000
Odběr vzorku krve nebo moči od přežvýkavců, prasat a koní v rámci plánu monitoringu nepovolených látek, reziduí a kontaminantů – ks	500	100

Část VI.

Přílohy

Nedílnou součástí tohoto opatření obecné povahy jsou přílohy č. 1 - 6.

Příloha č. 1 – Vysvětlivky zkratk

Příloha č. 2 – Národní program pro tlumení výskytu salmonel v chovech nosnic (*Gallus gallus*) produkujících konzumní vejce

Příloha č. 3 – Národní program pro tlumení výskytu salmonel v reprodukčních chovech kura domácího (*Gallus gallus*)

Příloha č. 4 – Národní program pro tlumení salmonel v chovech kuřat chovaných na maso

Příloha č. 5 – Národní program pro tlumení salmonel v chovech krůt

Příloha č. 6 – Schéma vyšetření v hospodářstvích s chovem skotu za účelem udělení a udržení statusu zařízení prostého BVD.

Článek 2

Odůvodnění

Ministerstvo zemědělství v souladu s § 44 odst. 1 písm. d) veterinárního zákona na základě nákazové situace a jejího předpokládaného vývoje a se zřetelem na zvláštní veterinární záruky požadované v souvislosti s mezinárodním obchodem se zvířaty a jejich produkty stanoví, které programy ozdravování zvířat, úkony související s kontrolou dědičnosti zdraví, úkony související s kontrolou pohody zvířat, povinné preventivní a diagnostické úkony k předcházení vzniku a šíření nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, jakož i k jejich zdolávání, se provádějí v příslušném kalendářním roce, a to včetně podmínek a lhůt k jejich provedení, a určuje, které z nich a v jakém rozsahu se hradí z prostředků státního rozpočtu (MKZ). Mezi nákazami, jichž se tyto úkony týkají, jsou vždy tuberkulóza, brucelóza a enzootická leukóza skotu, jakož i brucelóza a Aujeszkyho choroba prasat.

Veterinární zákon v souvislosti se zdravím zvířat a jeho ochranou vychází z toho, že rozhodující vliv na zdraví zvířat mají prostředí a podmínky, v nichž zvířata žijí a produkují, a preventivní opatření stanovená a prováděná k předcházení vzniku a šíření nebezpečných nákaz.

Řádné zabezpečení provádění vyšetření, zdravotních zkoušek a povinných preventivních a diagnostických úkonů v rámci veterinární kontroly zdraví, kontroly dědičnosti zdraví a kontroly pohody zvířat patří mezi jeden ze základních pilířů ochrany zvířat před vznikem a šířením onemocnění přenosných mezi zvířaty nebo ze zvířat na člověka. Důraz na prevenci a na důsledné dodržování všech opatření stanovených k ochraně zvířat před nebezpečnými nákazami je motivován, mj. také snahou o zachování dobré nákazové situace v ČR, a to jak v chovech hospodářských zvířat, tak v chovech zájmových zvířat nebo i u volně žijící zvěře. Chovatelům se tak v návaznosti na jejich povinnost dle § 4 odst. 1 písm. i) veterinárního zákona určuje provedení jednotlivých úkonů, včetně rozsahu a lhůt, ve kterých mají být provedeny. Určují se také podmínky pro realizaci národních programů pro tlumení salmonel, programu sledování aviární influenzy u drůbeže a volně žijících ptáků a monitoringu parazitóz u spárkaté zvěře (§ 19 odst. 5 veterinárního zákona).

Metodika kontroly zdraví se vydává podle § 44 odst. 2 veterinárního zákona formou opatření obecné povahy ve smyslu § 171 a násl. správního řádu, a to bez řízení o návrhu opatření.

Článek 3

Poučení

Do opatření obecné povahy a jeho odůvodnění může každý nahlédnout u správního orgánu, který opatření obecné povahy vydal (tj. Ministerstvo zemědělství – odbor zemědělských komodit, Těšnov 65/17, Praha 1, 110 00).

Opatření obecné povahy je zveřejněno i v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup na elektronické úřední desce Ministerstva zemědělství (<http://eagri.cz/public/web/mze/uredni-desky/ministerstvo-zemedelstvi>).

Proti opatření obecné povahy nelze podle § 173 odst. 2 správního řádu podat opravný prostředek.

Soulad opatření obecné povahy s právními předpisy lze posoudit v přezkumném řízení. Usnesení o zahájení přezkumného řízení lze vydat do 3 let od účinnosti opatření. Účinky rozhodnutí v přezkumném řízení nastávají ode dne jeho právní moci.

Článek 4

Účinnost

Toto opatření obecné povahy nabývá podle § 44 odst. 3 veterinárního zákona účinnosti dnem jeho vyvěšení na úřední desce Ministerstva zemědělství a vyvěšuje se po celý kalendářní rok. Ministerstvo zemědělství opatření obecné povahy zašle též Státní veterinární správě a krajským veterinárním správám Státní veterinární správy, které jsou povinny jej bezodkladně vyvěsit na svých úředních deskách po celý kalendářní rok.

Opatření obecné povahy v den následující po dni nabytí jeho účinnosti opatří Ministerstvo zemědělství záznamem o jeho účinnosti.

Mgr. Marek Výborný, v.r.
ministr zemědělství

Část VI. PŘÍLOHY

Příloha č. 1

1. Vysvětlivky zkratk

ACH	Aujeszkyho choroba
AMP	africký mor prasat
Adg	alergenodiagnostika
BV	bakteriologické vyšetření
BVD	bovinní virová diarrhoe
ELISA	ELISA test – sérologické vyšetření
ELISA Ag	ELISA Ag - průkaz antigenu viru
gE ELISA	ELISA test k průkazu specifických E protilátek
HI	histologické vyšetření
HIT	hemaglutinační test
IDT	imunodifuzní test
IF	imunofluorescence
IHN	infekční nekróza krvetvorné tkáně
IPN	infekční nekróza pankreatu
ISB	inseminační stanice býků
KHV	koiherpesviróza
KMP	klasický mor prasat
KVS SVS	krajská veterinární správa a Městská veterinární správa v Praze
KV	kultivační virologické vyšetření
KS	komplexní sérologické vyšetření
OPB	odchovna plemenných býků
P	pitva
PCR	reakce polymerázových řetězců
PCR-SSCP	stanovení genomu prionového proteinu
PV	parazitologické vyšetření
RBT	Rose bengal test
RIL	rezidua inhibičních látek
RT	rychlé testy na vyšetření TSE
RVK	reakce vazby komplementu
SVS	Státní veterinární správa
SVÚ	Státní veterinární ústav
Va	vakcinace
VHS	virová hemoragická septikémie
VLP	veterinární léčivý přípravek
VNT	virus neutralizační test
VyLa	laboratorní vyšetření
VyPr	preventivní vyšetření
„ + „	současné použití uvedených metod
„ * „	použití uvedené metody pouze pro confirmaci pozitivního výsledku
ÚVS SVS	Ústřední veterinární správa SVS
SCHOK	Svaz chovatelů ovcí a koz
Dorper Asociace cz	Organizace sdružující chovatele ovcí a koz

Příloha č. 2

Národní program pro tlumení výskytu salmonel v chovech nosnic (*Gallus gallus*) produkcujících konzumní vejce

1. Cíl programu

Cílem Národního programu pro tlumení výskytu salmonel v chovech nosnic, produkujících konzumní vejce je zajistit, aby byla přijata vhodná a účinná opatření na zjišťování a tlumení salmonel v chovech nosnic v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003 ze dne 17. listopadu 2003 o tlumení salmonel a některých jiných původců zoonóz vyskytujících se v potravním řetězci, v platném znění a s nařízením Komise (EU) č. 517/2011 ze dne 25. května 2011, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003, pokud jde o cíl Unie zaměřený na snížení výskytu určitých sérotypů salmonely u nosnic *Gallus gallus*, a kterým se mění nařízení (ES) č. 2160/2003 a nařízení Komise (EU) č. 200/2010, v platném znění.

Program se vztahuje na všechna hospodářství, která naskladnila jednodenní kuřata nebo provádí odchov kuřic pro chov nosnic (*Gallus gallus*) pro produkci konzumních vajec uváděných do oběhu na území České republiky a vlastní chov nosnic do doby ukončení snášky.

Program se nevztahuje na chovy s produkcí konzumních vajec:

- a) určených pro soukromé domácí užití,
- b) dodávaných v malém množství konečnému spotřebiteli nebo místním maloobchodům, které přímo dodávají konečnému spotřebiteli.

S ohledem na opatření, která se vztahují na nakažená hejna v souladu s nařízením (ES) č. 2160/2003 vejce pocházející z hejn, která jsou podezřelá z nakažení nebo která mohou pocházet z nakažených hejn, mohou být použita k lidské spotřebě pouze tehdy, jsou-li ošetřena způsobem, jenž zaručí, že jsou prosta všech sérotypů salmonel s významem pro veřejné zdraví, v souladu s právními předpisy Evropské unie o hygieně potravin.

Cílem Národního programu je v souladu s nařízením Komise (EU) č. 517/2011 snížení maximálního procenta hejn dospělých nosnic pozitivních na *Salmonella* Enteritidis a/nebo Typhimurium na 2 % nebo méně.

Pokud jde o monofázickou *Salmonella* Typhimurium, do cíle se zahrnou sérotypy s antigenním vzorcem 1,4,[5],12:i:-.

2. Odběr vzorků

Vzorky odebrané chovatelem odebírá proškolená osoba, kterou může být chovatel, veterinární lékař nebo jiná chovatelem pověřená osoba. Školení provádí a osvědčení o školení vydává příslušná krajská veterinární správa (dále jen „KVS SVS“). Úřední vzorky odebírá úřední veterinární lékař příslušné KVS SVS.

Rámec odběru vzorků je stanovený v souladu s částí B přílohy II nařízení (ES) č. 2160/2003. Odběr vzorku se provádí u jednodenních kuřat, u kuřic 2 týdny před vstupem do snáškové fáze nebo snáškové jednotky a u nosnic každých 15 týdnů během snáškové fáze.

2.1. Odběr vzorků chovatelem

- jednodenní kuřata: EpFn30 – stěry z přepravek a EpFn40 – kadávery kuřat;

- EpFn70 – odběr vzorků trusu 2 týdny před zahájením snášky;
- EpFn01 – první odběr vzorků trusu ve věku 24 týdnů ± 2 týdny stáří hejna nosnic;
- EpFn02 – odběr vzorků trusu v hejnech nosnic 1× za patnáct týdnů;
- EpFn74 – odběr vzorku trusu odebraný jako poslední odběr před vyskladněním doplňující patnáctitýdenní cyklus kódu EpFn02.

2.2. Odběr úředních vzorků

- EpFn03 – u jednoho hejna nosnic jednou ročně v hospodářství s alespoň s 1 000 nosnicemi; jedná se o odběr vzorku, který nahrazuje vzorek odebíraný chovatelem (EpFn02 nebo EpFn74);
- EpFn04 – ve věku 24 týdnů ± 2 týdny u hejn nosnic chovaných v halách, ve kterých byla zjištěna salmonela u předchozího hejna; vzorek, který nahrazuje vzorek EpFn01 odebíraný chovatelem;
- EpFn05 – v případě podezření z nákazy *Salmonella* spp. na základě epidemiologického šetření ohnisek chorob vyvolaných salmonelou v potravinách v souladu s článkem 8 směrnice 2003/99/ES nebo kdykoli to příslušný orgán považuje za vhodné, za použití protokolu o odběru vzorků stanoveného v písmenu b) bodě 4 části D přílohy II nařízení (ES) č. 2160/2003. Vzorky se zasílají pouze do SVÚ Praha – NRL. Vzorky se vyšetřují samostatně, tzn., jedná se celkem o 7 vzorků;
- EpFn06 – u všech ostatních hejn nosnic v hospodářství v případě zjištění *Salmonella* Enteritidis nebo *Salmonella* Typhimurium u jednoho hejna nosnic v hospodářství. Tento odběr úředních vzorků z prostředí nahrazuje nejbližší následující odběr vzorku prováděný chovatelem v rámci standardního schématu odběru vzorků;
- EpFn07 – v případech, kdy to příslušná KVS SVS považuje za vhodné.

2.3. Postup odběru vzorků

2.3.1. Odběr vzorku chovatelem

- a) U hejna nosnic a kuřic, chovaných v obohacených klecích, se odebere 2 × 150 gramů čerstvého trusu ze všech pásů nebo škrabáků v hale po spuštění systému a po odstranění hnoje; v případě kaskádových klecí bez škrabáků nebo pásů je nutné odebrat 2 × 150 gramů smíchaného čerstvého trusu z 60 různých míst z trusných jímek pod klecemi. V halách s obohacenými klecemi, kde se na koncích pásů nebo na škrabkách nenahromadí dostatečné množství trusu, se čtyři nebo více navlhčených stíracích tamponů o velikosti nejméně 900 cm² na jeden tampón použijí k setření co největší plochy konce všech dostupných pásů po jejich spuštění, přičemž každý tampon musí být na obou stranách pokryt trusem z pásů či škrabek.
- b) U hejna nosnic a kuřic, chovaných v halách, s kójemi nebo volnými výběhy se odeberou dle návodu NRL 2 páry vzorků stíracích manžet (návlaky na obuv) tak, aby nedošlo k záměně manžet v pořadí odběrů. Používané stírací manžety mají mít dostatečné absorpční vlastnosti, aby nasály vlhkost. Povrch stíracích manžet se navlhčí vhodným roztokem (např. 0,8% roztok chloridu sodného a 0,1% roztok peptonu ve sterilní deionizované vodě nebo sterilní vodě). Chůze po ploše se provádí tak, aby vzorky byly odebrány reprezentativně ze všech částí dané plochy, včetně podestýlky a roštů, pokud jsou rošty bezpečné pro chůzi. Do odběru jsou zahrnuty veškeré jednotlivé posady v budově, ne však oblasti mimo halu v případě hejn s venkovním přístupem.

Po skončení odběru vzorků musí být manžety opatrně sejmuty tak, aby se z nich neuvolnil přichycený materiál. Manžety slouží k nasátí trusu, proto se jednotlivé páry nesmí zaměnit, takto se jako vzorek zabalí a odesílají k vyšetření do SVÚ. Ve vícepatrových voliérách, ze kterých je většina trusu odstraněna pomocí trusných pásů, musí být alespoň druhý pár navlhčených stíracích manžet použit jako ruční tampóny k setření trusu ze všech dostupných trusných pásů, jak je uvedeno v odstavci a).

Směsné vzorky trusu nebo páry vzorků stíracích manžet jsou v laboratoři vyšetřovány jako jeden vzorek.

- c) U jednodenních kuřat se odebírá 10 stěrů z vnitřních stěn minimálně 10 ks krabic nebo přepravek používaných k přepravě kuřat. Stěry se odebírají po dodání kuřat na hospodářství, před vyložením z dopravního prostředku. V případě dodávky ze 2 líhni se vytvoří směsný vzorek pro každou líheň samostatně. Dále se odebírají kadávery kuřat nalezené při přejímce kuřat (max. 60 ks). Pokud jsou naskladněna kuřata ze 2 líhni, vytvoří se vzorek pro každou líheň samostatně. Pokud se návoz uskutečňuje ve více dnech, každý den se odebírají vzorky dle výše uvedeného schématu;

2.3.2. Odběr úředních vzorků

- a) V případě odběru úředních vzorků se odebírá **3 × 150 gramů** přirozeně nahromaděného trusu v klecových technologiích s chovem kuřic a v obohacených klecích s chovem nosnic nebo **3 páry vzorků stíracích manžet** (návleků na obuv) u nosnic a kuřic chovaných v halách, s kójemi nebo volnými výběhy.
- b) Směsné vzorky nebo páry vzorků stíracích manžet jsou v laboratoři vyšetřovány jako **2 vzorky**.
- c) Při odběru úředních vzorků se provádí kontrola plnění sanitačního programu, vakcinačního programu a dodržování zoohygienických preventivních opatření.

V případě podezření z nákazy *Salmonella* spp. na základě epidemiologického šetření ohnisek chorob vyvolaných salmonelou v potravinách v souladu s článkem 8 směrnice 2003/99/ES, v případě odběru vzorku pro konfirmační vyšetření nebo kdykoli to příslušný orgán považuje za vhodné, se použije protokol o odběru vzorků stanoveného v písmenu b) bodu 4 části D přílohy II nařízení (ES) č. 2160/2003. Odebírá se 7 samostatných vzorků dle EpFn05 (5 směsných vzorků trusů nebo 5 párů stíracích manžet a 2 vzorky prachu). KVS SVS musí ověřit, zda výsledky vyšetření na přítomnost salmonel v hejnu nebyly ovlivněny používáním antimikrobiálních látek. Vzorek 5 kusů ptáků k vyšetření na přítomnost inhibičních látek (EpFn50) se odebírá vždy při odběru vzorků ke konfirmačnímu vyšetření.

U hejn nosnic s volným výběhem se vzorky sbírají pouze uvnitř haly.

3. Obecné údaje

Program je prováděn na celém území České republiky. Epizootologickou jednotkou je hejno, které je definováno dle nařízení (ES) č. 2160/2003:

„Hejnem“ se rozumí veškerá drůbež stejného nálezového statusu držená ve stejném místě nebo ve stejném prostoru a představující epizootologickou jednotku; v případě drůbeže v klecových chovech tento termín zahrnuje všechny ptáky sdílející stejný objem vzduchu.

4. Schválené laboratoře

Laboratoře, které provádí vyšetření na *Salmonella* spp. v rámci tohoto programu tlumení salmonel jsou stanoveny v souladu s článkem 12 nařízení (ES) č. 2160/2003.

Vzorky, odebrané v rámci tohoto programu, musí být vyšetřeny v laboratořích státních veterinárních ústavů (dále jen „SVÚ“), které jsou pod kontrolou národní referenční laboratoře (dále jen „NRL“) a je u nich zajištěno napojení na informační systém SVS:

- SVÚ Praha - NRL
- SVÚ Jihlava
- SVÚ Olomouc

Vyšetření konfirmačních vzorků provádí NRL pro salmonely na SVÚ Praha.

5. Metody použité pro vyšetření

5.1. Přeprava a příprava vzorků

Vzorky se odešlou do laboratoře nejlépe do 24 hodin po odběru. Nejsou-li odeslány do 24 hodin, skladují se v chladu. Vzorky mohou být přepravovány při okolní teplotě v případě, že se nevystaví nadměrnému teplu (konkrétně přes 25 °C) nebo slunečnímu svitu. V laboratoři se vzorky uloží v chladu až do jejich vyšetření, které musí být zahájeno do 48 hodin po jejich obdržení a během čtyř dnů od jejich odběru.

5.2. Vzorky ze stíracích a gázových tamponů

Při vyšetření v laboratoři se postupuje takto:

- opatrně se vybalí dva páry stíracích tamponů tak, aby nedošlo k uvolnění přichyceného trusu, a vloží se do 225 ml pufrované peptonové vody (PPV) předeřáté na pokojovou teplotu,
- krouživým pohybem se dosáhne úplného nasáknutí vzorku a dále se pokračuje v kultivaci za použití metody detekce uvedené v čl. 6.5 programu.

5.3. Vzorky trusu a prachu

Při vyšetření v laboratoři se postupuje takto:

- vzorky trusu odebrané chovatelem se sloučí a důkladně smíchají a následně se odebere 25 gramů vzorku pro kultivaci, úřední vzorky se vyšetřují samostatně,
- 25 gramový vzorek se přidá do 225 ml PPV předeřáté na pokojovou teplotu,
- pokračuje se v kultivaci vzorku za použití metody detekce uvedené v bodě 5.

V případě schválení norem ISO na přípravu trusu pro zjištění salmonely se použijí normy ISO a nahradí výše uvedená ustanovení o přípravě vzorků.

5.4. Kadávery jednodenních kuřat

Vzorky uhynulých kuřat odebraných při dodávce jednodenních kuřat se vyšetřují jako směsné vzorky z maximálně 10 kusů uhynulých kuřat.

5.5. Schéma odběru vzorků krmiv

Ve výrobních krmných směsích KVS SVS odebírá vzorky k bakteriologickému vyšetření. Frekvence odběru vzorků se odvozuje od ročního objemu výroby. Vzorky se odebírají ve stanovené frekvenci i v chovech. Hodnotícím kritériem je nepřítomnost salmonel v 25 gramech odebraného vzorku.

5.6. Metody detekce

Pro detekci se používá metoda doporučená referenční laboratoří Společenství pro salmonelu v Bilthovenu, Nizozemsko. Tato metoda je popsána v současném znění normy ČSN EN ISO 6579-1:2017 Mikrobiologie potravního řetězce – Horizontální metoda průkazu, stanovení počtu a sérotypizace bakterií rodu *Salmonella*. V této metodě se používá modifikované polotuhé médium Rappaport-Vassiladis, MSRV jako jediné selektivní obohacovací médium.

Sérotypizace se provádí nejméně u jednoho izolátu z každého pozitivního vzorku, a to podle systému Kauffmann-White-Le Minor. Pro další typizaci sérotypů *Salmonella* Enteritidis a *Salmonella* Typhimurium, včetně její monofázické varianty se použije určení MLVA profilu (Multiple Locus Variable-number Tandem Repeat Analysis). Tato typizace je prováděna podle standardního operačního postupu publikovaného evropským střediskem pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC).

5.7. Uložení kmenů

Kmeny izolované ze vzorků se skladují pro budoucí typizaci s určením MLVA profilu nebo stanovení citlivosti na antimikrobiální látky pomocí běžných metod pro sběr kultur tak, aby byla zajištěna integrita kmenů. Vzorky se uchovávají v NRL po dobu minimálně dvou let.

6. Systém hlášení výsledků

Hejno se považuje za pozitivní, jestliže byla zjištěna přítomnost *Salmonella* Enteritidis nebo *Salmonella* Typhimurium (jiné než očkovací kmeny) včetně sérotypů monofázické *Salmonella* Typhimurium s antigenním vzorcem 1,4,[5],12:i:- v jednom nebo ve více vzorcích u daného hejna nosnic vyšetřovaného v rámci Národního programu nebo při došetřování salmonelových epidemií u lidí.

Pokud není zjištěna přítomnost *Salmonella* Enteritidis nebo *Salmonella* Typhimurium, ale jsou zjištěny antimikrobiální látky nebo inhibiční účinek na růst bakterií, považuje se hejno za pozitivní.

Laboratoř vykazuje vyšetření a výsledky vyšetření všech vzorků v informačním systému.

Výsledek vyšetření všech vzorků zašle pověřená laboratoř na příslušnou KVS SVS, kopii chovateli drůbeže nebo soukromému veterinárnímu lékaři.

KVS SVS vykazuje odběry všech vzorků a výsledky těchto vyšetření v informačním systému SVS.

Evidenci o provedených laboratorních vyšetřeních za laboratoře, uvedené v bodě 5, shromažďuje a sumarizuje NRL v měsíčních intervalech, sumarizované hlášení poskytuje laboratoř jednou měsíčně ÚVS SVS vždy k 15. dni v měsíci.

7. Opatření přijatá při nález *Salmonella* Enteritidis a/nebo *Salmonella* Typhimurium ve vzorcích trusu

Na konzumní vejce pocházející z pozitivních hejn se vztahují opatření uvedená v části D přílohy II nařízení (ES) č. 2160/2003.

Je zakázáno uvolňovat na trh jako vejce třídy A:

1. Konzumní vejce ze všech hejn pozitivních na sledované sérotypy.

Konzumní vejce mohou být použita k lidské spotřebě pouze tehdy, jsou-li ošetřena způsobem, který zaručí, že jsou prosta všech sérotypů invazivních salmonel, v souladu s právními

předpisy o hygieně potravin. Taková vejce se považují za vejce třídy B a před uvedením na trh se označí údajem uvedeným v článku 10 nařízení (ES) č. 589/2008 ze dne 23. června 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o obchodní normy pro vejce, v platném znění.

2. Konzumní vejce ze všech hejn s neznámým nakažovým statusem nebo z hejn, u kterých vzniklo podezření na výskyt sledovaných sérotypů salmonel, tj. v případě pozitivního výsledku vzorku, který odebral chovatel.

Konzumní vejce mohou být použita k lidské spotřebě pouze tehdy, jsou-li ošetřena způsobem, jenž zaručí, že jsou prosta všech sérotypů invazivních salmonel, v souladu s právními předpisy o hygieně potravin. Taková vejce se považují za vejce třídy B a před uvedením na trh se označí údajem uvedeným v článku 10 nařízení (ES) č. 589/2008. Toto opatření platí až do doby, kdy je výskyt salmonel vyloučen negativním výsledkem vyšetření úředního vzorku odebraného pro konfirmační vyšetření.

a) Opatření přijatá v případě záchytu salmonel ve vzorcích odebíraných chovatelem

V případě výskytu *Salmonella* Enteritidis a/nebo *Salmonella* Typhimurium ve vzorcích odebraných chovatelem, rozhodne KVS SVS o úředním odběru konfirmačních vzorků z každého pozitivního hejna za účelem vyloučení falešně pozitivního výsledku. NRL provede konfirmační metodu, která je založena na bakteriologickém vyšetření trusu a prachu. Vzorky se odebírají v souladu s bodem 4 b) i) části D, přílohy II nařízení (ES) č. 2160/2003 k vyloučení falešně pozitivních výsledků. Jiná z konfirmačních metod uvedených v příloze II nařízení (ES) č. 2160/2003 není z technických důvodů proveditelnosti přípustná.

KVS SVS rozhodne, zda hejno v případě výskytu *Salmonella* Enteritidis a/nebo *Salmonella* Typhimurium ve vzorcích odebraných chovatelem bude považováno za pozitivní v souladu s nařízením (ES) č. 2160/2003 o tlumení salmonel a některých jiných původců zoonóz vyskytujících se v potravním řetězci a v souladu s nařízením (EU) č. 517/2011, kterým se provádí nařízení (ES) č. 2160/2003, pokud jde o cíl Unie zaměřený na snížení výskytu určitých sérotypů salmonely u nosnic *Gallus gallus*, a kterým se mění nařízení (ES) č. 2160/2003 a nařízení Komise (EU) č. 200/2010 ze dne 10. března 2010, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003, pokud jde o cíl Unie zaměřený na snížení výskytu určitých sérotypů salmonel v reprodukčních hejnech dospělé drůbeže druhu *Gallus gallus*, v platném znění. KVS SVS v odůvodněných případech rozhodne o provedení úředního odběru konfirmačních vzorků z každého pozitivního hejna za účelem vyloučení falešně pozitivního výsledku.

Vyšetření konfirmačních vzorků provádí NRL pro salmonely na SVÚ Praha.

Odběr pro konfirmační vyšetření (EpFn08) se provádí následovně:

- Klecové chovy kuřic, chovy nosnic s obohacenými klecemi
  - 5 vzorků přirozeně smíchaného trusu z trusového pásu, škrabáku, nebo jímky v závislosti na technologii chovu. Každý z odebraných vzorků bude o hmotnosti 200-300 g.
  - 2 vzorky prachu z podklecového prostoru (2 × 250ml)
- Hluboká podestýlka, alternativní technologie, haly s výběhem
  - 5 párů stěrů z bot (1 pár = 1 vzorek)
  - 1 vzorek prachu z pásu na dopravu vajec (250 ml)
  - 1 vzorek prachu odebraný v různých místech haly (250 ml)
- Při odběru vzorků v chovech pod 1000 kusů nosnic musí být metodika odběru dodržena v maximální možné míře.

Pro analýzu se odebere 25 gramový podvzorek z každého vzorku trusu a prachu, všechny vzorky musejí být analyzovány odděleně.

Při odběru úředních vzorků ke confirmaci KVS SVS vždy odebere vzorek 5 kusů ptáků k vyšetření na přítomnost inhibičních látek.

Do ukončení confirmačního vyšetření KVS SVS rozhodne o uložení těchto opatření:

- provedení bakteriologického vyšetření krmiva a vody na přítomnost *Salmonella* spp., pokud je to nezbytné;
- provedení důkladné průběžné očisty a dezinfekce, a to jak v hale, tak i v ostatních obslužných prostorech (např. sklady krmiv a podestýlky).
- po ukončení turnusu provedení důkladné mechanické očisty, dezinfekce a bezpečného odstranění trusu nebo podestýlky;
- zákaz přesunu drůbeže za účelem dalšího chovu.

KVS SVS zruší opatření v případě negativního výsledku confirmačního vyšetření, takové hejno je považováno za negativní.

b) Opatření přijatá v případě pozitivních úředních vzorků, v případě pozitivních confirmačních vyšetření na *Salmonella* Enteritidis a/nebo *Salmonella* Typhimurium a v případě hejn považovaných za pozitivní v souladu s nařízením (ES) č. 2160/2003 a nařízením (EU) č. 517/2011

KVS SVS provede epizootologické šetření v chovu s cílem zjistit možný zdroj nákazy a stanoví minimálně, že:

- v případě potřeby se provede bakteriologické vyšetření krmiva na přítomnost *Salmonella* spp.;
- zakazuje se přesun drůbeže za účelem dalšího chovu;
- zakazuje se využití hejna pro další snáškové období;
- po porážení, nebo usmrcení drůbeže z infikovaných hejn, musí být provedena důkladná očištění a dezinfekce včetně bezpečného odstranění trusu nebo podestýlky. Porážka musí být provedena v souladu s právními předpisy o hygieně potravin. Živočišné produkty z takovýchto ptáků mohou být uvedeny na trh k lidské spotřebě v souladu s právními předpisy. Pokud tyto produkty nejsou určeny k lidské spotřebě, musí být použity, nebo zlikvidovány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 ze dne 21. října 2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 (nařízení o vedlejších produktech živočišného původu), v platném znění.

KVS SVS provede dozor nad účinností dezinfekce prováděné chovatelem. Kontrola účinnosti se provede bakteriologickým vyšetřením stěrů v souladu s metodou stanovenou NRL.

7.1. Metodika provádění kontroly účinnosti závěrečné dezinfekce

- Kontrola účinnosti dezinfekce je prováděna KVS SVS po závěrečné dezinfekci po porážení pozitivního hejna.
- Vzorky ke kontrole účinnosti dezinfekce se odebírají po ukončení doby expozice dezinfekčního prostředku ze suchých povrchů uvnitř dezinfikovaného objektu, nejdéle však do 72 hod po provedení dezinfekce.
- Odebírá se 6 stěrů z různých míst tak, aby bylo zajištěno jejich reprezentativní rozmístění s ohledem na místa, kde mohla být nedokonale provedena mechanická očištění, případně mohlo dojít k poklesu účinné koncentrace dezinfekčního prostředku. Pro odběr se používají tampony v transportním médiu, dostupné v laboratořích provádějících vyšetřování. Stěry provádíme tamponem smočeným těsně před

odběrem v transportním médiu. Stíráme plochu 100 cm² na sebe kolnými úhlopříčnými tahy po dobu minimálně 30 s.

- Po provedeném odběru je nutno vzorky uchovat při teplotě v rozmezí 4-8 °C a nejpozději do 24 hodin dopravit s úplně a přesně vyplněnou žádankou do schválené laboratoře.
- Stěry jsou do 48 hodin po odběru vyšetřeny laboratořemi schválenými SVS jako jednotlivé vzorky. Pro kontrolu účinnosti dezinfekce v chovech drůbeže je použita metoda stanovení celkového počtu mikroorganismů ve vyšetřovaných stěrech stanovená NRL pro salmonely v SVÚ Praha.

8. Použití antimikrobiálních látek

Antimikrobiální látky lze použít pouze v souladu s nařízením Komise (ES) č. 1177/2006, ze dne 1. srpna 2006, kterým se provádí nařízení EP a Rady (ES) č. 2160/2003, pokud jde o požadavky na používání určitých tlumících metod v rámci národních programů pro tlumení salmonel u drůbeže, v platném znění.

- Pro tlumení salmonel u drůbeže se antimikrobiální látky používají pouze jako zvláštní metoda.
- K ošetření mohou být použity pouze antimikrobiální látky, registrované Ústavem pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv v Brně (dále jen „ÚSKVBL Brno“).
- Antimikrobiální látky mohou být použity pouze se souhlasem a pod dozorem KVS SVS u drůbeže, u níž se projevuje salmonelóza s klinickými příznaky způsobem, při kterém by mohlo dojít k nadměrnému utrpení zvířat. Před aplikací antimikrobiálních látek musí být známy výsledky bakteriologického vyšetření vzorků a testování citlivosti k antibiotikům.
- V mimořádných situacích může být provedena aplikace antimikrobiálních látek před výsledkem bakteriologického odběru vzorků a testováním citlivosti za předpokladu, že před aplikací budou odebrány vzorky veterinárním lékařem. Pokud před aplikací antimikrobiálních látek nebyl proveden odběr vzorků, považují se hejna za infikovaná salmonelou.
- Požadavky na použití antimikrobiálních látek se nevztahují na látky, mikroorganismy ani přípravky povolené jako doplňkové látky v krmivech podle článku 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1831/2003 ze dne 22. září 2003 o doplňkových látkách používaných ve výživě zvířat, v platném znění.

9. Vakcinace

Vakcinaci lze provádět pouze v souladu s nařízením (ES) č. 1177/2006.

Vakcinace drůbeže proti *Salmonella* Enteritidis je v rámci tohoto programu dobrovolná .

Při vakcinaci je nutno dodržet následující podmínky:

- Používané vakcíny musí mít platnou registraci ÚSKVBL Brno a musí splňovat požadavky nařízení (ES) č. 1177/2006. Dávkování, způsob aplikace a použití u věkových kategorií je stanoveno výrobcem vakcíny. Živé atenuované vakcíny proti salmonelám se nesmí použít, pokud výrobce neposkytne vhodnou metodu pro bakteriologické odlišení terénních a vakcinačních kmenů.
- Vakcinace se provádí během odchovu kuřic tak, aby vakcinace a revakcinace byla ukončena nejpozději 3 týdny před plánovaným zastavením nosnic do snášky.

10. Finanční pomoc a náhrady chovatelům

Chovatelům se poskytne náhrada nákladů a ztrát, které vznikly v důsledku provádění mimořádných veterinárních opatření v souladu s § 67, § 68, § 69 a § 70 veterinárního zákona.

11. Povinnosti chovatelů

- zpracovat a dodržovat sanitační řád pro hospodářství, vést evidenci o všech dezinfekcích a preventivních opatřeních,
- vést evidenci drůbeže dle plemenářského zákona.

11.1. Sanitační řád

Sanitační řád zpracovaný chovatelem pro každé hospodářství musí obsahovat údaje minimálně o:

1. způsobu zabezpečení vjezdu a vstupu do objektu (režim uzamykání brány, dezinfekce vozidel, obuvi personálu a návštěv atd.);
2. údržbě v prostoru farmy, tj. o frekvenci údržby vegetace, způsobu zamezení přístupu volně žijících ptáků, hlodavců, hmyzu atd.;
3. zacházení s krmivem, údržbě prostoru kolem zásobníku a násypky, režimu čištění a dezinfekce násypky a zásobníků a krmného systému;
4. zabezpečení vstupu do hal (uzamykatelnost, dezinfekční rohože, použité dezinfekční prostředky, frekvence výměny roztoku v dezinfekčních rohožích);
5. pravidlech používání ochranných prostředků personálem a návštěvníky;
6. údržbě ventilačního systému;
7. zacházení s uhynulými ptáky, frekvenci čištění a dezinfekce kafilerního boxu nebo kontejneru, frekvenci odvozu uhynulých ptáků;
8. nakládání s použitou podestýlkou;
9. plánu dezinfekce a deratizace, použité prostředky, umístění jedových staniček, frekvenci kontroly a výměny staniček, způsobu stanovení účinnosti deratizace;
10. pravidlech provedení mechanické očisty a dezinfekce hal po vyskladnění hejna, používaných dezinfekčních prostředcích, způsobu kontroly účinnosti dezinfekce.
11. nakládání s konzumními vejci při záchytu *Salmonella* Enteritidis nebo *Salmonella* Typhimurium

11.2. Pokyny pro správnou chovatelskou praxi

Ve všech chovech nosnic, určených na produkci konzumních vajec, musí být zpracován provozní řád chovu, který zahrnuje veškeré chovatelské postupy od jednodenních kuřat během odchovu až po zastavení kuřic k produkci konzumních vajec a pokračující chov nosnic.

Podle druhu chované nosné drůbeže (Hisex, Isa, Lomann, Dominant atd.) se dodržují „TECHNOLOGICKÉ POSTUPY“ v chovech.

Po každém ukončení produkčního cyklu (snášky konzumních vajec) se provádí mechanická očista hal a technologie s následnou účinnou dezinfekcí, deratizací a dezinfekcí.

KVS SVS provádí dozor nad účinností dezinfekce prováděnou chovatelem. Kontrola účinnosti se provádí bakteriologickým vyšetřením stěrů.

11.3. Vedení záznamů v hospodářství

Evidence záznamů v hospodářství drůbeže se řídí nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 ze dne 29. dubna 2004 o hygieně potravin, v platném znění.

Chovatelská evidence musí, obsahovat nejméně následující informace:

- datum příjmu drůbeže,
- původ drůbeže,
- počet drůbeže,
- dosažená snáška vajec,
- úhyny,
- dodavatelé krmiv,
- druh a období používání doplňků a ochranná lhůta,
- sledování příjmu krmiv a vody,
- provedené vyšetření a diagnóza stanovená ošetřujícím veterinářem, popřípadě doprovázená výsledky laboratorních vyšetření,
- druh léku (zejména antimikrobiálních látek), datum začátku a konce jeho podávání,
- datum vakcinace a druh použité vakcíny – údaje převzaty z odchovu kuřic,
- výsledky všech zdravotních prohlídek, kterým byla drůbež pocházející ze stejného hejna podrobena již dříve,
- počet nosnic určených k porážení,
- předpokládané datum porážení,
- datum porážky a její výsledek porážek (zpětné hlášení z jatek o veterinární prohlídce),
- výsledky kontroly účinnosti dezinfekce,
- výsledky pravidelného odběru vzorků vody a krmiv pro drůbež
- výsledky vyšetření na přítomnost salmonel provedených v souladu s požadavky nařízení (ES) č. 2160/2003, tj. Národního programu.

11.4. Dokumenty při přesunech drůbeže

Chovatel předá příjemci (v případě dalšího chovu) písemně údaje o výsledcích laboratorních vyšetření hejna na sledované sérotypy salmonel (datum posledního odběru vzorku a jeho výsledek vyšetření a výsledek všech vyšetření hejna (pozitivní/negativní).

Informace o potravinovém řetězci k přemístění zvířat na porážku (nebo i zdravotní potvrzení) musí mimo ostatních údajů obsahovat výsledek všech laboratorních vyšetření hejna na všechny sérotypy *Salmonella* spp. provedených v průběhu životního cyklu hejna (negativní/pozitivní) a datum posledního odběru s výsledkem vyšetření.

V případě obchodování v rámci Evropské unie musí zásilku zvířat doprovázet veterinární osvědčení podle nařízení Komise (EU) č. 2020/2235 ze dne 16. prosince 2020, kterým se přijímá harmonizovaný vzor osvědčení a záznam o kontrole při obchodování se zvířaty a živočišnými produkty v Unii, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/429 a (EU) 2017/625, pokud jde o vzorová veterinární osvědčení, vzorová úřední osvědčení a vzorová veterinární/úřední osvědčení pro vstup zásilek určitých kategorií zvířat a zboží do Unie a jejich přemístování v rámci Unie a o úřední certifikaci týkající se těchto osvědčení, a kterým se zrušuje nařízení (ES) č. 599/2004, prováděcí nařízení (EU) č. 636/2014 a (EU) 2019/628, směrnice 98/68/ES a rozhodnutí 2000/572/ES, 2003/779/ES a 2007/240/ES, v platném znění.

12. Registrace hospodářství

Pro každé hospodářství, v němž je chováno hejno nosnic pro produkci konzumních vajec, uváděných na trh, je vydáno pověřenou osobou registrační číslo hospodářství a veškerá chovatelská evidence se vede podle plemenářského zákona a vyhlášky č. 136/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

13. Jiná opatření pro zajištění dosledovatelnosti zvířat

Každé hejno musí být nezaměnitelně označeno. Označení hejna se skládá z registračního čísla hospodářství, označení haly a označení hejna ve formátu CZ 12345678-XXHY-ZZ/2024.

Symbole XX představují číselné označení haly s možnostmi 0-99. Y určuje typ technologie s možnostmi: 0 – ekologický chov, 1 – chov s volným výběhem, 2 – chov v halách, 3 – obohacené klece. ZZ je pořadové číslo hejna v daném roce s možnostmi 0-99.

V jedné hale může být v průběhu roku více hejn, ale tato hejna musí mít odlišné pořadové číslo. Pořadové číslo hejna v daném roce musí být pro každé hejno jedinečné.

Za správné označení hejna odpovídá chovatel.

Označení hejna musí být uvedeno vždy na žádance o laboratorní vyšetření a v příslušné dokumentaci doprovázející zvířata při přesunech hejna a při veškeré další evidenci.

Příloha č. 3

Národní program pro tlumení výskytu salmonel v reprodukčních chovech kura domácího (*Gallus gallus*)

1. Cíl programu

Cíl programu je v souladu s nařízením (ES) č. 2160/2003 a s nařízením (EU) č. 200/2010. Cílem programu je sledovat výskyt invazivních sérotypů *Salmonella* Enteritidis, *Salmonella* Typhimurium (včetně monofazické *Salmonella* Typhimurium s antigenním vzorcem 1,4,[5],12:i:-), *Salmonella* Infantis, *Salmonella* Virchow a *Salmonella* Hadar a přijímat opatření, která mají chránit především zdraví lidí a zdraví dalších populací drůbeže. Cílem programu stanoveným v souladu s nařízením (EU) č. 200/2010 je snížení procenta reprodukčních hejn dospělé drůbeže pozitivních na sledované sérotypy salmonel pod 1 %. Do sledování je zahrnuta celá Česká republika se všemi registrovanými reprodukčními chovy kura domácího (*Gallus gallus*).

Vyšetření se provádějí v laboratořích SVÚ Praha, Jihlava, Olomouc, České Budějovice a Hradec Králové, pomocí mezinárodně uznaných a ověřených postupů, jejichž používání koordinuje Národní referenční laboratoř pro salmonely SVÚ Praha.

Úřední kontroly na úrovni chovů drůbeže organizují a provádí příslušné krajské veterinární správy (dále jen „KVS SVS“), které v případě pozitivních výsledků přijímají příslušná opatření.

2. Odběr vzorku

Vzorky odebrané chovatelem odebírá proškolená osoba, kterou může být chovatel, veterinární lékař nebo jiná chovatelem pověřená osoba. Školení provádí a osvědčení o školení vydává příslušná KVS SVS. Úřední vzorky odebírá úřední veterinární lékař příslušné KVS SVS.

2.1. Odběru vzorků chovatelem

- EpFr01 – jednodenní kuřata: 10 stěrů z vnitřních stěn minimálně 10 ks krabic nebo přepravek používaných k přepravě kuřat. Stěry se odebírají po dodání kuřat na hospodářství, před vyložením z dopravního prostředku. V případě dodávky ze dvou líhní se vytvoří směsný vzorek pro každou líheň samostatně;
- EpFr02 – kadávery kuřat nalezené při přejímce kuřat (max. 60 ks). Pokud jsou naskladněna kuřata ze dvou líhní, vytvoří se vzorek pro každou líheň samostatně. Pokud se návoz uskutečňuje ve více dnech, každý den se odebírají vzorky dle výše uvedeného schématu;
- EpFr03 – 2 týdny před vstupem do snáškové fáze nebo snáškové jednotky – odběr směsného vzorku trusu;
- EpFr04 – odběr směsného vzorku trusu, který se provádí každé 3 týdny během snášky v případě, že maximální procento reprodukčních hejn v produkčním období pozitivních na *Salmonella* Enteritidis, *Salmonella* Typhimurium (včetně monofazické *Salmonella* Typhimurium s antigenním vzorcem 1,4,[5],12:i:-), *Salmonella* Infantis, *Salmonella* Virchow a *Salmonella* Hadar bylo v předchozích dvou kalendářních letech nejvýše 1 %. Vyhodnocení prevalence za předchozí období provádí ÚVS SVS, která zveřejní do 15. 1. na internetových stránkách SVS frekvenci odběrů v konkrétním roce. KVS SVS však může rozhodnout o zachování dvoutýdenního intervalu v konkrétním hospodářství nebo o jeho navrácení v případě zjištění přítomnosti sledovaných sérotypů salmonel a/nebo v jakémkoli jiném případě, který příslušný orgán považuje za odpovídající.
- EpFr05 – směsný vzorek trusu ve věku 4 týdnů;

2.2. Odběr úředních vzorků

- EpFr06 – směsný vzorek trusu nebo stíracích manžet odebíraný během 4 týdnů po přechodu do snáškové fáze nebo snáškové jednotky
- EpFr07 – směsný vzorek trusu nebo stíracích manžet odebíraný kdykoli během produkčního cyklu, s dostatečným časovým odstupem od odběru vzorků uvedených pod kódy EpFr06 a EpFr08
- EpFr08 – směsný vzorek trusu nebo stíracích manžet odebíraný ke konci snáškové fáze, nejdříve 8 týdnů před koncem produkčního cyklu

Odběr úředního vzorku může nahradit vzorek odebíraný chovatelem v rámci stanoveného schématu odběru vzorků EpFr04.

2.3. Metody odběru vzorků

A. Odběr směsných vzorků trusu

Odebírají se jednotlivé vzorky čerstvého trusu o váze min. 1 g v počtu, který udává tabulka.

Počet ptáků chovaných v hale	Počet vzorků trusu, které mají být odebrány v hale nebo skupině hal v hospodářství
250 - 349	200
350 - 449	220
450 - 799	250
800 - 999	260
1 000 a více	300

Z těchto jednotlivých vzorků se sestaví dva směsné vzorky a tato skutečnost se uvede v žádance o vyšetření. Směsný vzorek musí být sestaven z nejvýše 150 jednotlivých vzorků. Každý z těchto směsných vzorků se vyšetřuje samostatně.

Nebo

B. Odběr vzorků pomocí stíracích manžet

Odebírá se 5 párů stíracích manžet, které se pro účely vyšetření sloučí tak, aby vznikly 2 samostatně vyšetřované vzorky.

Používané stírací manžety mají mít dostatečné absorpční vlastnosti, aby nasály vlhkost. Přípustné jsou i „gázové ponožky“. Povrch stíracích manžet se navlhčí vhodným roztokem (např. 0,8% roztok chloridu sodného a 0,1% roztok peptonu ve sterilní deionizované vodě nebo sterilní vodě). Chůze po ploše se provádí tak, aby vzorky byly odebrány reprezentativně ze všech částí dané plochy, včetně podestýlky a roštů, pokud jsou rošty bezpečné pro chůzi. Do odběru jsou zahrnuty veškeré jednotlivé posady v budově. Po skončení odběru vzorků musí být manžety opatrně sejmuty tak, aby se z nich neuvolnil přichycený materiál. Manžety slouží k nasátí trusu, proto se jednotlivé páry nesmí zaměnit, takto se jako vzorek zabalí a odesílají k vyšetření do SVÚ.

C. Odběr směsných vzorků trusu v klecových technologiích

V klecových technologiích může být vzorek v závislosti na typu budovy tvořen přirozeně smíchaným trusem pocházejícím z trusných pásů, škrabáků nebo hlubokých trusných jímek. Pro samostatné vyšetření se odebírají nejméně dva vzorky o váze min. 150 g pro samostatné vyšetření:

- z trusných pásů pod každou řadou klecí, které jsou stále v chodu a čistí se pomocí šnekového nebo pásového dopravníku;
- ze škrabáků používaných v systému trusných jímek, kdy je trus zpod klecí seškrabován a ukládán do hlubokých jímek pod budovou;
- ze systému trusných jímek (kanálů) u kaskádových klecí, kdy jsou klece seřazeny terasovitě a trus padá přímo do jímky.

V budově je obvykle několik řad klecí. Směsné vzorky z každé řady jsou zastoupeny v celkovém směsném vzorku. Z každého hejna se odebírají dva samostatně vyšetřované vzorky směsné vzorky. V systémech, kde se používají pásy nebo škrabáky, musí být pásy nebo škrabáky před provedením odběru vzorku uvedeny do provozu, tak aby se shrnul starý trus.

V systémech, kde se používají shrnovače trusu a škrabáky pod klecemi, se odebírá směsný trus usazený na škrabáku po jeho uvedení do provozu.

U kaskádových klecí, u nichž se nepoužívají žádné škrabáky nebo pásy, se odebírá směsný trus přímo z hluboké jímky. U systému trusných pásů se odebírá směsný vzorek trusu z výstupních konců pásů.

V halách s klecemi, kde se na koncích pásů nebo na škrabkách nenahromadí dostatečné množství trusu, se čtyři nebo více navlhčených stíracích tamponů o velikosti nejméně 900 cm² na jeden tampón použijí k setření co největší plochy konce všech dostupných pásů po jejich spuštění, přičemž každý tampón musí být na obou stranách pokryt trusem z pásů či škrabek. V halách s kójemi nebo volnými výběhy se odeberou dle návodu NRL dva páry vzorků stíracích manžet (návleky na obuv) tak, aby nedošlo k záměně manžet v pořadí odběrů. Používané stírací manžety mají mít dostatečné absorpční vlastnosti, aby nasákly vlhkost. Povrch stíracích manžet se navlhčí vhodným roztokem (např. 0,8% roztok chloridu sodného a 0,1% roztok peptonu ve sterilní deionizované vodě nebo sterilní vodě). Chůze po ploše se provádí tak, aby vzorky byly odebrány reprezentativně ze všech částí dané plochy, včetně podestýlky a roštů, pokud jsou rošty bezpečné pro chůzi. Do odběru jsou zahrnuty veškeré jednotlivé posady v budově, ne však oblasti mimo halu v případě hejn s venkovním přístupem. Po skončení odběru vzorků musí být manžety opatrně sejmuty tak, aby se z nich neuvolnil přichycený materiál. Manžety slouží k nasátí trusu, proto se jednotlivé páry nesmí zaměnit, takto se jako vzorek zabalí a odesílají k vyšetření do SVÚ. Ve vícepatrových voliérách, ze kterých je většina trusu odstraněna pomocí trusných pásů, musí být alespoň druhý pár navlhčených stíracích manžet použit jako ruční tampóny k setření trusu ze všech dostupných trusných pásů.

Pro účely vyšetření se vzorky sloučí tak, aby vznikly dva samostatně vyšetřované vzorky.

3. Obecné údaje

Program probíhá na celém území České republiky ve všech reprodukčních chovech kura domácího (*Gallus gallus*) registrovaných podle § 23 zákona č. 154/2000 Sb. Epizootologickou jednotkou je hejno, které je definováno dle nařízení (ES) č. 2160/2003:

„Hejnem“ se rozumí veškerá drůbež stejného nakažového statusu držená ve stejném místě nebo ve stejném prostoru a představující epizootologickou jednotku; v případě drůbeže v klecových chovech tento termín zahrnuje všechny ptáky sdílející stejný vzdušný prostor.

4. Schválené laboratoře

Laboratoře, které provádí vyšetření na *Salmonella* spp. v rámci tohoto programu tlumení salmonel jsou stanoveny v souladu s článkem 12 nařízení (ES) č. 2160/2003.

Vzorky, odebrané v rámci tohoto Národního programu, musí být vyšetřeny v laboratořích státních veterinárních ústavů (dále jen „SVÚ“), které jsou pod kontrolou národní referenční laboratoře (dále jen „NRL“) a je u nich zajištěno napojení na informační systém SVS:

- SVÚ Praha - NRL
- SVÚ Jihlava
- SVÚ Olomouc

Vyšetření konfirmačních vzorků provádí NRL pro salmonely na SVÚ Praha.

5. Metody použité pro vyšetření

5.1. Přeprava a přípravy vzorků

Vzorky se odešlou do laboratoří nejlépe do 24 hodin po odběru. Nejsou-li odeslány do 24 hodin, skladují se v chladu. Vzorky mohou být přepravovány při teplotě okolního prostředí, pokud se zamezí nadměrné teplotě (přes 25 °C) a vystavení slunečnímu záření. V laboratoři se vzorky uloží v chladu až do jejich vyšetření, které musí být zahájeno do 48 hodin po jejich obdržení a do 96 hodin od odběru vzorků.

5.2. Stírací tampony a vzorky prachu

- a) Pár (y) stíracích/gázových tamponů a vzorek prachu (textilní tampon) se opatrně vybalí, aby nedošlo k uvolnění přichyceného trusu nebo prachového materiálu, a vloží se do 225 ml pufrované peptonové vody předehřáté na pokojovou teplotu.
- b) Stírací/gázový a textilní tampon se zcela ponoří do pufrované peptonové vody, aby byl kolem vzorku dostatek volné kapaliny pro migraci salmonel ze vzorku, a proto lze v případě potřeby přidat více pufrované peptonové vody. Ze stíracích tamponů a textilního tamponu se musí zpracovat samostatné preparáty.
- c) Pokud je pět párů stíracích/gázových tamponů sloučeno do dvou vzorků, musí se každý směsný vzorek umístit do 225 ml pufrované peptonové vody, nebo případně do většího množství, aby byly zcela ponořeny a aby byl zajištěn dostatek volné kapaliny pro migraci salmonel ze vzorku.
- d) Vířením se dosáhne úplného nasáknutí vzorku a pokračuje se v kultivaci za použití metody detekce popsané v bodě 6.5.

5.3. Ostatní vzorky trusu

- a) Vzorky trusu se sloučí a důkladně smíchají a poté se odebere 25 g podvzorku pro kultivaci.
- b) 25 g podvzorek se přidá do 225 ml pufrované peptonové vody předehřáté na pokojovou teplotu.
- c) Pokračuje se v kultivaci vzorku za použití metody detekce popsané v bodě 6.5.

V případě schválení norem ISO týkajících se přípravy příslušných vzorků pro detekci salmonely použijí se normy ISO a nahradí výše uvedená ustanovení o přípravě vzorků.

5.4. Kadávery jednodenních kuřat

Vzorky uhynulých kuřat odebraných při dodávce jednodenních kuřat se vyšetřují jako směsné vzorky z maximálně 10 kusů uhynulých kuřat.

5.5. Schéma odběru vzorků krmiv

Ve výrobních krmných směsích KVS SVS odebírá vzorky k bakteriologickému vyšetření. Frekvence odběru vzorků se odvozuje od ročního objemu výroby. Vzorky se odebírají ve stanovené frekvenci i v chovech. Hodnotícím kritériem je nepřítomnost salmonel v 25 grazech odebraného vzorku.

5.6. Metody detekce

Pro detekci se používá metoda doporučená referenční laboratoří Společenství pro salmonelu v Bilthovenu, Nizozemsko. Tato metoda je popsána v současném znění normy ČSN EN ISO 6579-1:2017 Mikrobiologie potravního řetězce – Horizontální metoda průkazu, stanovení počtu a sérotypizace bakterií rodu *Salmonella*. V této metodě se používá modifikované polotuhé médium Rappaport-Vassiladis, MSRV jako jediné selektivní obohacovací médium.

Sérotypizace se provádí nejméně u jednoho izolátu z každého pozitivního vzorku, a to podle systému Kauffmann-White-Le Minor. Pro další typizaci sérotypů *Salmonella* Enteritidis a *Salmonella* Typhimurium, včetně její monofázické varianty se použije určení MLVA profilu (Multiple Locus Variable-number Tandem Repeat Analysis). Tato typizace je prováděna podle standardního operačního postupu publikovaného evropským střediskem pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC).

5.7. Uložení kmenů

Kmeny izolované ze vzorků se skladují pro budoucí typizaci s určením MLVA profilu nebo stanovení citlivosti na antimikrobiální látky pomocí běžných metod pro sběr kultur tak, aby byla zajištěna integrita kmenů. Vzorky se uchovávají v NRL po dobu minimálně 2 let.

6. Systém hlášení výsledků

Hejno se považuje za pozitivní, zjištěna přítomnost *Salmonella* Enteritidis nebo *Salmonella* Typhimurium (včetně sérotypů monofázické *Salmonella* Typhimurium s antigenním vzorcem 1,4,[5],12:i:-) *Salmonella* Infantis, *Salmonella* Hadar nebo *Salmonella* Virchow (jiné než očkovací kmeny) v jednom nebo ve více vzorcích u daného hejna vyšetřovaného v rámci Národního programu.

Pokud není zjištěna přítomnost invazivních sérotypů salmonel, ale jsou zjištěny antimikrobiální látky nebo inhibiční účinek na růst bakterií, považuje se hejno za pozitivní.

Výsledky vyšetření vzorků odebraných a odeslaných podle přílohy 1 zasílá určená laboratoř příslušné KVS SVS; kopii těchto výsledků zasílá chovateli nebo soukromému veterinárnímu lékaři.

Odběry úředních vzorků a vzorků odebraných chovatelem nebo jím pověřenou odborně způsobilou osobou a výsledky jejich vyšetření eviduje KVS SVS prostřednictvím informačního systému.

Záznamy o provedených laboratorních vyšetřeních a jejich výsledcích za všechny laboratoře v ČR shromažďuje a sumarizuje v měsíčních intervalech SVÚ Praha – NRL pro salmonely; sumarizované hlášení poskytuje laboratoř jednou měsíčně ÚVS SVS vždy k 15. dni v měsíci.

7. Opatření přijímaná v případě pozitivního nálezu

a) Opatření přijatá v případě záchytu invazivních sérotypů salmonel *Salmonella* Enteritidis a/nebo *Salmonella* Typhimurium ve vzorcích odebíraných chovatelem

V případě výskytu *Salmonella* Enteritidis a/nebo *Salmonella* Typhimurium ve vzorcích odebraných chovatelem, rozhodne KVS SVS o úředním odběru konfirmačních vzorků (EpFr09) z každého pozitivního hejna za účelem vyloučení falešně pozitivního výsledku.

KVS SVS rozhodne, zda hejno v případě výskytu *Salmonella* Enteritidis a/nebo *Salmonella* Typhimurium ve vzorcích odebraných chovatelem bude považováno za pozitivní v souladu s nařízením (ES) č. 2160/2003.

KVS SVS v odůvodněných případech rozhodne o provedení úředního odběru konfirmačních vzorků z každého pozitivního hejna za účelem vyloučení falešně pozitivního výsledku.

Odběr pro konfirmační vyšetření se provádí jednou z metod uvedených v bodě 2.3. Odebírají se dva směsné vzorky trusu, nebo 5 párů manžet. Z těchto jednotlivých vzorků se sestaví 2 směsné vzorky a tato skutečnost se uvede v žádance o vyšetření. Každý z těchto směsných vzorků se vyšetřuje samostatně.

KVS SVS ověří, zda výsledky vyšetření na přítomnost salmonel v hejnu nebyly ovlivněny používáním antimikrobiálních látek. Vzorek 5 kusů ptáků k vyšetření přítomnosti inhibičních látek (EpFr25) se odebírá vždy při odběru vzorků ke konfirmačnímu vyšetření.

Do ukončení konfirmačního vyšetření KVS SVS rozhodne o uložení těchto opatření:

- provedení bakteriologického vyšetření krmiva a vody na přítomnost *Salmonella* spp., pokud je to nezbytné;
- v případě pozitivního nálezu ***Salmonella* Enteritidis a/nebo *Salmonella* Typhimurium** pozastavení násadových vajec do doby výsledku konfirmačního vyšetření;
- provedení důkladné průběžné očisty a dezinfekce, a to jak v hale, tak i v ostatních obslužných prostorech (např. sklady krmiv a podestýlky). Po ukončení turnusu provedení důkladné mechanické očisty, dezinfekce a bezpečného odstranění trusu nebo podestýlky;
- KVS SVS zruší opatření v případě negativního výsledku konfirmačního vyšetření, takové hejno je považováno za negativní.

b) Opatření přijatá v případě pozitivních úředních vzorků, v případě pozitivních konfirmačních vyšetření na *Salmonella* Enteritidis a/nebo *Salmonella* Typhimurium a v případě hejn považovaných za pozitivní v souladu s nařízením (ES) č. 2160/2003 a nařízením (EU) č. 200/2010

KVS SVS provede epizootologické šetření v chovu s cílem zjistit možný zdroj nákazy a stanoví minimálně, že:

- v případě potřeby se provede další bakteriologické vyšetření krmiva na přítomnost *Salmonella* spp.;
- všechna drůbež v pozitivním hejnu, a to včetně jednodenních kuřat musí být poražena nebo usmrcena a neškodně odstraněna způsobem co nejvíce omezujícím nebezpečí šíření salmonel. Porážka musí být provedena v souladu s právními předpisy o hygieně potravin. Vedlejší produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, musí být neškodně odstraněny v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009;
- neinkubovaná násadová vejce musí být neškodně odstraněna. Vejce mohou být užita k lidské spotřebě, pouze pokud jsou ošetřena takovým způsobem, který zaručí zničení všech sérotypů salmonel s významem pro veřejné zdraví, v souladu s právními předpisy Společenství o hygieně;
- pokud se v líhni ještě nacházejí násadová vejce, musí být neškodně odstraněna nebo ošetřena v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009;
- po porážení nebo usmrcení drůbeže z infikovaných hejn musí být v souladu s pokyny příslušné KVS SVS provedena důkladná očista a dezinfekce včetně bezpečného odstranění trusu nebo podestýlky;
- KVS SVS provádí dozor nad účinností dezinfekce prováděné chovatelem. Kontrola účinnosti dezinfekce se provádí bakteriologickým vyšetřením stěrů v souladu s metodou stanovenou NRL.

7.1. Metodika provádění kontroly účinnosti závěrečné dezinfekce

- Kontrola účinnosti dezinfekce je prováděna KVS SVS po závěrečné dezinfekci po poražení pozitivního hejna.
- Vzorky ke kontrole účinnosti dezinfekce se odebírají po ukončení doby expozice dezinfekčního prostředku ze suchých povrchů uvnitř dezinfikovaného objektu, nejdéle však do 72 hod po provedení dezinfekce.
- Odebírá se 6 stěrů z různých míst tak, aby bylo zajištěno jejich reprezentativní rozmístění s ohledem na místa, kde mohla být nedokonale provedena mechanická očista, případně mohlo dojít k poklesu účinné koncentrace dezinfekčního prostředku. Pro odběr se používají tampony v transportním médiu, dostupné v laboratořích provádějících vyšetřování. Stěry provádíme tamponem smočeným těsně před odběrem v transportním médiu. Stíráme plochu 100 cm² na sebe kolmými úhlopříčnými tahy po dobu minimálně 30 s.
- Po provedeném odběru je nutno vzorky uchovat při teplotě v rozmezí 4-8 °C a nejpozději do 24 hodin dopravit s úplně a přesně vyplněnou žádankou do schválené laboratoře.
- Stěry jsou do 48 hodin po odběru vyšetřeny laboratořemi schválenými SVS jako jednotlivé vzorky. Pro kontrolu účinnosti dezinfekce v chovech drůbeže je použita metoda stanovení celkového počtu mikroorganismů ve vyšetřovaných stěrech stanovená NRL pro salmonely v SVÚ Praha.

8. Použití antimikrobiálních látek

Antimikrobiální látky lze použít pouze v souladu s nařízením (ES) č. 1177/2006.

- Pro tlumení salmonel u drůbeže se antimikrobiální látky používají pouze jako zvláštní metoda.
- K ošetření mohou být použity pouze antimikrobiální látky, registrované ÚSKVBL Brno.
- Antimikrobiální látky mohou být použity pouze se souhlasem a pod dozorem KVS SVS u drůbeže, u níž se projevuje salmonelóza s klinickými příznaky způsobem, při kterém by mohlo dojít k nadměrnému utrpení zvířat. V těchto hejnech se přijmou vhodná opatření na co největší snížení rizika šíření salmonely zbytkem reprodukční pyramidy.
- Antimikrobiální látky mohou být použity k záchraně hodnotného genetického materiálu reprodukčních hejn, aby se založila nová hejna bez salmonely, včetně „elitních hejn“, hejn z ohrožených chovů a hejn chovaných pro výzkumné účely; kuřata vylíhnutá z násadových vajec sebraných od drůbeže ošetřené antimikrobiálními látkami podléhají během chovné fáze odběru vzorků každých čtrnáct dní s tím, že program se zaměřuje na zjištění 1% prevalence dané salmonely s 95% mezí spolehlivosti. Antimikrobiální látky mohou být použity pouze se souhlasem a pod dozorem KVS SVS. Toto použití je založeno, pokud možno na výsledcích bakteriologického odběru vzorků a testování citlivosti.
- V mimořádných situacích může být provedena aplikace antimikrobiálních látek před výsledkem bakteriologického odběru vzorků a testováním citlivosti za předpokladu, že před aplikací budou odebrány vzorky veterinárním lékařem. Pokud před aplikací antimikrobiálních látek nebyl proveden odběr vzorků, považují se hejna za infikovaná salmonelou.

9. Vakcinace

Vakcinaci lze provádět pouze v souladu s nařízením (ES) č. 1177/2006.

Vakcinace v reprodukčních chovech kura domácího (*Gallus gallus*) je dobrovolná.

Při výběru vakcíny je nutno dodržet následující podmínky:

- Používané vakcíny musí mít platnou registraci Ústavem pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv v Brně (dále jen „ÚSKVBL Brno“) a musí splňovat požadavky nařízení (ES) č. 1177/2006. Dávkování, způsob aplikace a použití u věkových kategorií je stanoveno výrobcem vakcíny. Živé atenuované vakcíny proti salmonelám se nesmí použít, pokud výrobce neposkytne vhodnou metodu pro bakteriologické odlišení terénních a vakcinačních kmenů.
- Vakcinace a revakcinace musí být ukončena nejpozději 3 týdny před plánovaným zastavením nosnic do snášky.
- V případě opakované vakcinace před dalším snáškovým cyklem se nesmí používat živé atenuované vakcíny.

10. Finanční pomoc a náhrady chovatelům

Chovatelům se poskytne náhrada nákladů a ztrát, které vznikly v důsledku provádění mimořádných veterinárních opatření v souladu s § 67, § 68, § 69 a § 70 veterinárního zákona.

11. Povinnosti chovatelů

- zpracovat a dodržovat sanitační řád pro hospodářství, vést evidenci o všech dezinfekcích a preventivních opatřeních,
- vést evidenci drůbeže dle plemenářského zákona.

11.1. Sanitační řád

Sanitační řád zpracovaný chovatelem pro každé hospodářství musí obsahovat údaje minimálně o:

1. způsobu zabezpečení vjezdu a vstupu do objektu (režim uzamykání brány, dezinfekce vozidel, obuvi personálu a návštěv atd.);
2. údržbě v prostoru farmy, tj. o frekvenci údržby vegetace, způsobu zamezení přístupu volně žijících ptáků, hlodavců, hmyzu atd.;
3. zacházení s krmivem, údržbě prostoru kolem zásobníku a násypky, režimu čištění a dezinfekce násypky a zásobníků a krmného systému;
4. zabezpečení vstupu do hal (uzamykatelnost, dezinfekční rohože, použité dezinfekční prostředky, frekvence výměny roztoku v dezinfekčních rohožích);
5. pravidlech používání ochranných prostředků personálem a návštěvníky;
6. údržbě ventilačního systému;
7. zacházení s uhynulými ptáky, frekvenci čištění a dezinfekce kafilerního boxu nebo kontejneru, frekvenci odvozu uhynulých ptáků;
8. nakládání s použitou podestýlkou;
9. plánu dezinfekce a deratizace, použité prostředky, umístění jedových staniček, frekvenci kontroly a výměny staniček, způsobu stanovení účinnosti deratizace;
10. pravidlech provedení mechanické očisty a dezinfekce hal po vyskladnění hejna, používaných dezinfekčních prostředcích, způsobu kontroly účinnosti dezinfekce.

11.2. Vedení záznamů v hospodářství

Evidence záznamů v hospodářství drůbeže se řídí nařízením (ES) č. 852/2004.

Chovatelská evidence musí, obsahovat nejméně následující informace:

- datum příjmu drůbeže,
- původ drůbeže,
- počet drůbeže,
- dosažená snáška vajec,
- úhyny,
- dodavatelé krmiv,
- druh a období používání doplňků a ochranná lhůta,
- sledování příjmu krmiv a vody,
- provedené vyšetření a diagnóza stanovená ošetřujícím veterinářem, popřípadě doprovázená výsledky laboratorních vyšetření,
- druh léku (zejména antimikrobiálních látek), datum začátku a konce jeho podávání,
- datum vakcinace a druh použité vakcíny – údaje převzaty z odchovu kuřic,
- výsledky všech zdravotních prohlídek, kterým byla drůbež pocházející ze stejného hejna podrobena již dříve,
- počet nosnic určených k porážení,
- předpokládané datum porážení,
- datum porážky a její výsledek porážek (zpětné hlášení z jatek o veterinární prohlídce),
- výsledky kontroly účinnosti dezinfekce,
- výsledky pravidelného odběru vzorků vody a krmiv pro drůbež
- výsledky vyšetření na přítomnost salmonel provedených v souladu s požadavky nařízení (ES) č. 2160/2003, tj. Národního programu.

11.3. Dokumenty při přesunech drůbeže

Chovatel předá příjemci (v případě dalšího chovu) písemně údaje o výsledcích laboratorních vyšetření hejna na sledované sérotypy salmonel (datum posledního odběru vzorku a jeho výsledek vyšetření a výsledek všech vyšetření hejna (pozitivní/negativní).

Informace o potravinovém řetězci k přemístění zvířat na porážku (nebo i zdravotní potvrzení) musí mimo ostatních údajů obsahovat výsledek všech laboratorních vyšetření hejna na všechny sérotypy *Salmonella* spp. provedených v průběhu životního cyklu hejna (negativní/pozitivní) a datum posledního odběru s výsledkem vyšetření.

V případě obchodování v rámci Evropské unie musí zásilku zvířat doprovázet veterinární osvědčení podle nařízení (EU) č. 2020/2235.

12. Registrace hospodářství

Pověřená osoba vydá registrační číslo hospodářství a vede evidenci vede podle plemenářského zákona a vyhlášky č. 136/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

13. Jiná opatření pro zajištění dosledovatelnosti zvířat

Každé hejno musí být nezaměnitelně označeno. Označení hejna se skládá z registračního čísla hospodářství, označení haly a označení hejna ve formátu CZ 12345678-00H0-XX/2024. Symboly XX představují pořadové číslo hejna v daném roce s možnostmi 0-99.

V jedné hale může být v průběhu roku více hejn, ale tato hejna musí mít odlišné pořadové číslo. Pořadové číslo hejna v roce musí být pro každé hejno jedinečné.

Za správné označení hejna odpovídá chovatel. Označení hejna musí být uvedeno vždy na žádance o laboratorní vyšetření a v příslušné dokumentaci doprovázející zvířata při přesunech hejna a při veškeré další evidenci.

Příloha č. 4

Národní program pro tlumení salmonel v chovech kuřat chovaných na maso

1. Cíl programu:

Cílem programu je snížit procento hejn kuřat chovaných na maso, pozitivních na výskyt *Salmonella* Enteritidis a *Salmonella* Typhimurium v prostředí na maximálně 1 %. Do cíle programu jsou zahrnuty sérotypy monofázické *Salmonella* Typhimurium s antigenním vzorcem 1,4,[5],12:i:-.

Cíl národního programu je stanoven v souladu s cílem Evropské unie podle čl. 4 odst. 1 nařízení (ES) č. 2160/2003 zaměřeným na snížení výskytu *Salmonella* Enteritidis a *Salmonella* Typhimurium u kuřat chovaných na maso stanoveným v nařízení (ES) č. 200/2012.

Program se vztahuje na všechna hospodářství, na kterých probíhá výkrm kuřat na maso, která mají být poražena na jatkách.

Program se nevztahuje na chovy s produkcí kuřat:

- a) určených pro soukromé domácí užití;
- b) kdy producent dodává malá množství přímo konečnému spotřebiteli nebo místním maloobchodům, které přímo dodávají konečnému spotřebiteli

2. Odběru vzorků

Chovatel kuřat, která mají být poražena na jatkách, zajistí podle určeného harmonogramu u každého hejna odběr vzorků z prostředí.

Vzorky odebrané chovatelem odebírá proškolená osoba, kterou může být chovatel, veterinární lékař nebo jiná chovatelem pověřená osoba. Školení provádí a osvědčení o školení vydává příslušná KVS SVS. Úřední vzorky odebírá úřední veterinární lékař příslušné KVS SVS.

2.1. Odběr vzorků chovatelem

Odběr vzorků z prostředí se uskuteční z každého hejna, v průběhu třech týdnů před odvozem kuřat na porážku tak, aby byl výsledek vyšetření znám před vlastním přesunem na jatka (EpFb01).

Odchylně od povinnosti odběru vzorků uvedené v tomto písmeni může příslušný orgán povolit odběr vzorků v posledních šesti týdnech před okamžikem porážky, jsou-li brojleři chováni déle než 81 dní, nebo vztahuje-li se na ně ekologická produkce brojlerů podle nařízení Komise (ES) č. 889/2008 ze dne 5. září 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů, pokud jde o ekologickou produkci, označování a kontrolu, v platném znění.

2.2. Odběr úředních vzorků

Úřední odběr vzorků (EpFb04) se provede 1× ročně u jednoho hejna na 10 % hospodářství chovajících více než 5 000 ptáků.

Dále se úřední odběr vzorků uskuteční pokaždé, bude-li to KVS SVS považovat za nutné (EpFb05).

KVS SVS může rozhodnout o úředním odběru vzorků krmiva (EpFb03) k bakteriologickému vyšetření na přítomnost *Salmonella* spp. Odběr vzorku KVS SVS provede na hospodářstvích s opakovanými nálezy sledovaných sérotypů ve více zástavech a na hospodářstvích,

na kterých došlo k záchytu sledovaných sérotypů u všech hejn v zástavu, současně s kontrolou biologické bezpečnosti.

Kontrola účinnosti dezinfekce po vyskladnění pozitivního hejna. Vzorek stěrů odebraný na základě rozhodnutí KVS SVS (EpFb07).

2.3. Postup při odběru vzorků

- Použijí se dva páry stíracích tamponů nebo gázových tamponů. U hejn kuřat chovaných na maso s volným výběhem se vzorky odebírají pouze uvnitř budovy. Všechny stírací/gázové tampony musí být zahrnuty do jednoho vzorku.
- U hejn s méně než 100 kuřaty, kde nelze použít stírací/gázové tampony, protože není možné vstoupit do budovy, může být jejich použití nahrazeno použitím tamponů na ruku – kdy se stírací tampony nebo gázové tampony navlečou přes rukavice a setřou se povrchy kontaminované čerstvým trusem.
- Před navlečením stíracích/gázových tamponů je třeba jejich povrch navlhčit maximálním regeneračním roztokem (MRR: 0,8 % chloridu sodného, 0,1 % peptonu ve sterilní deionizované vodě) nebo sterilní vodou nebo jiným roztokem schváleným Národní referenční laboratoří pro salmonely na SVÚ Praha.
- Je zakázáno používat vodu obsahující antimikrobiální látky nebo další dezinfekční látky. Pro navlhčení stíracích tamponů se doporučuje nalít dovnitř tekutinu před jejich navlečením. Případně je možno před použitím vložit stírací nebo gázové tampony spolu s roztokem do sterilizačních vaků nebo nádob. Roztok lze rovněž aplikovat po obutí pomocí spreje či rozprašovače.
- Je třeba zajistit, aby byly ve vzorku rovnoměrně zastoupeny všechny části budovy. Každý pár se použije pro přibližně 50 % plochy budovy. Po skončení odběru vzorků musí být stírací/gázové tampony opatrně sejmuty tak, aby se neuvolnil přichycený materiál. Stírací tampony se obrátí tak, aby se přichycený materiál neuvolnil. Vloží se do sáčku nebo nádoby a označí se.
- KVS SVS provádí vyškolení chovatelů a/nebo osob provádějících odběr vzorků z pověření chovatelem s cílem zajistit řádné dodržování metodiky odběru vzorků.
- KVS SVS může ověřit, zda výsledky vyšetření na přítomnost salmonel v hejnu nebyly ovlivněny používáním antimikrobiálních látek. Vzorek 5 kusů ptáků k vyšetření na přítomnost inhibičních látek (EpFb06) se odebírá na základě rozhodnutí KVS SVS.
- Není-li zjištěna přítomnost *Salmonella* Enteritidis nebo *Salmonella* Typhimurium, ale jsou zjištěny antimikrobiální látky nebo inhibiční účinek na růst bakterií, považuje se hejno brojlerů za pozitivní.

3. Obecné údaje

Program je prováděn na celém území České republiky.

Epizootologickou jednotkou je hejno, které je definováno dle nařízení (ES) č. 2160/2003:

„Hejnem“ se rozumí veškerá drůbež stejného nakažového statusu držaná ve stejném místě nebo ve stejném prostoru a představující epizootologickou jednotku; v případě drůbeže v klecových chovech tento termín zahrnuje všechny ptáky sdílející stejný objem vzduchu.

4. Schválené laboratoře, kde se analyzují vzorky odebrané v rámci programu.

Laboratoře, které provádí vyšetření na *Salmonella* spp. v rámci tohoto programu tlumení salmonel jsou stanoveny v souladu s článkem 12 nařízení (ES) č. 2160/2003.

Vzorky, odebrané v rámci tohoto Národního programu, musí být vyšetřeny v laboratořích státních veterinárních ústavů (dále jen „SVÚ“), které jsou pod kontrolou národní referenční laboratoře (dále jen „NRL“) a je u nich zajištěno napojení na informační systém SVS:

- SVÚ Praha - NRL
- SVÚ Jihlava
- SVÚ Olomouc

5. Metody použité pro vyšetření

5.1. Přeprava a příprava vzorků

Vzorky se odešlou do laboratoře nejlépe do 24 hodin po odběru. Nejsou-li odeslány do 24 hodin, skladují se v chladu. Vzorky mohou být přepravovány při teplotě okolního prostředí, pokud se zamezí nadměrné teplotě (přes 25 °C) a vystavení slunečnímu záření. V laboratoři se vzorky uloží v chladu až do jejich vyšetření, které musí být zahájeno do 48 hodin po jejich obdržení a do 96 hodin od odběru vzorků.

Pár stíracích/gázových tamponů se opatrně vybalí, aby nedošlo k uvolnění přichyceného trusu, a vloží se do 225 ml pufované peptonové vody (PPV) předehřáté na pokojovou teplotu. Krouživým pohybem se dosáhne úplného nasáknutí vzorku a dále se pokračuje v kultivaci za použití metody uvedené v tomto programu.

5.2. Metoda detekce

Pro detekci se používá metoda doporučená referenční laboratoří Společenství pro salmonelu v Bilthovenu, Nizozemsko. Tato metoda je popsána v současném znění normy ČSN EN ISO 6579-1:2017 Mikrobiologie potravního řetězce – Horizontální metoda průkazu, stanovení počtu a sérotypizace bakterií rodu *Salmonella*. V této metodě se používá modifikované polotuhé médium Rappaport-Vassiladis, MSRV jako jediné selektivní obohacovací médium.

Sérotypizace se provádí nejméně u jednoho izolátu z každého pozitivního vzorku, a to podle systému Kauffmann-White-Le Minor. Pro další typizaci sérotypů *Salmonella* Enteritidis a *Salmonella* Typhimurium, včetně její monofázické varianty se použije určení MLVA profilu (Multiple Locus Variable-number Tandem Repeat Analysis). Tato typizace je prováděna podle standardního operačního postupu publikovaného evropským střediskem pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC).

5.3. Uložení kmenů

Kmeny izolované ze vzorků se skladují pro budoucí typizaci s určením MLVA profilu nebo stanovení citlivosti na antimikrobiální látky pomocí běžných metod pro sběr kultur tak, aby byla zajištěna integrita kmenů. Vzorky se uchovávají v NRL po dobu minimálně dvou let.

5.4. Schéma odběru vzorků krmiv

Ve výrobních krmných směsích KVS SVS odebírá vzorky k bakteriologickému vyšetření. Frekvence odběru vzorků se odvozuje od ročního objemu výroby. Vzorky se odebírají ve stanovené frekvenci i v chovech. Hodnotícím kritériem je nepřítomnost salmonel v 25 gramech odebraného vzorku.

6. Systém hlášení výsledků

Hejno kuřat chovaných na maso se považuje za pozitivní, jestliže byla v hejně v jakémkoli okamžiku zjištěna přítomnost *Salmonella* Enteritidis a/nebo *Salmonella* Typhimurium (jiné než očkovací kmeny) včetně sérotypů monofázické *Salmonella* Typhimurium s antigenním vzorcem 1,4,[5],12:i:-.

Pokud není zjištěna přítomnost *Salmonella* Enteritidis nebo *Salmonella* Typhimurium, ale jsou zjištěny antimikrobiální látky nebo inhibiční účinek na růst bakterií, považuje se hejno za pozitivní.

Laboratoř vykazuje vyšetření a výsledky vyšetření všech vzorků v informačním systému.

Výsledek vyšetření všech vzorků zašle pověřená laboratoř na příslušnou KVS SVS, kopii chovateli drůbeže nebo soukromému veterinárnímu lékaři. KVS SVS vykazuje odběry všech vzorků a výsledky těchto vyšetření v informačním systému SVS.

Evidenci o provedených laboratorních vyšetřeních za laboratoře, uvedené v bodě 5, shromažďuje a sumarizuje NRL v měsíčních intervalech, sumarizované hlášení poskytuje laboratoř jednou měsíčně ÚVS SVS vždy k 15. dni v měsíci.

7. Opatření přijímaná v případě pozitivního nálezu

- Chovatel zaznamená tento výsledek (tj. nález kteréhokoliv sérotypu *Salmonella* spp.) do Informace o potravinovém řetězci při vyskladnění kuřat na jatka.

7.1. Opatření přijatá při nálezu *Salmonella* Enteritidis a/nebo *Salmonella* Typhimurium ve vzorcích trusu

- Chovatel zaznamená tento výsledek do Informace o potravinovém řetězci při vyskladnění kuřat na jatka.
- Chovatel provede kontrolu účinnosti preventivních opatření k zajištění biologické bezpečnosti chovu.
- KVS SVS rozhodne o odběru vzorků krmiva (EpFb03), k bakteriologickému vyšetření na přítomnost *Salmonella* spp. Odběru vzorku KVS SVS provede na hospodářstvích s opakovanými nálezy sledovaných sérotypů ve více zástavech a na hospodářstvích, na kterých došlo k záchytu sledovaných sérotypů u všech hejn v zástavu, současně s kontrolou biologické bezpečnosti.
- Po vyskladnění kuřat na jatka musí být provedena důkladná mechanická očista, dezinfekce, dezinfekce a deratizace, včetně bezpečného odstranění trusu nebo podestýlky.
- Chovatel provede odběr stěrů k laboratorní kontrole účinnosti dezinfekce (EpFb02).
- Na základě rozhodnutí KVS SVS se provede úřední odběr stěrů ke kontrole účinnosti dezinfekce (EpFb07).
- Další zástav haly může být proveden až po laboratorním potvrzení účinnosti dezinfekce.

7.2. Metodika provádění kontroly účinnosti závěrečné dezinfekce

- Kontrola účinnosti dezinfekce je prováděna chovatelem jako jedno z opatření přijatých při nálezu *Salmonella* Enteritidis a/nebo *Salmonella* Typhimurium ve vzorcích trusu.
- Vzorky ke kontrole účinnosti dezinfekce se odebírají po ukončení doby expozice dezinfekčního prostředku ze suchých povrchů uvnitř dezinfikovaného objektu, nejdéle však do 72 hod po provedení dezinfekce.
- Odebírá se 6 stěrů z různých míst tak, aby bylo zajištěno jejich reprezentativní rozmístění s ohledem na místa, kde mohla být nedokonale provedena mechanická očista, případně mohlo dojít k poklesu účinné koncentrace dezinfekčního prostředku. Pro odběr se používají tampony v transportním médiu, dostupné v laboratořích provádějících vyšetřování. Stěry provádíme tamponem smočeným těsně před odběrem v transportním médiu. Stíráme plochu 100 cm² na sebe kolmými úhlopříčnými tahy po dobu minimálně 30 s.

- Po provedeném odběru je nutno vzorky uchovat při teplotě v rozmezí 4-8 °C a nejpozději do 24 hodin dopravit s úplně a přesně vyplněnou žádankou do schválené laboratoře.
- Stěry jsou do 48 hodin po odběru vyšetřeny laboratořemi schválenými SVS jako jednotlivé vzorky. Pro kontrolu účinnosti dezinfekce v chovech drůbeže je použita metoda stanovení celkového počtu mikroorganismů ve vyšetřovaných stěrech stanovená NRL pro salmonely v SVÚ Praha.

8. Použití antimikrobiálních látek se řídí nařízením Komise (ES) č. 1177/2006

- Antimikrobiální látky se nepoužijí jako zvláštní metoda na tlumení salmonely u drůbeže. (např. antibiotika)
- K ošetření mohou být použity pouze antimikrobiální látky, registrované ÚSKVBL v Brně. Antimikrobiální látky mohou být použity pouze se souhlasem a pod dozorem KVS SVS u drůbeže, u níž se projevuje salmonelóza s klinickými příznaky způsobem, při kterém by mohlo dojít k nadměrnému utrpení zvířat. Před aplikací antimikrobiálních látek musí být známy výsledky bakteriologického odběru vzorků a testování citlivosti.
- V mimořádných situacích může být provedena aplikace antimikrobiálních látek před výsledkem bakteriologického odběru vzorků a testováním citlivosti za předpokladu, že před aplikací budou odebrány vzorky veterinárním lékařem. Pokud před aplikací antimikrobiálních látek nebyl proveden odběr vzorků, považují se hejna za infikovaná salmonelou.
- Požadavky na použití antimikrobiálních látek se nevztahují na látky, mikroorganismy ani přípravky povolené jako doplňkové látky v krmivech podle článku 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1831/2003 ze dne 22. září 2003 o doplňkových látkách používaných ve výživě zvířat, v platném znění (např. probiotika, okyselovadla).

9. Vakcinace

Vakcinace kuřat chovaných na maso proti salmonelám je dobrovolná.

Při výběru vakcíny je nutno dodržet následující podmínky:

- Používané vakcíny musí mít platnou registraci ÚSKVBL Brno a musí splňovat požadavky nařízení (ES) č. 1177/2006. Dávkování, způsob aplikace a použití u věkových kategorií je stanoveno výrobcem vakcíny.
- V případě vakcinace živou atenuovanou vakcínou, se tato skutečnost uvede do žádanky o laboratorní vyšetření vzorků trusu.

10. Finanční pomoc a náhrady chovatelům

Chovatelům se poskytne náhrada nákladů a ztrát v případě zjištění klinické salmonelózy drůbeže, které vznikly v důsledku provádění mimořádných veterinárních opatření v souladu s § 67, § 68, § 69 a § 70 veterinárního zákona.

11. Povinnosti chovatelů

- zpracovat a dodržovat sanitační řád pro hospodářství, vést evidenci o všech dezinfekcích a preventivních opatřeních,
- vést evidenci drůbeže dle plemenářského zákona.

11.1. Sanitační řád

Sanitační řád zpracovaný chovatelem pro každé hospodářství musí obsahovat údaje minimálně o:

1. způsobu zabezpečení vjezdu a vstupu do objektu (režim uzamykání brány, dezinfekce vozidel, obuvi personálu a návštěv atd.);
2. údržbě v prostoru farmy, tj. o frekvenci údržby vegetace, způsobu zamezení přístupu volně žijících ptáků, hlodavců, hmyzu atd.;
3. zacházení s krmivem, údržbě prostoru kolem zásobníku a násypky, režimu čištění a dezinfekce násypky a zásobníků a krmného systému;
4. zabezpečení vstupu do hal (uzamykatelnost, dezinfekční rohože, použité dezinfekční prostředky, frekvence výměny roztoku v dezinfekčních rohožích);
5. pravidlech používání ochranných prostředků personálem a návštěvníky;
6. údržbě ventilačního systému;
7. zacházení s uhynulými ptáky, frekvenci čištění a dezinfekce kafilerního boxu nebo kontejneru, frekvenci odvozu uhynulých ptáků;
8. nakládání s použitou podestýlkou;
9. plánu dezinfekce a deratizace, použité prostředky, umístění jedových staniček, frekvenci kontroly a výměny staniček, způsobu stanovení účinnosti deratizace;
10. pravidlech provedení mechanické očisty a dezinfekce hal po vyskladnění hejna, používaných dezinfekčních prostředcích, způsobu kontroly účinnosti dezinfekce.

Ve všech chovech kuřat chovaných na maso musí být zpracován provozní řád chovu, který zahrnuje veškeré chovatelské postupy od jednodenních kuřat až po vyskladnění na jatka.

Po každém ukončení produkčního cyklu se provádí mechanická očista hal a technologie s následnou účinnou dezinfekcí, deratizací a dezinfekcí.

KVS SVS provádí dozor nad účinností dezinfekce prováděnou chovatelem.

11.2. Vedení záznamů v hospodářství drůbeže

Evidence záznamů v hospodářství se řídí se nařízením (ES) č. 852/2004.

Chovatelská evidence musí, obsahovat nejméně následující informace:

- datum příjmu drůbeže,
- původ drůbeže,
- počet drůbeže,
- dosažené užitkové ukazatele,
- úhyny,
- dodavatelé krmiv,
- druh a období používání doplňků a ochranná lhůta,
- sledování příjmu krmiv a vody,
- provedené vyšetření a diagnóza stanovená ošetřujícím veterinářem, popřípadě doprovázená výsledky laboratorních vyšetření,
- druh léku (zejména antimikrobiálních látek), datum začátku a konce jeho podávání,
- datum vakcinace a druh použité vakcíny,
- výsledky všech zdravotních prohlídek, kterým byla drůbež pocházející ze stejného hejna, podrobena již dříve,

- počet kuřat určených k poražení,
- předpokládané datum poražení,
- datum porážky a její výsledek porážek (zpětné hlášení z jatek o veterinární prohlídce),
- výsledky kontroly účinnosti dezinfekce
- výsledky pravidelného odběru vzorků vody a krmiv pro drůbež výsledky vyšetření na přítomnost salmonel provedených v souladu s požadavky nařízení (ES) č. 2160/2003, tj. Národního programu.

11.3. Dokumenty doprovázející zvířata při jejich odeslání na jatka

Informace o potravinovém řetězci k přemístění zvířat na porážku (nebo i zdravotní potvrzení) musí mimo ostatních údajů obsahovat výsledek všech laboratorních vyšetření hejna na všechny sérotypy *Salmonella* spp. provedených v průběhu životního cyklu hejna (negativní/pozitivní) a datum posledního odběru s výsledkem vyšetření.

V případě obchodování v rámci Evropské unie musí zásilku zvířat doprovázet veterinární osvědčení podle nařízení (EU) č. 2020/2235.

12. Registrace hospodářství

Pověřená osoba vydá registrační číslo hospodářství a vede evidenci vede podle plemenářského zákona a vyhlášky č. 136/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

13. Jiná opatření pro zajištění dosledovatelnosti zvířat

Každé hejno musí být nezaměnitelně označeno. Označení hejna se skládá z registračního čísla hospodářství, označení hejna a označení haly ve formát formátu CZ 12345678-XXHY-ZZ/2024.

Symboly XX představují číselné označení haly s možnostmi 0-99.

Symbol Y určuje ohlášenou nebo schválenou hustotu chovu s možnostmi:

A – do 33 kg/m²   B – do 39 kg/m²   C – do 42 kg/m²

Symboly ZZ představují pořadové číslo hejna v daném roce s možnostmi 0-99.

V jedné hale může být v průběhu roku více hejn, ale tato hejna musí mít odlišné číslo např. 02/2016 a 06/2016. Pořadové číslo hejna v roce musí být pro každé hejno jedinečné.

Za správné označení hejna odpovídá chovatel.

Označení hejna musí být uvedeno vždy na žádance o laboratorní vyšetření, v informaci o potravinovém řetězci při odesílání drůbeže na jatka a při veškeré další evidenci.

Příloha č. 5 Národní program pro tlumení salmonel v chovech krůt

1. Cíl programu

Cíl národního programu je stanoven v souladu s cílem Evropské unie podle čl. 4 odst. 1 nařízení (ES) č. 2160/2003, zaměřeným na snížení výskytu *Salmonella* Enteritidis a *Salmonella* Typhimurium u krůt stanoveným v nařízení (EU) č. 1190/2012.

Cílem programu je:

- snížit maximální procento hejn výkrmových krůt, která jsou pozitivní na *Salmonella* Enteritidis a *Salmonella* Typhimurium, na nejvýše 1 % ročně.
- snížit maximální počet hejn dospělých chovných krůt, která jsou pozitivní na *Salmonella* Enteritidis a *Salmonella* Typhimurium, na nejvýše 1 hejno ročně.

Do cíle programu jsou zahrnuty sérotypy monofázické *Salmonella* Typhimurium s antigenním vzorcem 1,4,[5],12:i:-.

Program se vztahuje na všechna hospodářství, na kterých probíhá výkrm krůt, které mají být poraženy na jatkách.

Program se nevztahuje na chovy s produkcí krůt:

- a) určených pro soukromé domácí užití;
- b) kdy producent dodává malá množství přímo konečnému spotřebiteli nebo místním maloobchodům, které přímo dodávají konečnému spotřebiteli

2. Odběr vzorků

Chovatel zajistí podle určeného harmonogramu u každého hejna výkrmových a chovných krůt odběr vzorků z prostředí.

Vzorky odebrané chovatelem odebírá proškolená osoba, kterou může být chovatel, veterinární lékař nebo jiná chovatelem pověřená osoba. Školení provádí a osvědčení o školení vydává příslušná KVS SVS. Úřední vzorky odebírá úřední veterinární lékař příslušné KVS SVS.

2.1. Odběr vzorků zajišťovaný chovatelem

Odběr vzorků z prostředí se uskuteční z každého hejna dle následujícího harmonogramu:

2.1.1. Krůty na výkrm

- EpFkv01 – odběr vzorku v průběhu tří týdnů před odvozem ptáků na porážku, tak aby byl výsledek vyšetření znám před vlastním přesunem na jatka. KVS může povolit odběr vzorků v posledních šesti týdnech před datem porážky, jsou-li krůty chovány déle než 100 dní nebo jedná-li se o ekologickou produkci krůt podle nařízení (ES) č. 889/2008.

2.1.2. Chovné krůty

- EpFkr01 – jednodenní krůťata: 10 stěrů z vnitřních stěn minimálně 10 ks krabic nebo přepravek používaných k přepravě krůťat. Stěry se odebírají po dodání kuřat na hospodářství, před vyložením z dopravního prostředku. Ze všech stěrů se vytvoří jeden směsný vzorek. V případě dodávky ze dvou líhni se vytvoří směsný vzorek pro každou líheň samostatně. Pokud se návoz uskutečňuje ve více dnech, každý den se odebírají vzorky dle výše uvedeného schématu;

- EpFkr02 – ve stáří 4 týdnů;
- EpFkr03 – 2 týdny před přechodem do snáškové fáze nebo snáškové jednotky;
- EpFkr04 – každé 4 týdny během snášky.

2.2. Odběr úředních vzorků

2.2.1. Krůty na výkrm

- EpFkv03 – úřední odběr vzorku krmiva. Odebírá se na základě rozhodnutí KVS SVS na hospodářstvích s opakovanými nálezy sledovaných sérotypů *Salmonella* spp.
- EpFkv04 – odběr dvou párů manžet 1× ročně u jednoho hejna na 10 % hospodářství chovajících více než 500 ptáků.
- EpFkv05 – odběr dvou párů manžet považuje-li to KVS SVS za nutné.
- EpFkv06 – kontrola účinnosti dezinfekce po vyskladnění hejna pozitivního na *Salmonella* Enteritidis / *Salmonella* Typhimurium.

Odběr vzorků zajištěný chovatelem lze nahradit odběrem vzorků, který provedla KVS SVS.

2.2.2. Chovné krůty

- EpFkr05 – jedenkrát ročně u všech hejn o velikosti alespoň 250 dospělých chovných krůt ve stáří mezi 30 a 45 týdny;
- EpFkr07 – jednou ročně všechna hejna s elitním, praparodičovským a prarodičovským plemenným materiálem krůt;
- EpFkr08 – všechna hejna v hospodářství v případě, že byla zjištěna *Salmonella* Enteritidis nebo *Salmonella* Typhimurium ze vzorků odebraných v líhni nebo v rámci úředních kontrol za účelem zjištění původu nákazy.

Odběr vzorků zajištěný chovatelem lze nahradit odběrem vzorků, který provedla KVS SVS.

2.3. Postup odběru vzorků

2.3.1. Krůty na výkrm

- Použijí se dva páry stíracích tamponů nebo gázových tamponů. U hejn krůt s volným výběhem se vzorky odebírají pouze uvnitř budovy. Všechny stírací/gázové tampony musí být zahrnuty do jednoho vzorku.
- U hejn s méně než 100 kusy krůt, kde nelze použít stírací/gázové tampony, protože není možné vstoupit do budovy, může být jejich použití nahrazeno použitím tamponů na ruku, kdy se stírací tampony nebo gázové tampony navlečou přes rukavice a setřou se povrchy kontaminované čerstvým trusem.
- Před navlečením stíracích/gázových tamponů je třeba jejich povrch navlhčit maximálním regeneračním roztokem (MRR: 0,8 % chloridu sodného, 0,1 % peptonu ve sterilní deionizované vodě) nebo sterilní vodou nebo jiným roztokem schváleným Národní referenční laboratoří pro salmonely na SVÚ Praha (např. pitná voda).
- Je zakázáno používat vodu obsahující antimikrobiální látky nebo další dezinfekční látky. Pro navlhčení stíracích tamponů se doporučuje nalít dovnitř tekutinu před jejich navlečením. Případně je možno před použitím vložit stírací nebo gázové tampony spolu s roztokem do sterilizačních vaků nebo nádob. Roztok lze rovněž aplikovat po obutí pomocí spreje či rozprašovače.
- Je třeba zajistit, aby byly ve vzorku rovnoměrně zastoupeny všechny části budovy. Každý pár se použije pro přibližně 50 % plochy budovy. Po skončení odběru vzorků musí být stírací/gázové tampony opatrně sejmuty tak, aby se neuvolnil přichycený materiál. Stírací tampony se obrátí tak, aby se přichycený materiál neuvolnil. Vloží se do sáčku nebo nádoby a označí se.

- KVS SVS provádí vyškolení chovatelů a/nebo osob provádějících odběr vzorků z pověření chovatelem s cílem zajistit řádné dodržování metodiky odběru vzorků.
- V případě, že KVS SVS provádí odběr vzorků z důvodu podezření na výskyt salmonel, a ve všech ostatních případech, kdy to považuje za vhodné, se KVS SVS ujistí prostřednictvím případných dalších vyšetření, že výsledky vyšetření na přítomnost salmonel v hejnech krůt nebyly zkresleny používáním antimikrobiálních látek u těchto hejn.
- KVS SVS může ověřit, zda výsledky vyšetření na přítomnost salmonel v hejnu nebyly ovlivněny používáním antimikrobiálních látek. Vzorek 5 kusů ptáků k vyšetření přítomnosti inhibičních látek (EpFkv07) se odebírá na základě rozhodnutí KVS SVS.
- Není-li zjištěna přítomnost *Salmonella* Enteritidis nebo *Salmonella* Typhimurium, ale jsou zjištěny antimikrobiální látky nebo inhibiční účinek na růst bakterií, považuje se hejno krůt pro účely cíle Společenství za pozitivní.

2.3.2. Chovné krůty

Odběr se provádí podle jedné z níže uvedených metod.

2.3.2.1. Odběr směsných vzorků trusu

Odebírají se namátkově jednotlivé vzorky čerstvého trusu o váze min. 1 g z určitého počtu míst, který udává tabulka.

Počet ptáků chovaných v hejnu	Počet vzorků trusu, který se má odebrat v hejnu
350 - 449	220
450 - 799	250
800 - 999	260
1 000 a více	300

Výkaly mohou být sloučeny pro účely rozboru tak, aby vznikly minimálně 2 vzorky, nebo:

2.3.2.2. Odběr 5 párů stíracích manžet

Používané stírací manžety mají mít dostatečné absorpční vlastnosti, aby nasály vlhkost. Přípustné jsou i „gázové ponožky.“ Povrch stíracích manžet se navlhčí vhodným roztokem (např. 0,8% roztok chloridu sodného a 0,1% roztok peptonu ve sterilní deionizované vodě nebo sterilní vodě). Chůze po ploše se provádí tak, aby vzorky byly odebrány reprezentativně ze všech částí dané plochy, včetně podestýlky a roštů, pokud jsou rošty bezpečné pro chůzi. Do odběru jsou zahrnuty veškeré jednotlivé posady v budově. Po skončení odběru vzorků musí být manžety opatrně sejmuty tak, aby se z nich neuvolnil přichycený materiál.

Stírací manžety mohou být sloučeny pro účely rozboru tak, aby vznikly minimálně 2 vzorky.

KVS SVS může ověřit, zda výsledky vyšetření na přítomnost salmonel v hejnu nebyly ovlivněny používáním antimikrobiálních látek. Vzorek 5 kusů ptáků k vyšetření na přítomnost inhibičních látek (EpFkr18) se odebírá na základě rozhodnutí KVS SVS.

3. Obecné údaje

Program je prováděn na celém území České republiky.

Epizootologickou jednotkou je hejno, které je definováno dle nařízení (ES) č. 2160/2003:

„Hejnem“ se rozumí veškerá drůbež stejného nálezového statusu držaná ve stejném místě nebo ve stejném prostoru a představující epizootologickou jednotku; v případě drůbeže v klecových chovech tento termín zahrnuje všechny ptáky sdílející stejný objem vzduchu.

4. Schválené laboratoře

Laboratoře, které provádí vyšetření na *Salmonella* spp. v rámci tohoto programu tlumení salmonel jsou stanoveny v souladu s článkem 12 nařízení (ES) č. 2160/2003.

Vzorky, odebrané v rámci tohoto Národního programu, musí být vyšetřeny v laboratořích státních veterinárních ústavů (dále jen „SVÚ“), které jsou pod kontrolou národní referenční laboratoře (dále jen „NRL“) a je u nich zajištěno napojení na informační systém SVS:

- SVÚ Praha - NRL
- SVÚ Jihlava
- SVÚ Olomouc

5. Metody použité pro vyšetření

5.1. Přeprava a příprava vzorků

Vzorky se odešlou do laboratoře nejlépe do 24 hodin po odběru. Nejsou-li odeslány do 24 hodin, skladují se v chladu. Vzorky mohou být přepravovány při teplotě okolního prostředí, pokud se zamezí nadměrné teplotě (přes 25 °C) a vystavení slunečnímu záření. V laboratoři se vzorky uloží v chladu až do jejich vyšetření, které musí být zahájeno do 48 hodin po jejich obdržení a do 96 hodin od odběru vzorků.

Páry stíracích – gázových tamponů se opatrně vybalí, aby nedošlo k uvolnění přichyceného trusu, a vloží se do 225 ml pufované peptonové vody (PPV) předeřáté na pokojovou teplotu. Stírací/gázové tampony musí být zcela ponořeny do PPV, a proto lze v případě potřeby přidat více PPV. Krouživým pohybem se dosáhne úplného nasáknutí vzorku a dále se pokračuje v kultivaci.

5.2. Metoda detekce

Pro detekci se používá metoda doporučená referenční laboratoří Společenství pro salmonelu v Bilthovenu, Nizozemsko. Tato metoda je popsána v současném znění normy ČSN EN ISO 6579-1:2017 Mikrobiologie potravního řetězce – Horizontální metoda průkazu, stanovení počtu a sérotypizace bakterií rodu *Salmonella*. V této metodě se používá modifikované polotuhé médium Rappaport-Vassiladis, MSRV jako jediné selektivní obohacovací médium.

Sérotypizace se provádí nejméně u jednoho izolátu z každého pozitivního vzorku, a to podle systému Kauffmann-White-Le Minor. Pro další typizaci sérotypů *Salmonella* Enteritidis a *Salmonella* Typimurium, včetně její monofazické varianty se použije určení MLVA profilu (Multiple Locus Variable-number Tandem Repeat Analysis). Tato typizace je prováděna podle standardního operačního postupu publikovaného evropským střediskem pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC).

5.3. Uložení kmenů

Kmeny izolované ze vzorků se skladují pro budoucí typizaci s určením MLVA profilu nebo stanovení citlivosti na antimikrobiální látky pomocí běžných metod pro sběr kultur tak, aby byla zajištěna integrita kmenů. Vzorky se uchovávají v NRL po dobu minimálně 2 let.

5.4. Schéma odběru vzorků krmiv

Ve výrobních krmných směsí KVS SVS odebírá vzorky k bakteriologickému vyšetření. Frekvence odběru vzorků se odvozuje od ročního objemu výroby. Vzorky se odebírají ve stanovené frekvenci i v chovech. Hodnotícím kritériem je nepřítomnost salmonel v 25 gramech odebraného vzorku.

6. Systém hlášení výsledků

Hejno krůt se považuje za pozitivní, jestliže byla v hejně v jakémkoli okamžiku zjištěna přítomnost *Salmonella* Enteritidis a/nebo *Salmonella* Typhimurium včetně sérotypů monofázické *Salmonella* Typhimurium s antigenním vzorcem 1,4,[5],12:i:- (jiné než očkovací kmeny).

Výsledky vyšetření vzorků odebraných a odeslaných v rámci provádění tohoto programu zasílá určená laboratoř příslušné krajské veterinární správě; kopii těchto výsledků zasílá chovateli nebo soukromému veterinárnímu lékaři. Chovatel musí být schopen na požádání, předložit KVS SVS protokoly o vyšetření.

Odběr úředních vzorků a výsledky vyšetření všech vzorků eviduje KVS SVS prostřednictvím informačního systému.

Záznamy o provedených laboratorních vyšetřeních a jejich výsledcích za všechny laboratoře v ČR shromažďuje a sumarizuje v měsíčních intervalech SVÚ Praha – NRL pro salmonely; sumarizované hlášení rozdělené podle krajů poskytuje laboratoř jednou měsíčně ÚVS SVS.

7. Opatření přijímaná v případě pozitivního nálezu

7.1. Krůty na výkrm

- Chovatel zaznamená tento výsledek (tj. nález kteréhokoliv sérotypu *Salmonella* spp.) do Informace o potravinovém řetězci při vyskladnění krůt na jatka.

Opatření přijatá při nálezu *Salmonella* Enteritidis a/nebo *Salmonella* Typhimurium ve vzorcích trusu

- Chovatel zaznamená tento výsledek do Informace o potravinovém řetězci při vyskladnění krůt na jatka.
- Chovatel provede kontrolu účinnosti preventivních opatření k zajištění biologické bezpečnosti chovu.
- KVS SVS rozhodne o odběru vzorků krmiva (EpFkv03) k bakteriologickému vyšetření na přítomnost *Salmonella* spp. Odebírá se na základě rozhodnutí KVS SVS na hospodářstvích s opakovanými nálezy sledovaných sérotypů *Salmonella* spp.
- Po vyskladnění krůt na jatka musí být provedena důkladná mechanická očista, dezinfekce, dezinfekce a deratizace, včetně bezpečného odstranění trusu nebo podestýlky.
- KVS SVS odebere úřední stěr ke kontrole účinnosti dezinfekce (EpFkv06).
- Další zástav haly může být proveden až po laboratorním potvrzení účinnosti dezinfekce.

7.2. Chovné krůty

a) Opatření přijatá v případě záchytu *Salmonella* Enteritidis a/nebo *Salmonella* Typhimurium ve vzorcích trusu odebíraných chovatelem

V případě výskytu sledovaných sérotypů salmonel (*Salmonella* Enteritidis, *Salmonella* Typhimurium) ve vzorcích trusu odebraných chovatelem, rozhodne KVS SVS o úředním odběru konfirmačních vzorků (EpFkr09) z každého pozitivního hejna.

Odběr pro konfirmační vyšetření se provádí jednou z metod uvedených v bodě 3.3.2.

KVS SVS ověří, zda výsledky vyšetření na přítomnost salmonel v hejnu nebyly ovlivněny používáním antimikrobiálních látek. Vzorek 5 kusů ptáků k vyšetření přítomnosti inhibičních látek (EpFkr18) se odebírá vždy při odběru vzorků ke konfirmačnímu vyšetření.

Do ukončení konfirmačního vyšetření KVS SVS rozhodne o uložení těchto opatření:

- provedení bakteriologického vyšetření krmiva a vody na přítomnost *Salmonella* spp., pokud je to nezbytné (EpFkr12, EpFkr14);
- v případě pozitivního nálezu *Salmonella* Enteritidis a/nebo *Salmonella* Typhimurium pozastavení násadových vajec do doby výsledku konfirmačního vyšetření;
- provedení důkladné průběžné očisty a dezinfekce, a to jak v hale, tak i v ostatních obslužných prostorech (např. sklady krmiv a podestýlky). Po ukončení turnusu provedení důkladné mechanické očisty, dezinfekce a bezpečného odstranění trusu nebo podestýlky.

KVS SVS zruší opatření v případě negativního výsledku konfirmačního vyšetření, takové hejno je považováno za negativní.

b) Opatření přijatá v případě pozitivních úředních vzorků a pozitivních konfirmačních vyšetření na *Salmonella* Enteritidis a/nebo *Salmonella* Typhimurium.

KVS SVS provede epizootologické šetření v chovu s cílem zjistit možný zdroj nákazy a stanoví minimálně, že:

- v případě potřeby se provede další bakteriologické vyšetření krmiva na přítomnost *Salmonella* spp.;
- všechna drůbež v pozitivním hejnu, a to včetně jednodenních krůtat musí být porážena nebo usmrcena a neškodně odstraněna způsobem co nejvíce omezujícím nebezpečí šíření salmonel. Porážka musí být provedena v souladu s právními předpisy o hygieně potravin. Vedlejší produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, musí být neškodně odstraněny v souladu s nařízením (ES) č.1069/2009;
- neinkubovaná násadová vejce musí být neškodně odstraněna;
- pokud se v líhni ještě nacházejí násadová vejce, musí být neškodně odstraněna nebo ošetřena v souladu s nařízením (ES) č.1069/2009;
- po porážení nebo usmrcení drůbeže z infikovaných hejn musí být v souladu s pokyny příslušné KVS SVS provedena důkladná očista a dezinfekce včetně bezpečného odstranění trusu nebo podestýlky;
- KVS SVS provádí dozor nad účinností dezinfekce prováděné chovatelem. Kontrola účinnosti dezinfekce se provádí bakteriologickým vyšetřením stěrů v souladu s metodou stanovenou NRL (EpFkr10).

7.3. Metodika provádění kontroly účinnosti závěrečné dezinfekce

- Kontrola účinnosti dezinfekce je prováděna úředním veterinárním lékařem jako jedno z opatření přijatých při nálezů *Salmonella* Enteritidis a/nebo *Salmonella* Typhimurium ve vzorcích trusu v chovech krůt na výkrm i v reprodukčních chovech krůt.
- Vzorky ke kontrole účinnosti dezinfekce se odebírají po ukončení doby expozice dezinfekčního prostředku ze suchých povrchů uvnitř dezinfikovaného objektu, nejdéle však do 72 hod po provedení dezinfekce.
- Odebírá se 6 stěrů z různých míst tak, aby bylo zajištěno jejich reprezentativní rozmístění s ohledem na místa, kde mohla být nedokonale provedena mechanická očista, případně mohlo dojít k poklesu účinné koncentrace dezinfekčního prostředku. Pro odběr se používají tampony v transportním médiu, dostupné v laboratořích provádějících vyšetřování. Stěry provádíme tamponem smočeným těsně před odběrem v transportním médiu. Stíráme plochu 100 cm² na sebe kolmými úhlopříčnými tahy po dobu minimálně 30 s.
- Po provedeném odběru je nutno vzorky uchovat při teplotě v rozmezí 4-8 °C a nejpozději do 24 hodin dopravit s úplně a přesně vyplněnou žádankou do schválené laboratoře.
- Stěry jsou do 48 hodin po odběru vyšetřeny laboratořemi schválenými SVS jako jednotlivé vzorky. Pro kontrolu účinnosti dezinfekce v chovech drůbeže je použita metoda stanovení celkového počtu mikroorganismů ve vyšetřovaných stěrech stanovená NRL pro salmonely v SVÚ Praha.

8. Použití antimikrobiálních látek

- Použití antimikrobiálních látek se řídí nařízením (ES) č. 1177/2006.
- Antimikrobiální látky se nepoužijí jako zvláštní metoda na tlumení salmonely u drůbeže (např. antibiotika).
- K ošetření mohou být použity pouze antimikrobiální látky, registrované Ústavem pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv v Brně (dále jen „ÚSKVBL Brno“).
- Antimikrobiální látky mohou být použity pouze se souhlasem a pod dozorem KVS SVS u drůbeže, u níž se projevuje salmonelóza s klinickými příznaky způsobem, při kterém by mohlo dojít k nadměrnému utrpení zvířat. Před aplikací antimikrobiálních látek musí být známy výsledky bakteriologického odběru vzorků a testování citlivosti.
- V mimořádných situacích může být provedena aplikace antimikrobiálních látek před výsledkem bakteriologického odběru vzorků a testováním citlivosti za předpokladu, že před aplikací budou odebrány vzorky veterinárním lékařem. Pokud před aplikací antimikrobiálních látek nebyl proveden odběr vzorků, považují se hejna za infikovaná salmonelou.
- Požadavky na použití antimikrobiálních látek se nevztahují na látky, mikroorganismy ani přípravky povolené jako doplňkové látky v krmivech podle článku 3 nařízení (ES) č. 1831/2003 (např. probiotika, okyselovadla).

9. Vakcinace

Vakcinace chovných a výkrmových krůt proti salmonelám je dobrovolná.

Při výběru vakcíny je nutno dodržet následující podmínky:

- Používané vakcíny musí mít platnou registraci ÚSKVBL Brno a musí splňovat požadavky nařízení (ES) č. 1177/2006. Dávkování, způsob aplikace a použití u věkových kategorií je stanoveno výrobcem vakcíny.
- V případě vakcinace živou atenuovanou vakcínou, se tato skutečnost uvede do žádanky o laboratorní vyšetření vzorků trusu.

10. Finanční pomoc a náhrady chovatelům

Chovatelům se poskytne náhrada nákladů a ztrát, které vznikly v důsledku provádění mimořádných veterinárních opatření v souladu s § 67, § 68, § 69 a § 70 veterinárního zákona.

11. Povinnosti chovatelů

- Zpracovat a dodržovat sanitační řád pro hospodářství, vést evidenci o všech dezinfekcích a preventivních opatřeních,
- vést evidenci drůbeže dle plemenářského zákona.

11.1. Sanitační řád

Sanitační řád zpracovaný chovatelem pro každé hospodářství musí obsahovat údaje minimálně o:

1. způsobu zabezpečení vjezdu a vstupu do objektu (režim uzamykání brány, dezinfekce vozidel, obuvi personálu a návštěv atd.);
2. údržbě v prostoru farmy, tj. o frekvenci údržby vegetace, způsobu zamezení přístupu volně žijících ptáků, hlodavců, hmyzu atd.;
3. zacházení s krmivem, údržbě prostoru kolem zásobníku a násypky, režimu čištění a dezinfekce násypky a zásobníků a krmného systému;
4. zabezpečení vstupu do hal (uzamykatelnost, dezinfekční rohože, použité dezinfekční prostředky, frekvence výměny roztoku v dezinfekčních rohožích);
5. pravidlech používání ochranných prostředků personálem a návštěvníky;
6. údržbě ventilačního systému;
7. zacházení s uhynulými ptáky, frekvenci čištění a dezinfekce kafilerního boxu nebo kontejneru, frekvenci odvozu uhynulých ptáků;
8. nakládání s použitou podestýlkou;
9. plánu dezinfekce a deratizace, použité prostředky, umístění jedových staniček, frekvenci kontroly a výměny staniček, způsobu stanovení účinnosti deratizace;
10. pravidlech provedení mechanické očisty a dezinfekce hal po vyskladnění hejna, používaných dezinfekčních prostředcích, způsobu kontroly účinnosti dezinfekce.

Ve všech chovech krůt musí být zpracován provozní řád chovu, který zahrnuje veškeré chovatelské postupy od jednodenních krůťat až po vyskladnění na jatka. Ve všech chovech krůt musí být vedena evidence dle plemenářského zákona.

Po každém ukončení produkčního cyklu se provádí mechanická očista hal a technologie s následnou účinnou dezinfekcí, deratizací a dezinfekcí.

KVS SVS provádí dozor nad účinností dezinfekce prováděnou chovatelem.

Dle veterinárního zákona je chovatel zodpovědný za zdraví zvířat. Rutinní veterinární dohled je prováděn soukromým veterinárním lékařem.

11.2. Vedení záznamů v hospodářství

Evidence záznamů se řídí nařízením (ES) č. 852/2004.

Chovatelská evidence musí, obsahovat nejméně následující informace:

- datum příjmu drůbeže,
- původ drůbeže,
- počet drůbeže,
- dosažená užitkové ukazatele,
- úhyny,
- dodavatelé krmiv,
- druh a období používání doplňků a ochranná lhůta,
- sledování příjmu krmiv a vody,
- provedené vyšetření a diagnóza stanovená ošetřujícím veterinářem, popřípadě doprovázená výsledky laboratorních vyšetření,
- druh léku (zejména antimikrobiálních látek), datum začátku a konce jeho podávání,
- datum vakcinace a druh použité vakcíny,
- výsledky všech zdravotních prohlídek, kterým byla drůbež pocházející ze stejného hejna podrobena již dříve,
- počet krůt určených k porážení,
- předpokládané datum porážení,
- datum porážky a její výsledek porážek (zpětné hlášení z jatek o veterinární prohlídce),
- výsledky kontroly účinnosti dezinfekce,
- výsledky pravidelného odběru vzorků vody a krmiv pro drůbež
- výsledky vyšetření na přítomnost salmonel provedených v souladu s požadavky nařízení (ES) č. 2160/2003, tj. Národního programu.

11.3. Dokumenty doprovázející zvířata

Chovatel předá příjemci (v případě dalšího chovu) písemně údaje o výsledcích laboratorních vyšetření hejna na sledované sérotypy salmonel (datum posledního odběru vzorku a jeho výsledek vyšetření a výsledek všech vyšetření hejna (pozitivní/negativní).

Informace o potravinovém řetězci k přemístění zvířat na porážku (nebo i zdravotní potvrzení) musí mimo ostatních údajů obsahovat výsledek všech laboratorních vyšetření hejna všechny sérotypy *Salmonella* spp. provedených v průběhu životního cyklu hejna (negativní/pozitivní) a datum posledního odběru s výsledkem vyšetření.

V případě obchodování v rámci Společenství musí zásilku zvířat doprovázet veterinární osvědčení podle nařízení (EU) č. 2020/2235.

12. Registrace hospodářství

Pověřená osoba vydá registrační číslo hospodářství a vede evidenci vede podle plemenářského zákona a vyhlášky č. 136/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

13. Jiná opatření pro zajištění dosledovatelnosti zvířat

Každé hejno musí být nezaměnitelně označeno. Označení hejna se skládá z registračního čísla hospodářství, označení haly a označení hejna ve formátu CZ 12345678-00H0-XX/2024.

Symboly XX představují pořadové číslo hejna v daném roce s možnostmi 0-99.

V jedné hale může být v průběhu roku více hejn, ale tato hejna musí mít odlišné pořadové číslo. Pořadové číslo hejna v roce musí být pro každé hejno jedinečné.

Za správné označení hejna odpovídá chovatel. Označení hejna musí být uvedeno vždy na žádance o laboratorní vyšetření a v příslušné dokumentaci doprovázející zvířata při přesunech hejna a při veškeré další evidenci.

Příloha č. 6

Schéma vyšetření v hospodářstvích za účelem udělení a udržení statusu zařízení prostého BVD

Za účelem umožnění obchodování s členskými státy nebo jejich oblastmi se statusem území prosté bovinní virové diarrhoey (dále jen „BVD“) nebo se schváleným eradikačním programem pro BVD, byla zavedena možnost udělení statusu **zařízení prosté BVD** těm hospodářstvím v ČR, která splní níže uvedené podmínky pro udělení statusu. Dále jsou v této příloze uvedeny podmínky pro udržení již získaného statusu, které musí být každoročně splněny. Uvedené podmínky jsou v souladu s nařízením (EU) 2020/689.

Status zařízení prostého BVD bude jednotlivým hospodářstvím, na základě jejich žádosti, udělen místně příslušnou KVS po splnění veškerých níže uvedených podmínek. KVS SVS bude dále provádět dozor nad dodržováním podmínek pro udržení statusu.

Vzorky, odebrané v rámci tohoto programu dozoru, musí být vyšetřeny v laboratořích státních veterinárních ústavů (dále jen „SVÚ“), u nichž je zajištěno napojení na informační systém SVS:

- SVÚ Praha
- SVÚ Jihlava
- SVÚ Olomouc

Část I. Udělení statusu zařízení prostého bovinní virové diarrhoey

Status zařízení prostého BVD může být udělen zařízením (hospodářstvím) chovajícím zvířata z řad skotu za splnění následujících podmínek:

1. během posledních 18 měsíců žádný potvrzený případ BVD u chovaného skotu v zařízení;
2. zvířata chovaná v zařízení byla podrobena alespoň jednomu z následujících režimů testování **s negativními výsledky** (s přihlédnutím k možnému předchozímu očkování):
  - a) **virologické vyšetření** (průkaz virového antigenu komerčním ELISA testem nebo průkaz genomu viru metodou PCR)
Vyšetření se provede pod kódem ExA804 BOVINNÍ VIROVÁ DIARRHOEA (BVD) – VyLa – virologické vyšetření (ELISA, PCR).
Vyšetření vzorků krve nebo vyšetření ušního štěpu (v případě telat) **od všech zvířat** z řad skotu v hospodářství provedené během posledních 12 měsíců.

U všech telat narozených v posledních 12 měsících musí být vzorky odebrány po úřední identifikaci nebo současně s ní, **ne však později než 20 dní po porodu**. Matky telat jsou kontrolovány nepřímo testováním telat. **Matky telat s negativními výsledky není třeba testovat**. Všechna ostatní zvířata, která nejsou výše popsáným způsobem zkontrolována, je nutné vyšetřit.

Při detekci virového antigenu z krve je možné využití ELISA testu u vzorků odebraných buď před příjmem kolostra, nebo až po 90 dnech po porodu. Bez omezení je možno tento test použít při testování kožních biopsií – ušní štěp.

Možnost slučování vzorků (směsné vzorky) pro virologické vyšetření:

Pro **testy PCR** je možné využít slučování vzorků (tzv. směsné vzorky), a to do směsí až 10 vzorků (krev, ušní štěpy). Kvůli následnému využití ELISA testu na dohledání perzistentně infikovaného zvířete (v pozitivních směsích) je omezen odběr vzorků krve

na čas před příjmem kolostra nebo až po 90 dnech po porodu. Vzorky ušních štěpů lze odebírat bez věkového omezení. Směšování vzorků probíhá až v laboratoři. Vzorky je nutné v chovu odebrat jednotlivě.

- b) **sérologické vyšetření** jednotlivých vzorků krve nebo mléka odebraných od zvířat, která jsou chována v zařízení alespoň 3 měsíce před zahájením odběru vzorků.

Vyšetření se provede pod kódem ExA814 BOVINNÍ VIROVÁ DIARRHOEA (BVD) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA).

Sérologické vyšetření protilátek proti BVD na jednotlivých vzorcích krve nebo mléka odebraných v průběhu období ne kratšího než 12 měsíců **alespoň 3x v intervalech ne kratších než 4 měsíce**. Počet vyšetřených zvířat musí umožnit zjištění séropozitivních zvířat s alespoň 95 % mírou spolehlivosti při cílové prevalenci 50 %. Vyšetření musí vždy zahrnovat **minimálně pět zvířat** nebo všechna zvířata, pokud je počet chovaných zvířat nižší než 5.

Vzorky se přednostně odeberou od kategorie mladých zvířat ve stáří 8-24 měsíců.

Pokud je skot v zařízení chován v oddělených skupinách bez přímého vzájemného kontaktu, je nutné otestovat příslušný počet zvířat z každé skupiny.

Sérologicky mohou být vyšetřena pouze nevakcinovaná zvířata.

3. od začátku odběru vzorků podle bodu 2 všechna zvířata z řad skotu, která vstupují do zařízení:
- a) pochází ze zařízení prostých BVD nacházejících se v členském státě či oblasti prostých BVD; nebo
  - b) pocházejí ze zařízení prostých BVD, kde
    - byly v posledních 4 měsících provedeny sérologické testy podle části II, bodu 3 b) této přílohy; nebo
    - byla zvířata před odesláním testována jednotlivě za účelem vyloučení přenosu BVD do zařízení určené s přihlédnutím k historii testování v zařízení původu a v příslušných případech k fázi březosti; nebo
  - c) vykázala negativní výsledky testu na antigen nebo genom viru BVD a
    - byla podrobena **karanténě** po dobu alespoň 21 dnů před odesláním, a pokud se jednalo o březí samice, byla vyšetřena na přítomnost protilátek proti BVD na vzorcích odebraných po karanténě trvajících alespoň 21 dní; nebo
    - měla pozitivní výsledky testu na protilátky proti BVD buď před odesláním, nebo v případě březích krav před inseminací předcházející stávající březosti.
4. od začátku odběru vzorků podle bodu 2 všechny zárodečné produkty skotu, které vstoupily do zařízení, pocházejí ze:
- a) zařízení prostých BVD; nebo
  - b) schválených zařízení zacházejících se zárodečnými produkty.

Část II. Udržení statusu zařízení prosté bovinní virové diarrhoe

Zařízení (hospodářství) chovající zvířata z řad skotu si může udržet status zařízení prostého BVD za splnění následujících podmínek:

1. jsou i nadále splněny veškeré požadavky pro udělení statusu z části I., bodů 1, 3 a 4 této přílohy;
2. od okamžiku udělení statusu zařízení prostého BVD nebylo v hospodářství očkováno žádné zvíře proti nákaze BVD;
3. v zařízení je po udělení statusu zařízení prostého BVD uplatňován alespoň 1 z následujících režimů testování:
  - a) **virologické vyšetření** (průkaz virového antigenu komerčním ELISA testem nebo průkaz genomu viru metodou PCR) **u telat.**

Vyšetření se provede pod kódem ExA805 BOVINNÍ VIROVÁ DIARRHOEA (BVD) – VyLa – virologické vyšetření (ELISA, PCR).

Vyšetření vzorků ušního štěpu nebo vzorků krve u každého novorozeného telete po úřední identifikaci nebo současně s ní, **ne však později než 20 dní po porodu.**

Při detekci virového antigenu z krve je možné využití ELISA testu pouze u vzorků odebraných před příjmem kolostra. Bez omezení je možno tento test použít při testování kožních biopsií – ušní štěp.

Pro **testy PCR** je možné využít slučování vzorků (tzv. směsné vzorky) popsané v části I, bodu 2 a) této přílohy.

- b) **Sérologické vyšetření** jednotlivých vzorků krve nebo mléka odebraných od zvířat, která jsou chována v zařízení alespoň 3 měsíce před zahájením odběru vzorků.

Vyšetření se provede pod kódem ExA815 BOVINNÍ VIROVÁ DIARRHOEA (BVD) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA).

Sérologické vyšetření protilátek proti BVD na jednotlivých vzorcích krve nebo mléka. Vyšetření se provede alespoň 1x ročně. Počet testovaných zvířat musí umožnit zjištění séropozitivních zvířat s alespoň 95 % mírou spolehlivosti při cílové prevalenci 50 %. Vyšetření musí vždy zahrnovat **minimálně pět zvířat** nebo všechna zvířata, pokud je počet chovaných zvířat nižší než 5.

Vzorky se přednostně odeberou od kategorie mladých zvířat ve stáří 8-24 měsíců.

Pokud je skot v zařízení chován v oddělených skupinách bez přímého vzájemného kontaktu, je nutné otestovat příslušný počet zvířat z každé skupiny. Sérologicky mohou být vyšetřena pouze nevakcinovaná zvířata.